Studii biblice despre persoana lui Isus Hristos

Chris Davies, Brede Kristensen şi Ada Lum

Cluj, 1992

Traducere de Rodica Cocar Coperta: Rodica Mocan

Titlul original în limba engleză: Jesus One of Us. Bible studies on the person of Jesus Christ
©International Fellowship of Evangelical Students 1981 First Edition 1981

Drepturile în limba română ©1992, Editura LOGOS

Editura LOGOS,
str. Donath Nr. 60/25, 3400 Cluj, tel. 18.14.36
Toate citatele din Biblie sînt luate din versiunea Cornilescu, 1923.

rîicr"is-
-st .e
br"i 15
9
>
9
'"3 .5 11
13
'J .8
17
19

"•=»{,«.. *ny W\'* «F .-V *Hr&tţ* ■. CUPRINS

Prefaţă
Către cititor
îndrumări pentru liderii de grup
PARTEA I
RĂSPUNSURI SINCERE LA ÎNTREBĂRI SINCERE
A. Despre ce este vorba?
. JQIT
1. Cum este Dumnezeu? Psalmul 139 21
2. Oare ce nu merge? Marcu 7:1-23 25
3. Realitate sau iluzie? loan 8:31-47 29
4. Cum pot s-o iau de la început? loan 3:1-21 33
5. Cine este Domnul? Luca 9:18-26 37
B. Răspunsuri sincere la întrebări sincere 41
1. Cum putem şti calea? loan 14:1-14 43
2. Care este cea mai mare poruncă? Marcu 12:28-34
47
3. De cîte ori să-l iert pe fratele meu? Matei 18:21-35
51
4. Cine poate atunci să fie mîntuit? Marcu 10:23-31
55
5. Oricine cere, primeşte. Luca 11:5-13 59
6. Darul Duhului Sfînt. loan 14:15-27; 16:5-16 sua 63 Un ultim cuvînt

67
C. Posibilitatea credinţei 69
1. Un tată disperat - Poţi ajuta necredinţei mele?
Marcu 9:14-29 71
2. O mamă Insistentă - Vrei să ajuţi un cîine?
Matei 15:21-28 75
Un ofiţer roman - De ce depinde credinţa? Luca 7:1-10
79
Un criminal condamnat - E prea tîrziu pentru mine? Luca 23:32-43
% 83
Simon fariseul - Cînd sînt incompatibile *oiiHo* e consideraţia şi sinceritatea?
Luca 7:36-50 j hemt 87 O femeie adulteră - Cine este destul de bun pentru
Dumnezeu? loan 8:1-11 91
Tînărul bogat - Ce să fac ca să moştenesc I A3T • viaţa veşnică? Marcu 10:17-22
.<SMU^< 93
Ucenicii încercaţi - Cine este acesta? Marcu 4:35-41 x.
nqâaQ 99
Toma, un sceptic cinstit - Trebuie să vedem ca "* să credem? loan 20:24-33
VussaumuG *m%a* .riuO . f 103
":- . ■ sM îegio'n un so 8TBO ,?£
-f «.oi ^sisuii usa «fsîfteen .f
PARTEA II STL- eb usî *w*< < *nv '* 107
CINE ESTE ATUNCI ISUS;«BISTOS? îlunmoG .■ •» ®*rt*-
'■'* 4. G
rr 5.
er
6.
W*7.

8.
9.
D. Isus: Om şi Mîntuitor
109

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
8.
9.
msQ
Isus - Unul dintre noi. Luca 4:1-13
Isus - Fiul omului. Luca 5:17-26
Isus - Domn şi eliberator. Luca 13:10-17
Isus - prietenul păcătoşilor. Luca 19:1-10
Isus - slujitor şi învăţător, loan 13:1-20
Isus - Mîntuitorul omului. Matei 27:45-61
Isus - Domnul înviat din morţi. Matei 28, Marcu
16, Luca 24, loan 20, Fapte 2-4
Isus - Regele care va veni. Marcu 13
Credinţa în Isus Hristos. loan 1:1-14
E. Să învăţăm să-L cunoaştem pe Dumnezeu
111 115 119 123 127 131
135 141 145
149
1. Aşa cum îşi cunoaşte un fiu tatăl. Luca

15:11-32 151
F.
2. Aşa cum îşi cunoaşte o oaie păstorul, loan 10:1-21
3. Aşa cum îşi cunoaşte un supus regele. Matei 22:1-14
4. Aşa cum îşi cunoaşte un slujitor stăpînul. Matei 25:14-30
5. Aşa cum îşi cunoaşte un om prietenul, loan 15:9-17
6. Puterea lui Dumnezeu şi puterea Celui Rău. Marcu 5:1-20
7. Puterea lui Dumnezeu şi limitele omului. Luca 8:40-42, 49-56
Un ultim cuvînt
Isus radicalul
'
1. El îi izgoneşte pe comercianţi, loan 2:13-25
2. El desfiinţează barierele tradiţionale, loan 4:1-30
3. El defineşte Fericirile. Matei 5:1-16
4. El contestă conceptul de sfinţenie, loan 5:1-18
5. El contestă noţiunea de dragoste. Luca 10:25-37
6. El întîlneşte moartea faţă în faţă. loan 11:1 -44
7. El pătrunde dincolo de suprafaţă. Matei 23:1 -39
G. Chemarea la ucenicie
155
159
163
167
171
175
179
181
183
187
191
195
199
203
207
215
1. Ce este El, învăţător sau Domn? Luca 5:1-11
2. Ucenicie radicală. Luca 6:27-42 ? Isus
3. în cine ne încredem? Luca 12:13-34 etares ter s
4. Socoteşte preţul. Luca 14:25-35 „,,.,., nu un chip rţ.
5. Testul final al vieţii. Matei 7:13-29
Un ultim cuvînt ei CJ -ima, ;raţii
Lista de cuvinte

.»? «~> "-. .
.£

.■",:. oi .<'<■- ., ,. -,-?! .,-1 -v.' :» *-*; ■■ Ţ
a? •-* .s* QJ»-8
ti"-, ■:, o iii- »-'J

' • •'■-■ ' -ii . .-.- ^* 3f-.'.9bi3 ,8 -•^' -• : sj,.« .. --i/v -o.- ->. lîtnîB V
• :
-'- *SOI!* n!
.. ,-> t> I
eau:*
fc^Vi. -.r.i«"-.-o'.'

-^ _ e-

.ii

Prefaţă

q

Persoana Domnului Isus a stîrnit curiozitatea a milioane de oameni, începînd cu secolul întîi pînă în prezent. Cu toate acestea, cît de complete sînt informaţiile noastre despre acest om? Prejudecăţile pe care le au majoritatea oamenilor faţă de El nu îi împiedică oare să beneficieze de pe urma vieţii şi lucrării Sale? Am fost şi continuăm să fim influenţaţi de versiunea repovestită a Bibliei, de istorisirile biblice trunchiate şi adaptate pentru copii, încît imaginea noastră despre Isus a devenit aceea a unei jucării din cauciuc cocoţată pe un munte, care a înmulţit pîinile şi peştii; care s-a cuibărit pe fundul unei corăbii şi i-a spus furtunii să tacă; a unuia care de fapt nu este un om, ci o nulitate.

Sau, mergînd pe urmele dezvoltării creştinismului de-a lungul veacurilor, putem vedea modurile diferite în care a fost „mitologizat" Isus Hristos. El este văzut în ipostaza de împărat Sfînt în primele veacuri ale istoriei Bisericii, de gînditor sărac înconjurat de o ceată de călugări în Evul Mediu, de clasic grec în arta Renaşterii, de cavaler strălucitor la curtea cerească a lui Dumnezeu în epoca miltoniană şi de anglo-saxon cu haine albe şi plete cîrlionţate revărsîndu-se bogat, ca în picturile din epoca victoriană şi eduardiană. în zilele noastre El a fost asemuit de rebeli cu un revoluţionar a la Che Guevara, cu un hippy de către cei ce caută experienţa Dragostei, sau cu un superstar de către cei ce fabrică reclame.

Oamenii din lumea întreagă încearcă sâ-L facă pe Isus ca pe unul de-al lor, împrumutîndu-l culoarea pielii şi starea lor socială; însă în evanghelii îl găsim pe Isus cel adevărat, nu un chip făcut de oameni şi care-l ascunde frumuseţea.

El poartă peste tot cu Sine un secret. Mama, fraţii Lui, criticii Săi contemporani, cum erau fariseii şi zeloţii (un fel de revoluţionari din acele vremuri) erau uimiţi fiindcă Isus îi contraria. El era deosebit, fără să fi fost în mod deliberat nonconformist. Nu putem considera însă personalitatea Lui ca fiind incoerentă, dimpotrivă, un fir incitant străbate viaţa Sa, de la naştere pînă în ziua înălţării Sale - un fir care te face să te întrebi dacă nu cumva Isus a fost cu adevărat mai mult decît un om, într-adevăr Fiul lui Dumnezeu.

Celor care folosesc acest ghid le recomandăm să uite toate imaginile pe care le au despre acest om şi să studieze evangheliile cît mai „obiectiv" cu putinţă. Citiţi ce este scris şi ascultaţi mesajul, acesta a fost scopul în care autorii au scris evangheliile, iar

cartea aceasta vine în ajutorul celor interesaţi. Deoarece viaţa lui Isus s-a caracterizat prin identificarea cu oamenii şi prin participarea Sa activă la viaţa lor, pe care El a înţeles-o pe deplin, este imposibil ca evangheliile să plictisească. Isus a trăit în mijlocul oamenilor din Israel, oameni în carne şi oase: animaţi de speranţe şi răvăşiţi de îndoieli şi dezamăgiri, în mijlocul asupririi politice, a inechităţii economice şi sociale, a ipocriziei religioase, a urii, violenţei şi egocentrismului naiv. El era unul dintre ei, aducîndu-le soluţiile lui Dumnezeu pentru problemele lor. în felul acesta El le-a deschis calea spre mîntuire, spre o nouă modalitate de a trăi, spre un viitor nou.
Aceste studii biblice au fost scrise de treizeci de studenţi şi lucrători din aproape tot atîtea ţări cu ocazia conferinţelor naţionale şi internaţionale. Ne-am ajutat reciproc, evaluînd şi sugerînd îmbunătăţiri pentru aceste studii. Apoi am rugat pe alţi confraţi din diferite ţări să editeze ce a rezultat. Am probat eficacitatea acestor studii în ţările noastre şi am mai operat schimbări.
Noi înşine ne-am îmbogăţit intelectual şi spiritual prin această aprofundare a Bibliei, descoperind noi trăsături ale persoanei şi lucrării Domnului Isus Hristos. Sperăm că aceste studii vă vor ajuta şi pe dumneavoastră să citiţi şi să înţelegeţi aceste scrieri vechi, care ne vorbesc despre secretul unui om, care era unul dintre noi.
sq *f.* _
;steioo3 io! B9*a ;
.Bstesumb • irramso
saniSuc •_ nscq!3 nib hjsnr . ifoteS iş
ticte jrnaw *t*
b born nî tao! i! se STBÎ fnetioni ii! nu
:

Către cititor

Cartea pe care o aveţi în mînă este un instrument util care vă va ajuta să vă prezentaţi mărturia personală şi Evanghelia lui Isus Hristos prietenilor necreştini. Cartea a fost folosită în acest scop în multe ţări din toată lumea, de către studenţi creştini şi mulţi alţii. A fost tradusă în mai multe limbi, printre care şi maghiară, bulgară, slovacă şi poloneză.
Este o carte pe care o puteţi folosi ca motiv pentru a-i invita pe colegii voştri studenţi, colegii de lucru sau membrii din familie la o discuţie despre Isus Hristos. Aceasta nu presupune că veţi fi în stare să ţineţi o predică ori să vă angajaţi în argumentări serioase cu necreştinii, dar vă poate da un ajutor practic în conducerea discuţiei într-un studiu biblic pe tema persoanei lui Isus Hristos şi a felului în care Se descoperă El oamenilor în ziua de azi.
Dacă lucraţi la secţiunea „învăţare şi conducere" cu unul sau doi prieteni creştini, rugîndu-L pe Domnul să vă ajute să înţelegeţi şi apoi să aplicaţi principiile învăţate la planul primei lecţii de studiu biblic, veţi reuşi să conduceţi un studiu biblic evanghelistic cu un număr destul de mare de prieteni necredincioşi.
După ce aţi terminat, vă sfătuim să-L rugaţi încă o dată pe Domnul să te călăuzească pe tine şi prietenii tăi credincioşi şi să vă arate cîţiva prieteni necredincioşi pe care aţi putea să-i invitaţi. Este bine ca acest grup să fie format, pentru un studiu biblic de acest gen, din mai mulţi necredincioşi decît credincioşi; astfel, ei nu se vor simţi copleşiţi. Un grup poate fi format din 3- 4 membri sau mai mulţi, dar nu trebuie să depăşească 8 membri pentru a fi cu adevărat eficace, în felul acesta fiecare poate contribui la studiu.
Mulţi studenţi creştini din toată lumea invită colegi din acelaşi cămin în camera lor la acest gen de studiu biblic. Cei care participă la studiul biblic trebuie să fie de acord că merită să examinezi Biblia, chiar dacă ei încă nu cred că este Cuvîntul lui Dumnezeu. Experienţa arată că, ori de cîte ori necreştinii încep să cerceteze ce spune Biblia despre Isus Hristos şi încep să-L vadă ca „Unul dintre noi", ajung

apoi să-L vadă ca Domn şi Salvator şi ajung să se încreadă în El.
Folosind studiul în acest fel veţi constata şi că vă va ajuta chiar şi pe voi, creştinii, să vă aprofundaţi cunoştinţele despre Domnul Isus şi să înţelegeţi mai bine cine este El şi pentru ce a venit pe pământ.
Aceste studii pot fi folosite şi în alt mod. De exemplu, predicatori creştini au găsit aici material care i-a ajutat să-şi pregătească predicile şi studiile biblice.
Rugăciunea noastră este ca această ediţie în limba română să vă ajute să trăiţi pentru El ca nişte creştini adevăraţi şi să slujiţi mai bine ca martori ai Domnului pe care voi îl iubiţi.
Pînă nu de mult, creştinii români nu puteau să-şi invite prietenii la un studiu biblic ca cel sugerat aici. Această posibilitate vă stă acum la dispoziţie şi cartea vă va ajuta.
Fie ca Domnul însuşi să vă folosească şi cu această carte să aduceţi mulţi români lâ Cel care poate să-i elibereze din mizeria şi legăturile păcatului şi să le dea pacea şi libertatea care se pot obţine numai prin cunoaşterea faptului că păcatele le sînt iertate prin moartea Sa pe cruce pentru ei.
Ronald Davies şi Jonathan Lamb Februarie, 1990

•*8 :■
Jc or,
•"3.
or-:
■ rf'
■3$P
»*•
.'imn ic/ 92 'ir.
irwtkl
■: ©nici .
e lute! nî
i
ti .Bţ^rhsqxă .uassnmuG iui îuinîvuO ets© /so-t»v> un ibnî *m* ioeb ifiirto
. \qmb

îndrumări pentru liderii de grup

Ce serii de studii să folosim
Cele şapte serii, deşi independente, sînt complementare. Prima serie tratează probleme fundamentale ale credinţei creştine. Seriile B şi C ne invită să cercetăm întrebările pe care le pun oamenii despre posibilitatea de a crede în Dumnezeu. Seriile D, E şi F sînt o incursiune în evanghelii, examinînd mai îndeaproape persoana şi misiunea lui Isus Hristos, esenţa creştinismului. Ultima serie se încheie cu o chemare la ucenicie radicală, potrivit principiilor Sale. Aşadar, seriile se împart în Partea 1, „Răspunsuri sincere la întrebări sincere" şi Partea a 2-a, „Atunci cine este Isus Hristos?"
Parcurgînd materialul din introducere veţi putea determina seria ce tratează problemele care ar interesa grupul vostru.

Responsabilitate generală
.Specificul grupului de studiu biblic ar trebui să fie faptul că participanţii pot descoperi ei înşişi ce spune cu adevărat textul, semnificaţia lui şi modul de aplicare a adevărurilor lui în viaţa cotidiană. Aşadar, responsabilitatea generală a unui lider de grup este să dea posibilitatea membrilor grupului să facă aceasta. El poate realiza aceasta (1) ajutînd grupul să parcurgă textul în mod corespunzător şi (2) încurajînd o interacţiune sănătoasă â membrilor grupului. Aceste îndrumări de studiu au fost pregătite pentru a vă ajuta mai ales în prima parte. Sugestiile care urmează vă pot folosi şi în partea a doua.

Parcurgerea textului în mod corespunzător

Folosirea flexibilă a ghidului Consideraţi ghidul de studiu un slujitor adaptabil, nu-l lăsaţi să devină un stăpîn rigid. Diferitele secţiuni au scopul de a vă ajuta să vă pregătiţi cît mai bine, mai ales cînd nu aveţi la dispoziţie ajutoare de studiu biblic, cum ar fi dicţionarele biblice şi comentariile.

12

13

Tot astfel, *notele pe text* şi *trimiterile* sînt mai mult pentru dumneavoastră, ca să înţelegeţi mai bine textul, decît pentru participanţi, care s-ar putea să nu atingă deloc acele puncte. Nu sînt decît explicaţii succinte al căror scop este să ofere suficiente informaţii pentru a conduce studiul spre punctele principale ale pasajului. Termenii care apar în două sau mai multe serii se includ în *Lista de cuvinte* de la sfîrşitul cărţii. Majoritatea îndrumărilor de studiu individual încep cu un paragraf ce sugerează liderului *elementul central* şi *obiectivele* pasajului şi cîteva sugestii practice pentru studierea pasajului. *Introducerea* şi/sau *contextul* nu trebuie tratate ca simple formalităţi, ci trebuie să ajute grupul să anticipeze studiul. Puteţi adăuga unele referinţe locale sau contemporane pentru o mai mare relevanţă.

întrebări de studiu / discuţii -,

întrebările sînt metoda cea mai bună de a ajuta grupul să descifreze înţelesul pasajului. Aici, în mod deosebit, trebuie să fiţi flexibili. Aveţi libertatea să le adaptaţi la nivelul grupului respectiv. Puteţi să modificaţi, să adăugaţi, să ştergeţi sau să subliniaţi altceva. Puteţi reformula unele părţi, ca să dobîndească un stil mai personal (nu ca în ghid). Este însă bine să păstraţi progresia generală a întrebărilor deoarece ele conduc spre un punct culminant.

în acest ghid întrebările nu au fost formulate doar pentru a obţine „răspunsuri corecte". Scopul lor este de a stimula cercetarea serioasă a Bibliei şi de a provoca un schimb de impresii şi opinii între membrii grupului. Aceasta va duce la aprofundarea studiului şi gîndirii membrilor grupului. Veţi găsi în principal trei feluri de întrebări: -

,e

1. *întrebări de observaţie,* care trebuie să-i îndemne pe membrii grupului să cerceteze textul propriu-zis;
2. *întrebări de interpretare,* care trebuie să-i stimuleze să reflecteze împreună asupra înţelesului textului;
3. *întrebări de aplicaţie,* care pot să-i îndemne să pună în practică într-un mod realist aceste adevăruri sau să mediteze mai profund asupra relevanţei textului. ^ ;t 1B muo oiW!d utou J3

Uneori va trebui să omiteţi anumite întrebări din ghid, din cauza timpului, dar este important să vă gîndiţi la ele, totuşi, pentru o pregătire mai temeinică. întrebările din paranteză au scopul de a o completa pe cea precedentă, în cazul în care unii membri nu au înţeles-o.

Pentru aprofundarea discuţiei

Veţi vedea că, de obicei, trebuie să alegeţi între două-trei aplicaţii posibile sau teme practice. Din nou, veţi constata că dacă v-aţi gîndit la ele dinainte, vă veţi da seama mai bine care anume este potrivită pentru grup.

Pentru meditaţie personală

Aceasta este o întrebare facultativă, la care membrii grupului să se gîndească, fără să fie nevoie să răspundă. Uneori, atmosfera de la sfîrşitul unei discuţii serioase este liniştită, propice meditaţiei. Aţi putea citi cu glas tare întrebarea, sugerînd astfel gîndul la care să reflecteze.

Puteţi oferi cartea aceasta unui prieten ca să-l ajute în studiul său personal. Astfel, el va putea parcurge tot studiul, inclusiv această secţiune. în atmosfera mai intimă a unui studiu format în doi (tu şi prietenul tău), este bine să vă gîndiţi la o asemenea întrebare. Ea vă va putea ajuta să deveniţi atent la o nevoie personală a prietenului vostru.

Un ultim cuvînt

Această secţiune finală este în primul rînd pentru lectură şi meditaţie personală, nu pentru studiul în grup. Este utilă în revizuirea implicaţiilor majore ale tuturor studiilor asupra unei anumite teme.

încurajarea interacţiunii dintre membri

Pregătirea temeinică vă ajută să fiţi mai degajat în conducerea grupului. Vă eliberează de îngrijorarea din cauza necunoaşterii pasajului studiat, putînd astfel asculta şi interacţiona cu grupul. Toate acestea încurajează o atmosferă plăcută, în care membrii se simt liberi să-şi exprime gîndurile şi chiar sentimentele lor.

Majoritatea celor ce vin la un studiu în grup sînt gata să

participe, mai ales dacă au sentimentul că ideile, gîndurile şi chiar îndoielile lor sînt luate în considerare şi nu respinse. Exemplul unui lider ce ascultă cu atenţie şi răspunde cu căldură celor care ridică probleme are un efect pozitiv asupra grupului. Se formează astfel un climat plăcut, în care participanţii se simt în largul lor.

întrebările pentru discuţii sînt astfel formulate încît mai mulţi membri să-şi poată prezenta punctele de vedere diferite sau complementare. Deci nu vă declaraţi satisfăcut doar cu primul răspuns la o întrebare. Nu vă temeţi nici de un dezacord în păreri. Deseori acesta stimulează gîndirea grupului. Fiţi oricum pregătit sau rugaţi pe cineva să facă rezumatul discuţiei grupului, pentru ca să puteţi trece la un alt punct.

In calitate de lider, una din responsabilităţile de bază este să vegheaţi ca discuţia să se desfăşoare pe baza textului. Dacă este exprimată o idee dubioasă ce se bazează numai pe o opinie subiectivă sau experienţă personală, puteţi reveni la Biblie, întrebînd politicos: „Unde găsim aceasta în pasajul nostru?" sau „Cum aţi ajuns la această concluzie?" sau, pur şi simplu, rugîndu-i şi pe alţii să-şi exprime părerile, în speranţa că acestea vor corecta greşeala.

Dacă nu toţi membrii grupului sînt obişnuiţi cu discuţiile, ar fi bine să reamintiţi întregului grup cîteva modalităţi generale de participare: ascultarea, reflectarea şi legarea contribuţiilor lor de ceea ce au spus ceilalţi.

Mai specific, grupul poate lucra împreună dezvoltînd ideile celorlalţi; ilustrînd un subiect important; punînd întrebări relevante, de exemplu pentru clarificare, pentru informare sau pentru aprofundarea unui aspect semnificativ; corectînd sau modificînd cu tact o idee; împărtăşind cu sinceritate; prezentînd un nou punct de vedere; contribuind pe orice cale la înaintarea studiului.

în timpul studiului, liderul trebuie să menţină o atmosfera caracterizată de dragoste şi deschidere, de dorinţa de a învăţa din Cuvîntul lui Dumnezeu, de smerenie în a asculta şi învăţa unul de la altul. La sfîrşit, este bine să faceţi o încheiere scurtă şi clară, rezumînd mesajul pasajului şi relevanţa lui pentru grup.

is
'V-
16

*imiimfâ'-*k*tâJ*

m-

_

RAS
LA ÎNTREBĂRI SINCERE
SINCERE

(*'. a*

A[1] **•o.**

'-J J.

ev

uo-

Jir

au-

,.JBl .

/rs-udia* *j&mm*

>•&′ ′-′ * si*

-v£ b«fi

ʳ:ʼ f *■ ■ ʊɔ ;if ijd-rîM»©-'.'

Vi i>. .^l,. iş: îim^n&b «îa^ aoî«nH sue*

, .r[f] ei sb 9"iJb o ii.o B»1B3 eifioesb s 13 BC jfs *BM\3* eîfodiov sico ui«• »b "cnuS

£s.,dyV, uetsn'n^Q iul S|BÎV jitnsq înlmiq eq Snav & 3CT3nH Sw3i f- sst^ev J;osb svsotlB etas

.ion

c 2 — bus, unul dintre noi

în prima parte a acestei cărţi ne vom uita la Domnul Isus cu ochii celor din vremea Lui. Isus Hristos a provocat multe întrebări. Pretutindeni unde mergea I se puneau întrebări. Oamenii discutau şi între ei despre acest nou venit, despre stilul Său de viaţă cu totul nou şi despre „învăţătura cea nouă". Unii îi puneau întrebări nesincere fiindcă nu doreau să fie deranjaţi de acest mare tulburător. Alţii îi puneau. întrebări sincere, pentru că voiau să afle răspunsurile Lui. Aceştia îşi dădeau seama, instinctiv, că El era un om care ştia ce vorbeşte cînd răspundea întrebărilor despre problemele fundamentale, adesea chinuitoare, ale vieţii. Ei vedeau în El pe Cel ce S-a identificat cu ei, care era cu adevărat unul de-al lor. Vedeau, reflectată în viaţa Lui, propria lor condiţie umană - adevărul despre ei înşişi, nu o prefăcătorie.

Astăzi, cînd examinăm şi cîntărim răspunsurile lui Isus la problemele noastre reale, începem să înţelegem de ce este El numit „omul durerii": El a luat durerile şi păcatele noastre asupra Sa, suferind ceea ce suferim noi, simţind împreună cu noi, stînd cu noi în lupta pentru a crede şi a aspira la realitate şi integritate.

Isus Hristos este denumit şi „Fiul omului", dătătorul vieţii, pentru că El a deschis calea care duce de la boala omenirii la sănătatea şi viaţa lui Dumnezeu. „Vestea Bună" despre care vorbeşte Biblia nu este altceva decît vestea că Isus Hristos a venit pe pămînt pentru noi.

A. DESPRE CE ESTE VORBA?

Trăim într-o societate pluralistă: o multitudine de credinţe, ideologii, vederi şi opinii. Ce să cred? Şi oare este cu adevărat important? Chiar şi cuvinte cum ar fi „credinţă", „Dumnezeu", „Isus", „libertate" şi-au pierdut practic semnificaţia pentru mulţi dintre noi, fiind folosite abuziv. în acest studiu vom vedea ce anume afirmă Biblia despre cîteva teme fundamentale ale credinţei creştine şi vom pune întrebări importante precum: Cum este Dumnezeu? Ce anume nu merge? Trăim o iluzie? Ce este viaţa nouă pe care a oferit-o Isus Hristos? Cine este Domn?

Mesajul lui Dumnezeu, care vorbeşte prin Biblie, a transformat vieţile a milioane de oameni din orice rasă, epocă, stare socială şi grad de cultură. îndrăznim să sperăm că, prin acest studiu, vă veţi întîlni cu Dumnezeul cel viu şi cu Isus Hristos cel adevărat, care poate să vă schimbe viaţa.

ab
m,

Cit f . .
▪ -T, '▪
"Of
» WfiotMf. n Bta«v eîae sO ᴬ©isa!i o miaiT Tegism an fWsftN^eiiei-'seri^tl!' *>
tu«S»flrtia<l.uo inlîtn'

CUM E§TIE DUMIMIEZIEU?

Psalmul 139

Introducere

Ce este Dumnezeu? O Forţă puternică ce a pus în mişcare universul cu milioane de ani în urmă? O gîndire impersonală? Un poliţai cosmic ce aplică lovituri oricui îl nesocoteşte? Un Moş Crăciun care aparţine copilăriei? Sau, poate, fiinţa supremă la care apelăm în caz de nevoie, dar la care, altfel, nu ne gîndim prea mult? .

Pentru mulţi oameni, Dumnezeu n-ar mai fi relevant pentru lumea modernă. Dumnezeul povestirilor biblice pentru copii pare prea mic şi neînsemnat cînd ajungi la maturitate şi trebuie să porţi greutatea vieţii cu toată complexitatea şi problemele ei.

Cu toate acestea, există atîtea concepţii diferite despre Dumnezeu încît, pe bună dreptate, ne putem întreba care Dumnezeu este cel desconsiderat sau negat. Chiar şi un ateu convins poate să fie de acord cu Biblia în refuzul de a crede în anumiţi zei. Vom examina un pasaj din Biblie în căutarea unui răspuns la întrebarea: Cum este Dumnezeu? Acest pasaj este unul din cîntecele scrise de David, păstorul care a ajuns regele lui Israel. Este un cîntec personal în care David dă totuşi glas unor adevăruri profunde despre Dumnezeu.

Pentru lider

Acest studiu îşi propune nu atît să dovedească existenţa lui Dumnezeu, cît să examineze concepţia Bibliei despre El, prin ochii lui David. încercaţi, aşadar, să nu vă depărtaţi de această linie, deşi e bine să încurajaţi reacţiile deschise, sincere, faţă de caracteristicile principale ale lui Dumnezeu, care reies din cîntecul lui David: cunoaşterea oricărui lucru despre noi (v. 1-6), prezenţa Sa pretutindeni (v. 7-12), legătura Lui de la început cu noi ca şi Creator (v. 13-18) şi sfinţenia Sa (v. 19-24).

Va trebui să hotărîţi dinainte cît timp să acordaţi fiecărei secţiuni şi să fiţi fermi cînd treceţi mai departe. „întrebările suplimentare" sînt utile pentru stimularea gîndirii grupului în fiecare etapă. S-ar putea să nu

aveţi nevoie de toate (de exemplu, dacă sînt cuprinse în discutarea celor două întrebări introductive). AlegeJ ceea ce vi se pare mai potrivit.

21
întrebări de studiu

1. Ce gîndesc oamenii din ziua de azi despre Dumnezeu? Puteţi începe propunînd ca fiecare să-şi scrie propriile idei sau cuvinte pe care le asociază cu „Dumnezeu" şi să le comentaţi apoi cîteva minute împreună.
2. Citiţi întregul psalm. Veţi vedea că se poate împărţi în patru secţiuni principale, fiecare dintre acestea subliniind un aspect diferit: a) v. 1-6; b) v. 7-12; c) v. 13-18; c) v. 19-24.
3. Luaţi fiecare secţiune în parte. După ce o recitiţi, discutaţi pe scurt răspunsurile la cele două întrebări cu caracter general de mai jos (care se pot aplica la toate cele patru secţiuni). Treceţi apoi la întrebările mai detaliate ale secţiunii respective.

a. Ce aspect al naturii divine este predominant în mintea lui David aici? (Ce subtitlu aţi da acestui paragraf?)
b. Care pare să fie atitudinea ce se ascunde în spatele cuvintelor lui David, în cadrul fiecărei secţiuni?

-

întrebări suplimentare pentru stimularea discuţiilor *v. 1-6*

1. Ce face Dumnezeu? Care sînt exemplele concrete pe care **le** oferă acest psalm cu privire la modul în care este implicat Dumnezeu în viaţa noastră?
2. în v. 5 (şi în v. 10) David vorbeşte metaforic despre „mîna" lui Dumnezeu care este asupra sa. Aţi fost vreodată conştienţi de ajutorul lui Dumnezeu într-un anumit moment? Discutaţi împreună despre diferitele experienţe pe care le-aţi avut.

v. 7-12

3. De ce s-o fi gîndit David să fugă departe de faţa lui Dumnezeu? Nu este posibil să fugi în mod fizic de faţa Lui; dar nu credeţi că oamenii încearcă uneori să fugă de Dumnezeu? Cum? Ce îi determină să vrea s-o facă? De ce este zadarnic?
4. în ce fel sînt aceste versete o mîngîiere şi pentru noi?

-

v. 13-18

5. Dacă Dumnezeu mă cunoaşte încă din faza embrionară de dezvoltare, ce alte aspecte mai profunde ale personalităţii mele
li mai sînt cunoscute?

Faptul că Dumnezeu ne cunoaşte în felul acesta de-a lungul întregii noastre vieţi ar putea crea distanţă. De ce reacţionează atunci David într-un mod atît de pozitiv (v. 14, 17)?

v. 19-24

6. La prima vedere starea de spirit a psalmistului pare să sufere o schimbare dramatică în acest punct. Analizînd însă cu mai multă atenţie, ce legătură vedeţi între concepţia lui David despre Dumnezeu aici şi cea din secţiunile anterioare? Care este deosebirea între a şti că Dumnezeu este atît sfînt cît şi plin de îndurare şi cunoaşterea doar a uneia din aceste trăsături ale Sale?
7. La sfîrşitul acestui psalm de uimire înaintea implicării personale a lui Dumnezeu, de ce credeţi că David răspunde aşa cum o face în v. 23-24?

Aprofundarea discuţiei

1. Titlul acestui studiu fiind „Cum este Dumnezeu?", cum aţi rezuma răspunsul dat de acest psalm?
2. Rezervaţi cîteva minute în care fiecare să recitească întregul psalm în tăcere, punîndu-se în locul scriitorului. După aceea, invitaţi-i să vă împărtăşească reacţiile lor la ideea că Dumnezeu i-ar putea cunoaşte în felul acesta (de exemplu, sînt alarmaţi

de idee? mîngîiaţi? altă reacţie?).
3. Dacă ceea ce spune David este adevărat, ce vă frapează cel mai mult în acest psalm?

Meditaţie personală

1. Am fugit eu in vreun fel de Dumnezeu? Imi dau seama ca s-ar putea ca El să mă cunoască aşa de bine şi să mă iubească atît de mult?
2. Reflectînd asupra acestei imagini a unui Dumnezeu sfînt care se îngrijeşte personal de mine, există domenii în viaţa mea pe care aş dori să nu le vadă?

22
23

NOTE

v. 1 v.2 v.S V. 8 v. 9

*® *: -l ■ caJuo£onuo

*şi urmat. „Doamne" (Yahweh) vezi Lista de cuvinte.^*

i

OAEE CE MU MEEGIE?

„de departe" - „cu multă vreme înainte".
„înconjori" - „încercuieşti, fmprejmuieşti".
„Şeol" - locuinţa morţilor, buni şi răi; vezi Hades, iad.
„aripile zorilor" - viteza luminii dimineţii.
v. 13 „rărunchii" - literal „rinichii", simbolizînd locul unde se produc emoţiile şi stările afective, aspectele psihologice ale omului.
v. 15„făcut într-un loc tainic... în adîncimile pămîntului" descrierea poetică a dezvoltării fătului în pîntec.
v. 16 „în cartea Ta erau scrise toate zilele care-mi erau rînduite". Aceasta poate să însemne fie că toate aspectele fiinţei mele neformate, fie că toate zilele vieţii mele erau în atenţia lui Dumnezeu. în ambele cazuri se poate vedea ce mare valoare avem pentru Dumnezeu.
v. 19-22 Sînt în concordanţă cu restul Scripturii (ex. Isaia 6:1-6), arătînd că revelaţia sfinţeniei şi harului lui Dumnezeu trebuie să producă nu numai uimire, ci şi lupta împotriva răului şi a răzvrătirii, existente atît în lumea înconjurătoare cît şi în viaţa celui ce ascultă.
Mai tîrziu, Hristos urma să redefinească limitele urii şi ale dragostei. în cazul de faţă, puternicele reacţii ale lui David par să arate, mai mult decît orice altceva, zelul său pentru onoarea lui Dumnezeu.

I-JC ****îB&t\y****
B **.«3 .■ful.**
i-- **;**
n
'4 rtf •
-§dr
'a Offîrrî*5
.
16
6

Hi i
■fe-

■ , ■.'i

<

.

• >
- .»!;■ ***Hb h&i***

Marcu '

Introducere

„Nu înţeleg ce îi determină să facă aşa ceva?!", „Ce se" întîmplă cu toată lumea? Au luat-o razna cu toţii." „Eu de ce sînt aşa?" „De ce trăiesc ei în felul acesta?" ş.a. - sînt întrebări pe care le punem sau ni le punem în faţa violenţei, a comportamentului iraţional şi a realităţilor crude ale vieţii. în momentele noastre de sinceritate şi seriozitate recunoaştem egoismul, ura, necinstea şi nedreptatea. Cum se explică astfel de lucruri cînd există un Dumnezeu care se ocupă personal de lumea aceasta? Ce anume nu merge?

De-a lungul veacurilor, politicienii, filozofii, artiştii şi teologii s-au ocupat şi ei de această problemă a omului. Personalităţi de seamă, ce au modelat gîndirea modernă, au oferit diagnosticul lor: Marx vorbea despre problema „alienării" muncitorului de roadele muncii sale, Freud a abordat „dimensiunea nevrotică" a omului, existenţialiştii şi Marcuse au oferit lumii „omul unidimensional".

Isus Hristos a fost mai radical. El nu s-a oprit numai la a semnala nedreptăţile şi tarele societăţii. El nu a oferit soluţii nerealiste. El a arătat că problemele sînt la un nivel mult mai profund decît mediul înconjurător şi sistemele sociale şi politice - ele sînt chiar în inima omului şi în tendinţa sa înnăscută de a ignora sau respinge legile lui Dumnezeu.

Isus le-a spus la un moment dat fariseilor şi cărturarilor că sînt ca nişte morminte văruite: în aparenţă buni pe dinafară, dar plini de murdărie şi răutate pe dinăuntru. Aici îi înfruntă din nou şi îi conduce spre miezul problemei.

Pentru lider

O cercetare mai atentă a fariseilor şi a listei de păcate din v. 21 -22 va arăta că acestea sînt mai relevante decît s-ar putea presupune la început, deci n-ar trebui să trecem peste ele prea uşor. îndemnaţi grupul să considere cît de adevărat este diagnosticul lui Isus. Aveţi grijă să-L urmaţi cînd, trecînd dincolo de aparenţe, merge la sursa problemei umane - inima omului.

24

25

întrebări de studiu

.

Discutaţi cîteva minute unele sugestii pe care aţi auzit că le dau oamenii cu privire la ce este rău în lume şi de ce anume este nevoie pentru a o face mai bună. Recitiţi pasajul şi studiaţi diagnosticul precis dat de Isus.

Zel îndreptat greşit, v. 1-3

1. Fariseii nu duceau lipsă de zel faţă de Lege şi tradiţiile lor religioase. Probabil că motivul lor fundamentai era să atingă un înalt standard moral înaintea lui Dumnezeu. Deci nu ar putea fi înţeleasă reacţia lor faţă de ucenici? Atunci de ce vorbeşte Isus atît de aspru împotriva lor? Care este inconsecvenţa pe care o vede El la ei?

2. Isus dă un exemplu din viaţa cotidiană despre modul în care ei nesocoteau, de fapt, poruncile lui Dumnezeu, folosind ca scuză tradiţiile lor (v. 9-13). Puteţi da exemple contemporane, din societate sau din viaţa voastră, unde se vede aceeaşi greşeală?

Rădăcina problemei, v. 14-23

3. Puteţi reda în cuvintele voastre ceea ce a spus Isus în v. 15-16? Care este rădăcina problemei, după cum o vede El? (Comparaţi cu Ieremia 17:9-10.)

Studiaţi exemplele date de Isus despre păcatele care dovedesc-o inimă coruptă. Ce păcate anume include El? De ce credeţi că S-a legat tocmai de aceste lucruri? în ce fel încălcau ei toţi Legea lui Dumnezeu, aşa cum a rezumat-o Isus în Marcu 12:29-31?

5. Aşadar, din acest pasaj, cum aţi rezuma explicaţia lui Isus cu privire la cea mai profundă problemă a omului? Dacă v. 23 este adevărat, care „soluţii" pot fi eficace sau ineficace? (Subiectul acesta va fi continuat mai detaliat în studiul 4.)

Dumnezeu şi răzvrătirea omului

6. Citiţi Romani 1:18-23 în grupuri mici şi apoi discutaţi: care este atitudinea lui Dumnezeu faţă de răzvrătire şi respingerea poruncilor Sale de către om? Găsiţi că o

astfel de imagine a lui Dumnezeu este aspră? De ce spune Pavel că omul nu are scuză?

7. Observaţi diferitele faze precizate în v. 21-23. Astăzi poate nu ne mai închinăm idolilor ciopliţi în piatră, dar care sînt lucrurile cărora le-am îngăduit să ia locul lui Dumnezeu în societatea noastră, în viaţa noastră?

Aprofundarea discuţiei

Pornind de la aceste pasaje, ce credeţi despre următoarele opinii?

■** Omul a fost corupt de mediul său înconjurător, dar este perfectibil moral. Creaţi un mediu mai bun şi omul va deveni mai bun.

«" în lume este mult rău. Tot ce putem face este să încercăm să ducem o viaţă mai bună.

•** Sînt un creştin destul de bun. Am fost crescut într-o biserică şi cred în Dumnezeu. întotdeauna încerc să dau întîietate oamenilor şi dau şi milostenie. Nu este suficient?

Meditaţie personală

Diagnosticul pe care-l dau eu naturii umane este tot atît de radical ca cel al lui isus?

26

27

c v. 3,5 *„datina bătrînilor" - Fariseii s-au legat de ceva minor, nu din Lege, ci din*
I *tradiţiile ce se formaseră în jurul Legii. Ei puneau mare preţ pe curăprea atentă*
^ *înainte de mîncare, mai ales dacă fuseseră în contact cu Neamurile, pentru*
<:? *a-şi păstra „puritatea" înaintea lui Dumnezeu.*
0 v. 11 „Corban" (dar/ofrandă) - Potrivit tradiţiei era posibil să dedici Templului, „pentru Dumnezeu", bani şi alte damri care altfel erau destinate ajutorării
1 părinţilor.
^ *v. 21 „curviile" - Relaţii sexuale extraconjugale. Folosit deseori în Noul ^ Testament ca referire la orice fel de imoralitate sexuală, r' v.22 „faptele de ruşine" - Nestăpînirea instinctelor biologice, fără a ţine cont de consecinţe sau de vreo lege. Imoralitate făţişă.*

Y?'-;:.

;.>■>• îi-
9b luJat^ ;■
citniqc
f i'-j. ivjr* *H#"r •■*!
. ■-.•ir-a ->

r

'V*"" >, »<tjf ^ -

;• ;.•< -,.K1 .-4')
28
-31

Se EEALHTATIE §AU ELUZEIE?

8:31-47

Introducere

Am putea crede că sîntem creştini, mai ales după o experienţă emoţionantă sau o discuţie convingătoare. Poate ne-am luat şi un angajament în trecut. Din păcate, însă, este atît de uşor să tragem concluzii greşite despre noi înşine şi despre legătura noastră cu Dumnezeu!

în studiul precedent am văzut cum Isus a demascat cu multă pricepere inconsecvenţele sistemului de valori al fariseilor, arătînd cauza reală a tuturor problemelor omului. Aici întîlnim din nou această personalitate captivantă şi paradoxală în dialog cu nişte compatrioţi evrei care, aparent, crezuseră cîndva. El le arată că încrederea lor în ei înşişi este o iluzie, iar comentariile lor nu fac decît să confirme propria lor orbire. Isus a subliniat nevoia omului de adevărata libertate, pe care o poate dărui numai El, ca Fiu al lui Dumnezeu.

a::

v: ..

Pentru lider

Din nou îl aflăm pe Isus demascînd cu multă perspicacitate o religiozitate superficială. Aici, însă, Isus se adresează unor evrei care făcuseră odată o mărturisire de credinţă.

în discuţiile voastre încercaţi să distingeţi marea diferenţă dintre o acceptare convenţională a lui Isus şi adevărata credinţă eliberatoare în El. Studiul trebuie să ridice probleme importante participanţilor, cum ar fi cele de la „Meditaţie personală", încercaţi să vă faceţi timp după încheierea studiului pentru discuţii personale- cu fiecare membru al grupului.

i

eh

întrebări de studiu

O vedere generală asupra pasajului

Primele trei întrebări cuprind examinarea întregului pasaj şi observarea anumitor detalii. Aceasta se poate face în grupuri mici înainte de a le discuta.

fiii *Un caz de amăgire*

1. Observaţi ce se spune despre evrei şi felul cum îi răspund ei lui Isus în fiecare etapă. Ei nu au cedat uşor observaţiilor Lui. Dar parcurgeţi întregul pasaj şi reţineţi orice dovadă a inconsecvenţei şi orbirii lor.

Ce este în general greşit în opiniile lor?

Pe ce se bazau ei?

.

Isus le dă de înţeles că erau în afara realităţii şi orbi faţă de propriile lor nevoi. De ce credeţi că era aşa?

.

Adevărata ucenicie

2. Care sînt, prin contrast, semnele adevăratei ucenicii, meţionate sau sugerate de Isus (de exemplu, prin critica făcută greşelilor evreilor)? Ce sugerează expresia „rămîneţi în Cuvîntul meu" (v.31)?

Cum putem rămîne în Cuvîntul Său?

„Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-aţi iubi şi pe Mine"(v. 42). Ce credeţi că

înseamnă cu adevărat dragostea pentru Isus?
Doi părinţi
3. Ce susţine Isus, direct sau indirect, cu privire la El insuşi în timpul discuţiei? Prin ce se deosebeşte El de semenii Săi evrei?
Ce spune Isus aici despre diavol? In ce fel erau evidente aceste caracteristici în viaţa celor cărora li se adresa Isus?
30
Adevărata libertate
4. Discutaţi cîteva minute despre ce credeţi că înseamnă astăzi, pentru majoritatea oamenilor, „libertate". Citiţi după aceea din nou v. 31-36. Ce afirmaţie importantă face aici Isus despre libertate?
„Cu adevărat liberi" (v. 36) implică posibilitatea unui fals sentiment de libertate. în ce sens se considerau evreii liberi, dar, de fapt, nu erau?
Mulţi oameni consideră libertatea „absenţa restricţiilor". Cum anume poate „adevărul" să elibereze pe cineva?
Sclavia păcatului (vezi nota de la v. 34)
5. Isus spunea „...oricine trăieşte în păcat este rob al păcatului" (v. 34). Exagerează El cumva? în ce sens este adevărată afirmaţia Lui? (încercaţi să mergeţi mai departe de exemplele evidente de drogare, alcoolism etc, la forme mai subtile în care oamenii sînt prinşi în capcana propriei lor naturi - dorinţe, atitudini, sau în capcana grijii pentru reputaţia lor etc.)
Cine sau ce fel de lucruri tind să ne acapareze vieţile? De unde şi în ce scop trebuie să fim eliberaţi?
Recitiţi v. 31-32 şi 36. Care, afirmă Isus, este singurul mod în care putem deveni liberi? Ce trebuie să facem şi ce nu sîntem în stare să facem? Ce înseamnă aceasta în mod practic?

Meditaţie personală

1. Am descoperit adevărata libertate pe care mi-o poate da Isus, sau mai sînt înlănţuit de natura mea păcătoasă şi de căile mele rele?
2. Sînt cu adevărat creştin? Dovedeşte viaţa mea lucrul acesta? Sau m-am înşelat pe mine şi pe alţii doar pentru câ am pornit pe calea cea bună?

31

,NOTE V0lb ifeJU33ÎQ
I v. *31 „care crezuseră în El" - în contrast cu v. 30 („mulţi au crezut în El"),* e *construcţia gramaticală în limba greacă presupune o mărturisire de credinţă mai superficială şi de scurtă durată.*
o'&hft „ucenici" - discipoli, studenţi/adepţi ai unui lider recunoscut.
S'O' *v. 32 „adevărul" - implică aici mai mult decît cunoaşterea intelectuală care eliberează gînditorul într-un mod filozofic. Pentru loan, aşa cum se poate vedea în toată Evanghelia sa, conceptul adevărului este inseparabil legat de persoana şi lucrarea lui Isus Hristos. Prin El sînt mîntuiţi oamenii şi aduşi într-o stare de libertate adevărată.*
v. 33 Avraam - vezi Lista de cuvinte. Pentru evrei ca cei din text, cea mai mare mîndrie şi calificare pentru împărăţia lui Dumnezeu era să se fi născut ca urmaş al lui Avraam.
v. 34 „oricine trăieşte în păcat - Forma verbului aici este prezentul continuu, cu sensul de „oricine păcătuieşte în mod obişnuit". Aceeaşi formă se află şi în 1 loan 3:4-10.
v. 35 Sclavii nu au nici un statut sau autoritate în casă şi nici puterea de a se elibera.
v. 41 „născuţi din curvie" - Spre deosebire de samariteni, de exemplu (v. 48), aceşti evrei se puteau mîndri cu o descendenţă directă din Avraam (vezi nota la v. 33) şi că îl urmau pe Dumnezeul cel Adevărat. v. 31, 42, 47 Comparaţi cu 1 loan 5:3 unde dragostea pentru Dumnezeu este văzută ca ascultare.
sau • ■*-i'me* d« isus ?iffî#«iii»<f# ««.oiuîi^st^a'SOipfegîlîtc-evre-î Os sugerează expresv .f'aniîrşi ■:<■■ C-jvi[r]rfu! *m%tu" ni* bţtfTBfyu^ntBetad ,auai imiiÎE .STBQ .88 rş ££-r£ .v ipoesR meJnîa un ©o iş meoet *m eiutiml* ©0 înadi! insveb msîuq SIJSO
*r-r.0,i *a*

ţv-esof. tuioul Bem EÎBIV or ^.avot
U-af:]. il^Hşeit^ a; ':!?acu:'*»:â pentru tstiS *sisv9D3 tiisqoo88b mA
«b f;u|n.i!f!Î înîe *mm* wss

- =•■ *li.* • •;>, K-- ,i r

CUM FOT IAU DE ILA

loan 3:1-21

Introducere

De-aş putea s-o iau de la capăt! De cîte ori nu ne-am exprimat această dorinţă? Tînjim după posibilitatea de a întoarce timpul înapoi şi de a acţiona diferit. Sau am vrea să ne schimbăm şi să începem o pagină nouă. La începutul anului sîntem de multe ori hotăriţi să ducem la bun sfîrşit ceea ce ne propunem. Dar parcă nimic nu se schimbă cu adevărat.

Odată, pe cînd vorbea cu un intelectual evreu, Isus i-a spus că are nevoie de un nou început; surprinzător, dacă ne gîndim că Nicodim nu era un potrivnic făţiş al lui Isus şi nici un proscris al societăţii, aşa cum erau alţii care se întîlniseră cu Isus. Nicodim mergea la sinagogă, avea o funcţie de conducere şi, după toate aparenţele, era un om sincer, care-L respecta pe Isus. Şi tocmai lui îi spune Isus: „trebuie să te naşti din nou". Isus nu promova un ideal filozofic abstract. El vorbea despre o schimbare completă, pe care numai Dumnezeu o putea aduce. O nouă naştere. 0 nouă viaţă. O nouă calitate a vieţii, pe care Isus o numeşte viaţă veşnică, la dispoziţia tuturor.

#? "",'

3© JBSTBVtoSS! UiîfISq
fnskhMq. t'iaisi'ititpJW. ■■
tiuO îiuJ lotelni^uo
Be nî fi*;.;>i»qfr«i sîes 9niO ?S3îxîî

Pentru lider

îndemnul lui Isus, legat de necesitatea naşterii din nou, va avea un impact mai mare dacă vă ocupaţi mai întîi de Nicodim şi încercaţi să vedeţi ce fel de orn era. Mulţi oameni se identifică mai uşor cu el, decît cu un potrivnic pe faţă.

Concentraţi-vă asupra punctelor principale ale pasajului: necesitatea naşterii din nou (v. 1-13); planul lui Dumnezeu de mîntuire (v. 14-17); diferitele moduri în care răspund oamenii (v. 18-21).

întrebări de studiu

O altă alternativă de introducere a discuţiilor este să cereţi grupului să noteze toate hotărîrile luate anul trecut pe care şi le amintesc şi cît timp le-au ţinut. După această retrospectivă, comentaţi pe scurt de ce este aşa de greu să le ţinem. în continuare citiţi pasajul. Va avea mai multă viaţă dacă textul va fi citit de trei persoane, ca un scenariu (de exemplu, unul este povestitorul, altul citeşte cuvintele lui Isus şi al treilea cuvintele lui Nicodim).

Necesitatea naşterii din nou, v. 1-13

Prezentarea lui Nicodim

1. După lecturarea integrală a textului, ce observaţi la Nicodim? De exemplu, cine

era el? Care ar putea fi motivele pentru care L-a vizitat pe Isus? De ce credeţi că a venit noaptea? Ce atitudine părea să aibă el faţă de Isus?

Naşterea din nou, v. 3-8

Versetul 3 începe cu „Isus a răspuns". Dar pusese Nicodim vreo întrebare? Ce ar fi putut să-L facă pe Isus să Se pronunţe atît de categoric în acel moment? (S-ar fi putut ca Isus să-şi dea seama că Nicodim se gîndea cum să intre în împărăţia lui Dumnezeu?)

3. Ce impresie ne face ideea de a fi „renăscut, sau „născut din nou"? Care este deosebirea dintre aceasta şi luarea de noi hotărîri sau încercarea de a duce o viaţă mai bună? Gîndiţi-vă la studiul 2, cum ar putea fi aceasta cea mai eficientă cale pentru rezolvarea esenţei problemelor umane? Răspunzînd problemei lui Nicodim, Isus îi explică la ce naştere din nou se referea (v. 5-8). Care este ideea *generală* dindărătul cuvintelor Lui? Cum se deosebeşte această naştere de cea fizică? Cine este implicat în ea? Ce se sugerează despre rolul omului în ea? De ce este necesară această naştere pentru a intra în împărăţia lui Dumnezeu? Ce încearcă să sublinieze Isus în ilustraţia cu vîntul?

Confuzia învăţătorului (v. 4, 9-13) (dacă este timp)

6. Pentru un om ca Nicodim, singura condiţie pentru a intra în

4.

5.

34

1-------- '

-.

împărăţia lui Dumnezeu era să se fi născut, biologic, ca iudeu. Observaţi cele trei întrebări puse de el (v. 4, 9). La ce sugerează ele că se gîndea Nicodim? Credeţi că reacţiile sale sînt justificate? Din ceea ce spune în versetul 8, este evident că Isus nu se aştepta ca Nicodim să înţeleagă absolut totul. Atunci, de ce să-L fi surprins încurcătura lui? Ce fel de răspuns ar fi putut aştepta Isus de la Nicodim?

Isus îşi prezintă propria Sa misiune (v. 14-17) (vezi nota de la v. 14)

7. Aceste versete conţin un rezumat excelent al credinţei creştine. Studiaţi-le cu atenţie. Ce spun ele despre Dumnezeu? Dar despre Isus? Ce au făcut Ei? Pentru cine? De ce? De ce este atunci atît de importantă moartea lui Isus?

8. Ce legătură vedeţi între v. 14-17 şi v. 1 -13? (adică între viaţa şi moartea lui Isus şi naşterea din nou)?

.

Răspunsul omului (v. 14-21)

9. Am văzut deja importanţa naşterii din nou. De ce mai este nevoie pentru a avea viaţă veşnică? Care este deosebirea dintre a *crede ceva despre* cineva şi *a crede în* cineva? Ce implicaţii are pentru noi credinţa în Isus şi faptul că El a murit pentru noi?

10. Ce atitudine sugerează v. 21?

Aprofundarea discuţiei

1. Care este diferenţa dintre a fi un membru în biserică şi ceea ce spune Isus aici? Pe ce ne bazăm, din contextul nostru cultural, ca o calificare pentru împărăţia lui Dumnezeu? Putem şti dacă am fost născuţi din nou?

2. Ce spun în plus versetele despre moartea lui Isus: Romani 5:6-11; Tit 2:13-14; Evrei 9:13-14; 1 Petru 2:24-25? (Tema este dezbătută în studiul D 6).

Meditaţie personală

1. în ce măsură mă aseamăn cu Nicodim? în ce măsură nevoile lui sînt şi ale mele?

2. „Dumnezeu m-a iubit atît de mult, încît a dat pe Fiul Său să moară pentru mine pentru ca, prin credinţa în El, să am viaţa veşnică."

NOTE >i-n -,pn©le|# ♦».,"■■ v;

v. 1 „Fariseii" - Vezi Lista de cuvinte.

„fruntaş al iudeilor" - membru în cel mai înalt consiliu al iudeilor (v. Lista de cuvinte).

Nicodim apare încă de două ori în Evanghelia lui loan în capitolele 7:50 şi 19:39. în ambele ocazii

vedem că nutreşte acelaşi respect pentru Isus. v. 2 Rabbi = învăţătorul (v. Lista de cuvinte). „semne" - Vezi loan 2:23. Minunile făcute de Isus nu aveau numai valoare în sine, ci evidenţiau identitatea Lui şi natura împărăţiei Sale. v. 3 „împărăţia lui Dumnezeu" - Vezi Lista de cuvinte. „născut din nou" - se poate traduce şi cu „născut de sus", vezi 1 Petru 1: 3, 23. v. 5-6 „apă...duh" - Există trei interpretări posibile pentru „apă": ştirii s *a. simbolizează actul botezului pocăinţei (adică Nicodim trebuie mai* l *întîi să se pocăiască, să fie curăţit şi să primească viaţa nouă prin*
işBte» *Duhul):*
b. simbolizează apa de la naşterea naturală (adică expresia evidenţiază atît necesitatea naşterii fizice cît şi a celei spirituale);
c. Isus se referea la promisiunea din Ezechiel 36:25-27, unde apa şi duhul au un sens spiritual, simbolizînd curăţirea (iertarea) şi
<j$gs *înnoirea lăuntrică.*
^«|, *v. 8 „vîntul bate" - Naşterea din nou, ca şi vîntul, poate fi invizibilă dar* jjjf *adevărată şi puternică. :: v. 10 „un învăţător" - învăţătorul (în limba greacă), adică o persoană °' respectată în Israel. v. 14 Vezi Numeri 21:4-9 „Fiul Omului" - Vezi Lista de cuvinte. &*j- , -s,. v. 16 „veşnică" - Vezi Lista de cuvinte.*
slee arîihfc.
BOBI : fsftftfffi fj,)&5TO«»C3)ioi-«ipiăq0î|:';lBfriatî talfife:©f*» .-Ue "
' *i&n* Jsot ms
- îr.fetor. '..,.i;[1?] Cua! s-b *d^-::i;eu^Q* tei»: 'itid- ■ *c^&*
■*^Miăt?* C'X' C-S'R *'.{rtpţ'iCŞ-": i'] ^~>'"" Cîe* 3e :-ii$_r$. '5:-;.; . *V'ÂUi*
-.-nuiui <n e*t': De ce esi« "■■ ■ .-sară aceălteiw. ■«f#^^«iA iul alinai!
fie»şjâ{it&»|^rilBgMl#-tj;:.i itirnfises Im siiiefim ao ni .. *f* . a. Oe tnosan^â
i^.gyyir^sîe.lsu^ in.iîUSU'-sţîSsteifîalK!% Mia. âa u,&£ îuB *aq* tsb fi fonî ,rtum ®b îîîs
ficfui B-m ueacanfrua» -;S
6 r6frt*i! un orr» ca r»; *c-d»rn ;-*f
36

CUME IESTE DOMMUL?

lib«." -•: ■'■* ■' '

9:15-26

Introducere

Acesta este ultimul studiu din seria celor cinci despre credinţa creştină. L-am văzut pe Dumnezeu, Creatorul lumii, implicat personal în vieţile noastre (studiul 1). Am văzut neputinţa omului de a trăi după standardul lui Dumnezeu şi efectele maladiei sale ereditare, pe care Biblia o numeşte „păcat" (studiul 2). Apoi am văzut singura soluţie pe care a oferit-o Dumnezeu în dragostea Sa: viaţa lui Isus, care să ne călăuzească, şi moartea Sa în locul nostru, pentru a fi socotiţi neprihăniţi înaintea lui Dumnezeu şi pentru a trăi. Am aflat şi de necesitatea unei naşteri spirituale şi a credinţei în Isus Hristos (studiul 4). Toate acestea sînt lucruri pe care nu le putem accepta cu uşurinţă. în pasajul de faţă Isus îi cheamă pe cei care îl urmează la o predare fără rezerve. Trebuie aşadar să acordăm o atenţie sporită * implicaţiilor acesteia^ ^
!jMbWăH^0l-aiB «te© sa
e toîni
smuQis âtateqa
3
. - ■ l : ini msj
lemsjfif;
-■■3

Pentru lider

Deşi discuţia se concentrează asupra temei uceniciei, în versetele 23-26, întrebarea privind identitatea lui Isus (v. 18-20) şi supunerea Sa, care implică suferinţa şi moartea (v. 21-22), sînt cruciale pentru înţelegerea chemării Lui la o predare totală. în cadrul discuţiilor, încercaţi să scoateţi în evidenţă faptul că acestea nu sînt cerinţele nemiloase ale unui despot, ci trebuie să constituie răspunsul inevitabil la întrebarea cine este Isus şi ce a făcut El pentru noi. Discuţia voastră în jurul versetelor 23-26 va fi mai rodnică dacă veţi ajuta grupul să gîndească mai mult în termeni concreţi decît teoretici. (Vezi nota de la v. 27.)

întrebări de studiu

1. Pasajul se poate grupa în trei secţiuni:
a. v. 18-20, identitatea lui Isus ca Mesia;
b. v. 21-22, Isus vesteşte suferinţa, moartea şi învierea Sa;
c. v. 23-26, Isus face chemarea la o predare completă.

Aprofundarea discuţiei

2.

3.

Vedeţi vreo legătură între ele?
De ce are Isus asemenea cerinţe absolute (v. 23-26)? Sînt ele rezonabile?
Ce vor să spună expresiile „să se lepede de sine" (v. 23) şi „îşi pierde viaţa pentru Mine" (v. 24)? A fi creştin înseamnă strivirea personalităţii noastre sau trăirea unei vieţi de martir?
Ce voia să spună Isus prin „să-şi ia crucea în fiecare zi"? (vezi nota de la v. 23) Care sînt implicaţiile pentru noi?

4. în ce fel încercăm toţi i). să ne salvăm viaţa (v. 24) şi ii), să ne mărim cîştigurile materiale (v. 25)? Este lucrul acesta întotdeauna rău? Care credeţi că este aici raţionamentul din spatele argumentului lui Isus?

5. Analizînd v. 26, ce atitudine trebuie să. caracterizeze angajamentul nostru faţă de Hristos? In ce situaţii ni se pare greu de realizat acest angajament? Ce se află de obicei la rădăcina acestei dificultăţi?

6. Ce semnificaţie avea pentru ucenici faptul de a-L urma pe Isus în felul acesta? Ce ar trebui să se schimbe în viaţa noastră, dacă am deveni urmaşi devotaţi ai lui Hristos (de exemplu, în munca noastră, timpul nostru liber, relaţiile noastre cu alţii, felul în care folosim timpul, atitudinea faţă de viitor etc.)?

: .

7. Am putea uşor să ne speriem, să ne descurajăm în faţa acestor cerinţe. Pasajul acesta conţine însă şi încurajări pentru a merge
înainte. Care sînt acestea?

1.

2.

6-

Cereţi fiecărui membru să enumere lucrurile care îi consumă în mod normal timpul, banii, gîndurile etc. Discutaţi despre ceea ce consideraţi că sînt priorităţile unui creştin.
în zilele noastre auzim adesea de oameni „religioşi", care atrag mulţimile şi susţin că sînt o „încarnare" a lui Dumnezeu. La fel ca cei pe care i-a întîlnit Isus şi noi sîntem atraşi în discuţii despre ei. Cum putem şti că spun adevărul? Există vreun criteriu obiectiv în funcţie de care să discernem adevărul? Sau
este numai o problemă subiectivă de opinii?

Meditaţie personală

-Ţi s-au prezentat cîteva teme principale ale credinţei creştine.
Care este răspunsul tău la ceea ce ai citit sau discutat?
Unele aspecte, pe care le-ai studiat, te-au surprins, poate, sau chiar tulburat. Poate te afli în încurcătură şi ai nevoie în continuare de studiu individual pentru a-ţi limpezi gîndurile. Celelalte serii ale cărţii te pot ajuta.

	. **sfc8% »u:**			Q»	■«•"ti ®
"ere, *pentru* ; naşa i't" M ?r-	a-L pri :■<...	ude în curs. rugăm să	1 sa^.- a-L I ~Tt iTiâ!	tust -	■.j:=. A. . !s. ^^ ■. v"~-

<
•şti ca C0; de
?fovm d<ntr-u!
>s'te asemăn
Jâ stud*err. de
■a. centru *x:-r*
38
39

Vă
•-.ars n
■ţ med»
atori aouâ-ci ac?-?
L;?î::ta t

ftv
e ■ '"T; OCv.p
:.-e
.'i^spur,...
ea or ?■

Si
A. Ei nu s
^ten. ■ d.'e
• ■*i* .v'î-;"«aî©
- \,(~:', •-* ..:,

e de *ni K*

^e*
iii #C"*i
■•: £*:

v. 19 „Ioan Botezătorul, Ilie" - Evreii aşteptau ca unii din marii profeţi din trecut să reapară înaintea venirii lui Mesia.
v. 20 „Hristos" - vezi Mesia în Lista de cuvinte.
v. 22 „Fiul Omului" - vezi Lista de cuvinte.
v. 23„să-şi ia crucea" - Imaginea unui criminal condamnat, în drum spre locul execuţiei. Ucenicii trebuie să fi fost şocaţi, căci ei ştiau bine că ceea ce reprezenta crucea era nu numai o povară, ci şi ceva ce ducea inevitabil la moarte.
v. 24 „va voi să-şi scape viaţa" - Deşi Isus foloseşte aici un joc de cuvinte despre „viaţă", El subliniază şi verbul „va voi" (voinţă, hotărîre). v. 27 „sînt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea înainte de a vedea împărăţia lui Dumnezeu" - Interpretarea acestui verseteste dificil ă. Nu este cuprinsă în studiu, dar e bine să fie pregătită pentru întrebări. Există trei explicaţii şi anume că Isus:
a. vorbeşte despre schimbarea Sa la faţă;
b. se referă la răstignirea şi învierea Sa şi la pogorîrea Duhului Sfînt;
c. prevesteşte distrugerea ierusalimului (70 d.Hr.) şi urmările ei, înfrîngerea poporului evreu.
Ultima pare cea mai probabilă. Isus se referă la un eveniment din viaţa unora, dar nu a tuturor ascultătorilor Săi. Evenimentul trebuia să aibă loc în viitorul apropiat, dar nu imediat.
O altă posibilitate este ca Isus să se fi gîndit la toate evenimentele majore enumerate la punctele b şi c, ca alcătuind o parte a venirii împărăţiei lui Dumnezeu.
„împărăţia lui Dumnezeu" - Vezi Lista de cuvinte.

B. RĂSPUNSURI SINCERE

LA ÎNTREBĂRI SINCERE

Trăim într-o epocă a întrebărilor, dar ne dăm seama adeseori că răspunsurile generează, la rîndul lor, alte întrebări şi rămînem mereu nemulţumiţi.
în Noul Testament întîlnim oameni ce merg cu întrebările lor la Domnul Isus, iar ceea ce se petrece este uimitor: Isus nu numai că le răspunde, dar le şi rezolvă problemele lor adevărate, deşi, adesea, în mod neaşteptat.
Isus a răspuns oamenilor care erau cinstiţi, deschişi şi care întrebau cu sinceritate. Mulţi însă au venit la El cu întrebări nesincere, pentru a-L prinde în cursă sau a-L tulbura. Atunci Isus răspundea în alt mod. Vă rugăm să fiţi cît mai sinceri, la fel de sinceri şi oneşti ca cei de care ne vom ocupa. Ei nu se deosebesc de noi. Deşi provin dintr-un mediu cultural şi istoric diferit, toţi aceşti oameni sînt foarte asemănători nouă.
Să studiem deci aceste răspunsuri sincere la întrebări tot atît de sincere, pentru ca utilitatea lor s-o resimţim şi în propriile noastre vieţi.

.
,

v. »;*
n^PWmMămM'ni ^; --*" '"!_~v;tei_
£»s?ă *ir» i'xpik*
^ **'Of-" -ci;.--. ,**
£« 10! -,
.'.-.-„.? <*■■-, .*Vi.'.* ■•-■;><:«;■ *-#r. neftanr*.-
■■ ^s^lffî'i^oQqso-itnîmiitT, ,
.ijimuîkjrnen
dbW'ioîalsrnsioo^j âylosri;? £, b .sbnuqeei 9!
tho lofinsrnfio enyqejli s"guei.c vă«n?\,t|JidM..iL,ua*<^nson!3 uo uedaiînt eual ionufA
.Biudiuî J-s usa ăaiuo nî ebnhq J-B uitneq .swonisen hsonie eb ia! si jisonia iem tîo p
se rnigui BV .bom rt« nî *ssbnuqzsi* .Ion ab DSsdsBoab ea un i3 .squoo mov sn aifio
©b iao BO ftfsno iş in-£:fi;sc itşaos ijoi ,-îhstib ohoîei iş ÎBIUJIUO uibem nu-itn»b nivoiq
iasQ
.Buon ilotenfirnsss etiso! tnîs
9b lîl.e tei hfidsifnî &\ sisoma huenuqcâi slesae ioab s; ^sbuîg â8 siteBon âiihqosq ni
iş miţmisp"; o-e io! salsîilii», J, uifnaq ,9i©oni2
.iîsiv
ţf^eo ,'Jifenb uşi

CUM FUTIEM

14:1-14

Introducere

Care este scopul vieţii? De ce trăim, cum anume trăim? Cu toate că ne deosebim unii de alţii, toţi căutăm bucuria, fericirea, neprihănirea, adevărul, împlinirea, semnificaţia. în pasajul acesta citim: „în casa Tatălui Meu sînt multe locaşuri. "Fiecare va avea locul său. Un loc pentru tine. Un loc unde îţi vei găsi adevăratul eu pentru că vei trăi în prezenţa sursei vieţii.

întrebările din acest pasaj au fost puse de ucenicii lui Isus în ultima noapte petrecută cu ei înainte de moartea Sa. Ei fuseseră împreună cu El mai mult de doi ani într-o prietenie intimă şi pregătire continuă. Ei erau oamenii aleşi de Isus şi lor le-a încredinţat lucrarea Sa în lume, după moartea Sa.

. 9Q ! (iiflfi ia)
«ben lî

reVrtf te-£* ^.h auts? .ningifcm ew? tefei^d-ioir-sntffiut nî "v . DBelefni
svsc
- ,
TlăîsT

II

.

n **Pentru lider**

Observaţi că Filip şi Toma au pus lui Isus o întrebare foarte practică, în stil aproape pragmatic: „Cum putem şti calea?" Răspunsul lui Isus scoate în evidenţa nu o metodă ci *o persoană.*

43

întrebări de studiu

Tdrha: „Cum putem *cunoaşte calea?" v. 1-7* / *il* L % iMUJ/ sil $£■ De ce erau tulburaţi ucenicii cînd li s-a adresat **Isus** cu **această** ~~ ocazie?

2. De ce era atît de important pentru Toma să ştie unde **mecgsa** *9lB*-:;Isus? La ce răspuns se aştepta Toma din partea^ui Isust[1]

SfâeCare sînt promisiunile făcute de Isus ucenicilor **Săi** în **aoifeastă** iuoc secţiune? Cui se pot aplica ele în ziJele noastre? *E rti„* :miîfo uitn« ' ■•

M#fi • ■ⁱiL' .uâe

4. Care credeţi că este legătura între Calea, Adevăiţjl şi Vta^?So

i' ' ■ ■ î es -i Bff-iffu

F///p; *„Cum îl putem vedea pe Dumnezeu?" v. 8-11* 3 . :ii3iqm?

5. Isus făcea aluzie la faptul că ucenicii nu-L cunoşteau[1] **"dl** adevărat (v. 7). în ce sens era adevărat? ;■

6. Filip (şi alţii) nu au înţeles pe deplin la ce se referea Isus (v. 7). Ce îl nedumerea?

7. în lumina apropiatei Sale răstigniri, Isus dorea să-şi înveţe ucenicii ceva care să-i ajute să înţeleagă mai bine semnificaţia morţii Sale. Care era lucrul acesta?

8. De ce spunea Isus atît de des, „credeţi, crezi"? Pe ce ar fi trebuit să-şi bazeze ei credinţa în El?

9. Ce arată aceste versete despre relaţia lui Isus cu Dumnezeu Tatăl?

11. Ce a vrut Isus să spună prin „lucrări mai mari" (v. 12)? Cum putea aceasta să-i îmbărbăteze pe ucenici în ziua următoare, cînd Isus, învăţătorul lor, urma să fie răstignit?

Aprofundarea discuţiei

1. Isus - cine este El? Concepţiile din zilele noastre despre Isus sînt mai apropiate de propriile Sale afirmaţii despre Sine sau de părerile ucenicilor Săi?

2. în studiul biblic ne-am axat pe relaţia lui Isus cu Tatăl Său şi pe Isus Dumnezeu „incognito". Semnificaţia venirii Sale trebuie să ne conducă la Dumnezeu, spre o viaţă în adevăr. înţelegeţi acum mai bine ce înseamnă „Eu sînt Calea?"

3. Vă puteţi identifica cu Toma şi Filip din acest pasaj? Care ar fi reacţia voastră la răspunsurile lui Isus dacă v-ar vorbi vouă? Credeţi că a dat un răspuns sincer la o întrebare sinceră?

Meditaţie personală

Ne este limpede ce anume trebuie să credem dacă vrem să fim ucenicii lui Isus?

Isus: „Crede în Mine" v. 12-14

10. Vă surprinde că ucenicii erau încă nedumeriţi cu privire la adevărata identitate a lui Isus? Cu toate acestea, cum le-a arătat Isus că avea încă încredere în ei?

44

45

HOTE *;>iu* £i.Ji' . .oinaoij 90 »Te>t6'1v:.Hfn'> >-sg st?R»OB R'-W"[1]

r ţ^ v. 2 *„în casa Tatălui Meu" - Locul de unde a venit Isus şi unde urma să se*

f *întoarcă. „Tatăl Meu"arată legătura Lor unică. Biblia îl descrie pe Dumnezeu*

de multe ori în termeni omeneşti pentru că altfel nu am putea să-L înţelegem.
v. 5 Toma - Unul din cei doisprezece aleşi de Isus, deseori caracterizat prin scepticism (sănătos?). Vezi loan 11:16; 20:24-25.
2 *v. 6 „Eu sînt Calea" - Poate avea şi sensul de „Eu vă voi arăta Calea". ZMZ v. 8 Filip - Vezi loan 1:46; 6:7; 12:22 pentru a înţelege natura lui pragmatică.* 9b 1.'ᵛ- *11 «Lucrări" - Numeroasele minuni ale tui Isus de vindecare a bolnavilor, de*
hrănire a celor flămînzi şi alte demonstraţii ale autorităţii Lui asupra vieţii.
■**fc
90 it ? ir.' ' u; *L,iiz-* iui •*:* r, -1 gq «exjs , *~i>-* vi • *'fiii* luibuTc ~ .£
i|ep i- .ifivgbf. 1* CÎP »' , s'.a LiSSiimuv! s; sot^-noo *s>n* ˣjsetfi3 1,- -i jr[1], nrnjst,'-* ©j «nia •&■■!
m«D6

mit **:**
'•o:".. ■*':::* . • î -a -U' fi»" > .

ţ'Pi.'-fl iu! :"in«>u
v> ar fi

GAEE IESTIE CIEA MAE MAEE

Marcu 12:28-34

Introducere

Evenimentul acesta s-a petrecut în Ierusalim, în ultima săptămînă înainte de moartea lui Isus. Conducătorii religioşi evrei îi puseseră multe întrebări, încercînd să-L „prindă" cu ceva ce^ar fi dus la arestarea Sa ori la distrugerea popularităţii Lui. Pentru conducătorii religioşi evrei era foarte important să ştie care era cea mai mare poruncă, căci, dacă nu ştii care este punctul central în jurul căruia se învîrt toate, nu înţelegi cu adevărat semnificaţia Legii şi nici aplicarea ei corectă în diverse împrejurări.
Comparaţi aceasta cu un joc: poţi cunoaşte toate regulile jocului, dar dacă nu-i înţelegi „cheia", nu-ţi face plăcere să-l joci. Tot aşa, nici Legea nu mai are sens dacă nu-i cunoşti „cheia".

q 3n
uo usssnmuQ eq idui J-B ab BO'U'ioq aiînl sîao siutfipsl 90 -S
•'a seietuq -ilaoî uo iş Suîsguo *toi uo* julsitue tot uo ,srnini stsot
îiisgnie iunu sJas u9senmuG BC iuiqfct
bnîb j'dui B sb n·jbom axesos nib eisotîi* siaesb i.j£tuoeiQ .9
90>j^?.iq eiqmexs ■
hz f- ■■■•- ionuioq afe&OB iîşwiiiqsbni s^ îneno^rni USTÎ efee 90 sQ .V
SlUîi ' 9t29 ©1B0 .9htO Btk St) ©ᶜ' Î'D> ab H»biB tf Stti-3| bubfi
TuQSSHfî^t 'J 6i ©T.r-j1crii *eo* nuist iuob afs&os sitn*
Pentru lider
!-^' Studiul are două puncte centrale. Mai întîi ne îndreaptă atenţia spre dialogul tlintre Isus şi cărturar. Apoi se concentrează asupra naturii şi semnifcaţiei celor două porunci. Primul punctare un caracter mai personal, iar al doilea este mai teologic.

46
47

întrebări de studiu

Dialogul dintre Isus şi cărturar

1. Ce împrejurări !-au îndemnat pe cărturar să-i adreseze lui Isus această întrebare? Credeţi că motivul său a fost, ca al celorlalţi, să-l prindă pe Isus cu vorba? Cum puteţi dovedi că acest cărturar a înţeles şi a fost de acord cu Isus?

Isus a evaluat rareori oamenii în mod individual (spre deosebire de grupuri). Ce a văzut Isus în acest cărturar încît L-a determinat să facă o asemenea apreciere pozitivă? Ce diferenţă vedeţi între răspunsul cărturarului la această întrebare şi cel al lui Isus? Ce concluzie puteţi trage de aici?

De ce nu au mai îndrăznit ceilalţi să-l pună întrebări lui Isus? Ce anume i-a impresionat la Isus?

În zilele noastre oamenii nu mai aduc ca jertfă arderi de tot pentru a se elibera de sentimentul de vină, dar au alte metode. Cum încercăm în mod obişnuit să ne eliberăm conştiinţele? Cum ne poate împiedica lucrul acesta să-L iubim pe Dumnezeu şi pe ceilalţi?

Cele două porunci

5. Ce legătură este între porunca de a-L iubi pe Dumnezeu cu toată inima, cu tot sufletul, cu tot cugetul şi cu toată puterea şi faptul că Dumnezeu este unul singur?
6. Discutaţi despre fiecare din aceste moduri de a iubi, dînd exemple practice.
7. De ce este mai important să îndeplineşti aceste porunci decît să aduci jertfe şi arderi de tot? Pe de altă parte, care este legătura între aceste două feluri de închinare la Dumnezeu?

Isus spunea că prima prioritate este să-L iubim pe Dumnezeu, iar a doua să-l iubim pe aproapele nostru. Care ar fi implicaţiile inversării ordinii lor?

Meditaţie personală

Isus i-a spus cărturarului că nu este departe de împărăţia lui Dumnezeu. Ce credeţi că îi mai lipsea? Ce crezi că ar spune Isus despre tine?

v. 2S *„cărturarii" - vezi Lista de cuvinte.*

v. 29-30 „Ascultă, Israele" - Crezul poporului Israel recitat, de obicei, de două ori pe zi de majoritatea cărturarilor. Vezi Deuteronom 6:4-5. în alte culturi, diferitele dimensiuni ale vieţii aveau diferiţi zei. Nu şi în iudaism, unde nimeni nu datora ceva altui dumnezeu decît lui Yahwe.

v. 30 „inima" - vezi Lista de cuvinte.

v. 31 Citatul este din Levitic 19:18.

v. 33 „toate arderile de tot" - Sistemul mozaic al jertfelor mai funcţiona atunci, dar profeţii arătaseră deja că Dumnezeu preferă dragostea statornică jertfelor (Osea 6:6). Vezi şi Psalmul 51:16-17.

v. 34 „împărăţia lui Dumnezeu" - vezi Lista de cuvinte.

-nea înarâynrt eoiui-lţ! aâ-î rxini ţoif^băn .; ,r *mi*r*tn*& >■■■ isu^v*'?
■oasî;-"- wi/.'-v^ '•■■.. ."•■•'fi ar^^r os.

PĂ-L HEET FIE IFIRAT1ELE MEU? ^ * v

Matei 18:21-35

Introducere

Matei a adunat în capitolul 18 o parte din învăţăturile lui Isus despre modul în care fraţii şi surorile trebuie să se comporte unii faţă de alţii în noua Sa împărăţie. Aceasta se petrecea numai cu cîteva luni înainte de moartea Sa în Ierusalim. Cu toate acestea, ucenicii Lui erau tot mai absorbiţi de ambiţiile lor personale de a ocupa posturile cele mai înalte în noua societate mesianică. De aceea Isus a trebuit să sublinieze necesitatea ca fiecare să fie smerit şi să-i considere pe ceilalţi fraţi preţioşi.

,6
.3

'a arderi de tot ■ |- Vr:*; Ms-ţ-îi n'i^i

■-••^tiinteie^ Cum § ?'.\"a lunîqâîaebP UiLH *'î? f"-.îBb Bfrsseicî'»! **eetuq** îs eO
1
."".... ■ ™ ' -*SiBii* Si Oft |.. ;ol *eîzs* insdîsr ■ OC' iib t 01" ■ ;b
li B^nsistiQ
■ : ilnoo tsaoB np- ;*3vni ■1 BS
a
^iBiubnî i? 3teî<: 9iînib JBIUÎBBSl SIC 3 sbiiq 6}Bvnî an aO
'o»i;~ .■■•;■?<«•♦»& şl . ■ >nrnuâ iu!
Episqml

7. Dej ce es

Oitant sa incsp^ne^; aceste porunci deci! sş.-I 'ie tot? :c»o de aîlâ pane, ca/e esfş îe'iattfra

Pentru lider

Deşi pasajul se ocupă de problema iertării între fraţii şi surorile care merg pe aceeaşi cale, poate avea şi o aplicaţie mai largă. Creştinii trebuie să fie cunoscuţi în lume după dragostea lor unii faţă de alţii, pentru a-i atrage în felul acesta pe oameni şi a le arăta cum ar trebui să fie relaţiile dintre oameni.
începeţi studiul acestui pasaj cu o discuţie generală despre problemele zilnice de a ierta şi a cere iertare. Vezi cuvîntul „pildă" în Lista de cuvinte pentru interpretarea parabolei.
50

51

întrebări de studiu

O întrebare fundamentală

1. De ce este greu să ne iertăm unii pe alţii?

Atitudinea lui Petru.

2. îndărătul întrebării lui Petru din v. 21 se afla învăţătura evreilor că omul trebuie să-şi ierte semenul de trei ori. Deci care credeţi că a fost atitudinea lui Petru aici? Dacă aţi fi fost în locul lui Petru, cum aţi fi reacţionat la răspunsul lui Isus?
4. Este evident că Petru nu a sesizat intenţia lui Isus, aşa că Isus şi-a dezvoltat afirmaţia cu o pildă. Povestirea este mai mult decît un răspuns la întrebarea lui Petru. Ce voia Isus să-i înveţe pe ucenici (vezi v. 33)?

Isus explică

5. Ce ar putea reprezenta datoria slujitorului faţă de stăpînul său? Diferenţa dintre

100 de dinari şi 10.000 de galbeni este foarte mare. Ce credeţi că vrea Isus să ne înveţe prin acest contrast?
6.
Ce ne învaţă pilda despre legătura dintre dreptate şi îndurare în împărăţia lui Dumnezeu?
-
52
Aprofundarea discuţiei
1. Discutaţi ce anume presupune datoria. Ce datorăm părinţilor, profesorilor, prietenilor noştri? Ce-I datorăm lui Dumnezeu?
2. Care sînt diferitele moduri în care îşi rezolvă oamenii datoriile? Vedem atitudini asemănătoare şi faţă de Dumnezeu? De ce este practic imposibil sâ ne plătim datoria faţă de Dumnezeu? Care este soluţia oferită de acest pasaj?
3. Ce înseamnă a ierta pe cineva care a greşit în mod evident sau care ne.-a rănit? Ce credeţi despre afirmaţia „te iert, dar nu voi uita niciodată"?

Meditaţie personală

Care este situaţia noastră dacă nu-l iertăm pe fratele nostru? Vezi Matei 6:12-15.
53

NOTE
v. 22 „de şapte ori" - Sensul este simbolic, nu literal. Isus a vrut să pună în contrast mila nelimitată cu răzbunarea de şaptezeci de ori cite şapte a lui Lameh (Geneza 4:24). v. 23 „împărăţia cerurilor" - vezi Lista de cuvinte.
„robi" = slujitori - Persoane oficiale în funcţii înalte în slujba împăratului care, din cînd în cînd, împrumutau mari sume de bani de la vistiernicul împăratului. Vezi şi Lista de cuvinte. v. 24 „galbeni" - vezi Lista de cuvinte.
v. 25 Procedura aplicată datornicilor rău platnici era să fie vînduţi ca sclavi împreună cu familiile lor. v. 28 „lei" = dinari - vezi Lista de cuvinte.
:-.5V
te.

».-,

i **n si 4iţft*B*M**
ise\
«-un âosb ,v- • •• -;=uJie

CEMIE IPOATIE ATUMO SĂ IFEE MfiNTOHT?

Marcu 10:23-31

Introducere
Isus tocmai i-a arătat foarte clar unui tînăr bogat pe ce bază se obţine viaţa veşnică: Dumnezeu să fie pe primul loc, nu bogăţiile şi nici „altceva". Acest „altceva" diferă de la om la om. Pentru el, era averea sa şi a plecat întristat. Cine merită primul loc? Isus spune că numai Dumnezeu are dreptul la locul acesta. Dar cui acordăm noi, de fapt, acest loc? Cînd ucenicii au văzut că un om care ducea o viaţă foarte frumoasă a

căzut la acest examen şi a plecat de la Isus, au întrebat: „Cine poate fi mîntuit?"

0 ..! '
.euel iul
nfinîl <e!q
i-ubriwmVJ
',! unîs^ iu! *ut* .esi isadO .a ::> ai}Bisqmoo o »iae "--o^,, Î29O£ .uq ii T6-2
hubnîg iş ©tnemitnp'-' ?iolioiri9ou ste etni--
ii 3us! tsnoijneîn §c
es« am
;:• nib sus! ;|svn? *Z* .v emussi muO .6
54
55

întrebări de studiu

Cine poate fi mîntuit?

1. De ce spune Isus că este greu pentru un om bogat să intre în împărăţia lui Dumnezeu? Avea El ceva împotriva bogăţiei?
2. Observaţi că Marcu spune de două ori că ucenicii erau uimiţi de afirmaţiile categorice ale lui Isus cu privire la intrarea în împărăţia lui Dumnezeu. Ce indică acest lucru despre atitudinea lor faţă de bogăţii?
3. Ce răspuns emoţional la cuvintele lui Isus indică cuvintele oamenilor din v. 26? Ce se pare că au înţeles ei prin „a fi mîntuit"?

Imposibilul contra posibilului

4. Isus nu le-a răspuns direct la întrebare. Ce indicii ale modului Său de a gîndi avem în acest pasaj, inclusiv în v. 17-22?
5. Care este punctul culminant al răspunsului lui Isus către ucenicii Săi în acest pasaj?

Urmîndu-L pe Isus

6. Observaţi răspunsul lui Petru la cuvintele lui Isus. Probabil că acest „noi" este o comparaţie complexată cu tînărul bogat. Ce sentimente şi gînduri s-ar fi putut ascunde în spatele acestor cuvinte ale ucenicilor?
7. Cît de literal credeţi că a intenţionat Isus să fie înţelese versetele 29-30? Potrivit cuvintelor Sale de aici, care este preţul uceniciei?
8. Pe de altă parte, care sînt foloasele deosebite ale celui ce-L urmează?
9. Cum rezumă v. 31 învăţătura lui Isus din acest pasaj?

Aprofundarea discuţiei

1. „Toate lucrurile sînt cu putinţă la Dumnezeu". Ce poate să însemne lucrul acesta în vieţile noastre? Ce ne spune despre Dumnezeu?
2. Ce înţeleg oamenii prin cuvîntul „mîntuit" în zilele noastre? Isus i-a folosit în acelaşi fel? Cum ni se aplică nouă, în mod direct, învăţătura lui Isus dacă dorim mîntuirea?

Meditaţie personală

Isus a spus că „este anevoie să intri în împărăţia lui Dumnezeu". Ce anume face să-ţi fie greu să intri (sau să rămîi) în împărăţia lui Dumnezeu?

• .

NOTE
***v. 23, 27**„s-a uitat" - Literal „a privit cu atenţie".*
v. 23 „împărăţia lui Dumnezeu" - vezi Lista de cuvinte.
v. 24 „Hilor" - Apelativ afectuos folosit de Învăţători pentru ucenicii lor. Isus ştia că ei aveau o concepţie imatură despre bogăţii şi despre mîntuirea lui Dumnezeu.
v. 25 „urechea unui ac" - Denumirea unei portiţe pentru oameni pedeştri prevăzută în poarta mare a cetăţii sau versetul poate fi şi un proverb cunoscut în Orientul Mijlociu.
v. 30 „veacul viitor" - vezi Lista de cuvinte.
081s q *m : **:ih$M*** ■ use) h s eO

Luca 11:5-13

Introducere
Evanghelia după Luca vorbeşte despre viaţa de rugăciune a lui Isus mai mult decît oricare altă evanghelie. Impresionaţi de obiceiul Său de a se ruga, ucenicii îl roagă să-i înveţe cum să se roage. Isus le-a spus cunoscuta rugăciune „Tatăl nostru", în care foloseşte cuvîntul „Abba" („Ava" în traducere românească) pentru a se adresa lui Dumnezeu: o formulă familiară în limba aramaică prin care copiii se adresau tatălui lor. Modul acesta de a se adresa lui Dumnezeu era nou pentru ucenici. Isus a continuat să ilustreze efectele pe care această relaţie personală, intimă, cu Dumnezeu le putea avea asupra vieţii ucenicilor Săi.

«. ar- : «ah[1] 'ia

B **ătermor** ■ •■• ■
iunu iilaiobn slasui
Tliqoo

înr BC »ib siii
: aosb ie ehănsm".

IJOO SS un *?:•}*■
-SC
B91V 90 .SOieOlC ■ **9**
|Uf*. **Pentru lider**
Pasajul se încheie cu o referire la Duhul Sfînt. Dacă credeţi că este util să aprofundaţi acest punct, puteţi apela la următorul studiu, care tratează în mod special darul Duhului Sfînt. Vezi cuvîntul „pildă" în Lista de cuvinte pentru interpretarea parabolei.
58
59
întrebări de studiu

Cereţi, căutaţi, bateţi

1. Majoritatea ilustraţiilor au cîte un punct principal. Care credeţi că este punctul principal al lui Isus în această pildă pentru ucenicii Săi?
2. Reflectaţi asupra situaţiei în care se găsea solicitantul de la miezul nopţii. Pe ce se baza el cînd a bătut la uşa prietenului său ?
3. Ce a zis Isus despre condiţiile pentru a cere ceva de la Dumnezeu? Cum putem şti că cerem un lucru bun?
4. Ce ne dă dreptul de a ne prezenta cererile înaintea lui Dumnezeu? Ar putea exista vreun motiv pentru care să nu ne răspundă?
5. Ce atitudine presupun căutarea şi bătaia la uşă? Care este promisiunea făcută celor ce sînt perseverenţi în aceste activităţi?

Tată şi fiu

6. Isus le aminteşte din nou ucenicilor despre dragostea de tată a lui Dumnezeu. Care presupune El că este baza normală a relaţiei tată-fiu? Care ar putea fi cauzele fricii şi îndoielii unui copil?
7. Care sînt asemănările şi deosebirile dintre un tată pămîntesc şi Dumnezeu ca Tată ceresc?

Darul Tatălui

9. De ce este Duhul Sfînt darul pe care Dumnezeu vrea în mod special să ni-l facă nouă? Ce schimbare ar putea aduce în vieţile noastre primirea acestui dar?

Aprofundarea discuţiei

1. Ce imagine aveţi despre tatăl vostru pămîntesc? Vă poate ajuta să vă gîndiţi la Dumnezeu ca Tată sau vă împiedică? Ce am văzut în acest pasaj referitor la relaţia lui Isus cu Tatăl Său? Ne poate ajuta să dezvoltăm relaţia noastră cu Dumnezeu?
2. Dacă Dumnezeu nu s-ar îngriji de nevoile noastre fizice, am muri. Poate omul să supravieţuiască fără Duhul Sfînt?

Meditaţie **personală**

Pentru relaţiile interumane sănătoase, comunicarea are o importanţă esenţială. Nu ar trebui să ne surprindă că aceasta se aplică şi relaţiei noastre cu Dumnezeu. Ajungem astfel la rugăciune, O imagine corectă despre Dumnezeu se pare că este condiţia înţelegerii corecte a rugăciunii. Cum putem îmbunătăţi comunicarea noastră cu Dumnezeu?

Am nevoie de Duhul Sfînt (vezi Romani 8:26)?

8. în acest pasaj Isus nu se ocupă de nevoile biologice. Ce vrea El să arate de fapt? Tatăl pămîntesc este comparat cu Tatăl ceresc, iar nevoile pămînteşti (hrana) cu cele spirituale (Duhul Sfînt). Ce ne indică aceasta despre darul Duhului Sfînt?

60
61

>'"'>ir'-'' ' ~ *i%* stuc??** \U\&1BT \uru.
ftWr^ 3®w wswirnuQ <*m^{f}* ^{ra}c sb tn^P iuiuO 9t?ţ» •"■■"> sO
nţ „. v. *S „miezul nopţii" - în Palestina oamenii preferau adesea să călătorească după lăsarea întunericului, decît în căldura zilei.*
v. 7 Casa avea probabil o singură încăpere unde dormea întreaga familie • poate şi animalele! Pentru ca gospodarul să răspundă la uşă, ar fi trebuit să-şi deranjeze toată familia.
v. 13 „vă va da Duhul Sfînt" - Duhul Sfînt este dătătorul tuturor darurilor spirituale (1 Corinteni 12:9-11).
crr a0 ?J5D... -• t . âv U£e eiKlasr :, ■■imuQ- cî. i|iQn^ *v-sa-.-.»;. ®H îeăS lB.?âT uo euRi
';;i £i|Blsi ehc ?U3^ -(.."nuO '.,>* st!3i?-3n ei/sis
(£•.'.■' • t •

^sft^atj-jSsrfî *f.* ^*m* «lat «;a^ns,-ts*B un uassrvr-./G âr-sC S •î'J'-î»," iurliQ
siii^B0?Biu|9ivBiqu£ ee lurrîo sîsoʳ-î iium

O 916

- - ,ʳ.r
îfe ■;

' V,.. r m;i ■ ■ ►.: «ic'-' it u^ .«..x-i-
ssisoinurnoo ifStănudmî matuq muO Jinubăgui B s!r.;-.;. "•■-.-".■•t ..înl
: . 3son

w⁷-

(6. OAEUL DUMULUII *BWNJ*

Ioan 14:15-27; 16:5-16

Introducere

Unul din motivele principale ale Evangheliei lui Ioan este ideea unei judecăţi cosmologice. Lumea întunericului există şi este condusă de marele vrăjmaş al Celui prin care şi pentru care au fost create toate lucrurile. Lupta neîncetată a vrăjmaşului urmăreşte să pună stăpînire asupra omului acuzîndu-l de necredinţă.

Dumnezeu îl trimite pe Isus să intervină pentru noi şi să ne salveze. După moartea şi învierea Lui, se pare că judecata continuă o vreme, iar ucenicii, lipsiţi de prezenţa în trup a Mîngîietorului lor, vor trece prin timpuri grele. Duhul promis este prezentat ca ajutorul cel nou, martorul şi avocatul celor care sînt în Hristos (Biserica), precum şi ca acuzatorul şi criticul „lumii" întunericului. Duhul Sfînt va veni în ajutorul celor care sînt în mîna lui Hristos şi îi va păzi împotriva duşmanului care îi reclamă pentru el.

isev înîî3 lurfuO - .1 *ii*
skm
:î'rj.(>nmo? ©0 Î(3S *St* ,3r ,v Issv) sb fiJîiJ rit "srnun^ Suînîvuo issv) "usM
•.! .
!>

Pentru lider

La sfîrşitul acestei serii este important să discutaţi semnificaţia lucrării Duhului Sfînt în lume şi în viaţa credinciosului. în prima parte a textului vă puteţi concentra asupra relaţiei dintre ascultare, dragoste pentru Isus şi Duhul Sfînt, în timp ce a doua parte a textului se ocupă mai mult de natura şi lucrarea Duhului Sfînt.

Rămîneţi la text şi încercaţi să nu vă lăsaţi distraşi de fascinantele subiecte secundare. Biblia ne vorbeşte despre Duhul lui Dumnezeu, iar dorinţa Duhului este să ne înveţe ce este în Biblie.

62
63

întrebări de studiu

Isus rosteşte aceste cuvinte chiar înainte de judecata şi moartea Sa. El ştie că este pe punctul de a-şi părăsi ucenicii şi doreşte să le dea ultimele instrucţiuni şi îndemnuri. Principala sa preocupare în aceste două pasaje este ca ei să înţeleagă că, în absenţa Lui, altcineva îi va sprijini şi călăuzi în tot adevărul.

Partea 1: Dragoste şi ascultare, Ioan 14:15-27

1. De cîte ori menţionează Isus, în acest pasaj, relaţia dintre dragoste şi ascultare? La ce concluzii ne conduce?
2.
3.

Prin Isus, Dumnezeu a devenit vizibil, cognoscibil şi acceptabil, trăind ca un om şi impunînd ascultare prin cuvintele rostite de El. Acum că El S-a înălţat şi nu mai este printre noi în felul *acesta,* care este lucrarea celuilalt Sfetnic?

O întrebare ca cea a lui Iuda, din v. 22, se naşte foarte uşor. Cum aţi putea reformula, în cuvintele voastre, răspunsul lui Isus? De ce credeţi că „lumea nu poate vedea"?

Promisiunea

4. Isus îl prezintă pe Duhul Sfînt ca „Sfetnic" sau „Avocat" (vezi nota de la v. 16). Ce vă sugerează fiecare din aceşti termeni (vezi v. 16, 17, 26)? Ce semnificaţie are expresia „în numele Meu" (vezi cuvîntul „nume" în Lista de cuvinte)? Ce înseamnă „toate lucrurile" din v. 25?
5. Ce ajutor concret putem aştepta de la Duhul Sfînt într-o lume care nu-L acceptă? Pe ce bază putem lua în serios îndemnul lui Isus din v. 27b ?

tuii'"':!-\. *e* '■ - ". ɹ" • > - • '--.;

Rezumat

Ce adevăr important despre Duhul Sfînt vrea să ne arate Isus în pasajul de faţă? Ce lumină nouă aduce asupra relaţiei dintre om şi Dumnezeu? Ar schimba ceva această relaţie în modul de viaţă al unui om? Ce ne învaţă pasajul despre Tatăl, Isus şi Duhul Sfînt?

64

Partea a 2-a: Cînd va veni Duhul, Ioan 16:5-16

6. Potrivit învăţăturii lui Isus din v. 8-11, care este tripla misiune a Duhului Sfînt în lume? De ce credeţi că este nevoie de Duhul Sfînt pentru a convinge lumea de păcat? Ce se înţelege prin „lume"?
7. în lumina v. 7-11, care este avantajul despre care vorbeşte Isus şi pe care ucenicii îl vor avea în lucrarea lor? Ceea ce ştiţi despre lucrarea lor de mai tîrziu confirmă cuvintele lui Isus?

Duhul şi credinciosul

8. Ce mai învăţăm din v. 12-14 despre lucrarea Duhului Sfînt în vieţile celor ce-L urmează pe Isus? Ce înseamnă „adevărul" în v. 13? Aveţi o idee concretă despre modul în care Duhul îi va călăuzi pe oameni în tot adevărul? Cum îl va proslăvi Duhul pe Isus, luînd din ce este al Lui şi descoperind ucenicilor (v. 14)?
9. „El nu va vorbi de la El" (v. 13). Ce alte indicii din acest pasaj confirmă sau dezvoltă această afirmaţie? Ce ne învaţă pasajul despre relaţia dintre Duhul Sfînt, Dumnezeu Tatăl şi Fiul? Ce ne învaţă în mod deosebit despre unitatea Lor?

Dacă Isus nu a intenţionat ca aceasta să fie doar o teologie frumoasă şi misterioasă, care ar fi atunci cîteva implicaţii practice?

Aprofundarea discuţiei

1.

2.

Discutaţi despre lucrarea Duhului Sfînt în viaţa celui care doreşte să-L cunoască pe Isus Hristos.

Cum este Duhul Sfînt „avocatul" nostru într-o lume a întunericului şi în faţa unui stăpînitor care este acuzatorul nostru (Satan)?

NOTE

14:15 *porunci"- Poruncile Vechiului Testament pe care Isus le susţine limpede şi cărora le-a dat interpretarea iniţială.*
14:16,26, *„Sfetnic"- Mîngîietor (trad. rom.) = „Parade f (lb. greacă), literal, „cel chemat alături, ca să ajute", un termen juridic căruia Isus ii conferă un nou conţinut. Vezi şi 1 Ioan2:1.*
14:18 *„orfani" - în textul original ideea este de pierdere grea sau nemîngîiaţi.*
14:21 *„luda" - Unii apostoli aveau mai multe nume. Acesta se pare că era luda, fiul lui Iacov (Luca 6:16), acelaşi cu Tadeu (Matei 10:3; Marcu 3:18).*
14:23 *„cuvîntul" - Cuvintele rostite de Isus şi care au fost notate de autorii evangheliilor. Toate sînt considerate importante.*
14:26 *„nume" - vezi Lista de cuvinte,*
16:8 *„lume" - Toţi cei care nu-L cunosc pe Isus Hristos ca Mîntuitor şi pe Dumnezeu Tatăl ca şi Creatorul, trăind astfel în întuneric. Vezi 2 Cor. 4:4 şi Coloseni 1:13.*
16:13 *„tot adevărul" - Nu înseamnă adevărul despre toate subiectele, ci mai degrabă adevărul specific despre Isus Hristos care este Adevărul (ceea ce este exprimat clar în textul grec).*
„lucrurile viitoare" - în lumina evenimentelor ce aveau să urmeze pentru Isus, este probabil că El se referea la judecata, moartea, învierea şi înălţarea Sa, care cuprind adevărurile esenţiale ale lucrării Sale pentru om. Este puţin probabil că se referă la viitorul lumii. Apostolii nu trebuiau să prezică viitorul sau ziua cînd va reveni Hristos, pe care nu o cunoştea nici Isus (vezi Marcu 13:32).
3 ade--.:: ■■■■ *} ..-, -i*
:ar-er *»!6j »v
:î8 .Sa *&o* işjsliqoo sjşin *ZDOB* UB -
66

Un.

După cum aţi văzut, răspunsurile lui Isus la întrebările oamenilor par deseori, la prima vedere, nepotrivite sau ciudate. Dacă le cercetăm mai îndeaproape şi reflectăm mai mult asupra lor, ne dăm seama că sînt revelatoare. Ele dau nu numai răspunsul, ci şi descoperă cîte ceva, atît despre întrebare cît şi despre cel ce pune întrebarea.
întrebările sincere sînt puse de cei ce doresc să se cunoască aşa cum sînt. Să-I luăm pe Iov, de exemplu:
„Domnul a vorbit lui Iov şi a zis: «Eşti încredinţat acum tu, care vorbeşti împotriva Celui Atotputernic? Tu, care mustri pe Dumnezeu, mai ai vreun răspuns de dat?» Iov a răspuns Domnului şi a zis: «Iată, eu sînt prea mic; ce să-Ţi răspund? îmi pun mîna la gură. Am vorbit o dată şi nu voi mai răspunde; de două ori şi nu voi mai adăuga nimic». Domnul a răspuns lui Iov din mijlocul furtunii şi a zis: «încinge-ţi mijlocul ca un viteaz, ca Eu să te întreb şi tu să mă înveţi. Vrei să nimiceşti pînă şi dreptatea Mea? Şi să Mă osîndeşti ca să-ţi scoţi dreptatea? Ai tu un braţ ca al lui Dumnezeu şi un glas de tunet ca al Lui?»" (Iov 40:1-9).
Este corect din partea lui Dumnezeu să-l încerce pe Iov (pe omj în felul acesta? Comparaţi pasajul din Iov cu următorul, unde Iov li răspunde lui Dumnezeu, lată răspunsul lui la cuvintele lui Dumnezeu:
„Iov a răspuns Domnului şi a zis: «Ştiu că Tu poţi totul şi că nimic nu poate sta împotriva gîndurilorTale». - «Cine este acela care are nebunia să-Mi întunece planurile?» - «Da, am vorbit fără să le înţeleg, de minuni care sînt mai presus de mine şi pe care nu le pricep». - «Ascultă-Mă şi voi vorbi; te voi întreba şi Mă vei învăţa». - «Urechea mea auzise vorbindu-se de Tine, dar acum ochiul meu Te-a văzut. De aceea mi-e scîrbă de mine şi mă pocăiesc în ţărînă şi cenuşă»".
Se dă Iov bătut aici? Acceptă el înfrîngerea? Ce revelaţie a căpătat el? Sinceritatea sa este adevărată sau doar o cale de scăpare? Te poţi vedea pe tine în aceste cuvinte? Ce te frapează cel mai tare?
Putem pune iarăşi întrebarea: atunci cine poate fi rnîntuit? Să ne

întoarcem la Marcu 10, pe care l-am studiat, şi să citim din nou versetele 13-16: „l-au adus nişte copilaşi ca să Se atingă de ei. Dar ucenicii au certat pe cei ce îi aduceau. Cînd a văzut Isus acest lucru, S-a mîniat şi le-a zis: «Lăsaţi copilaşii să vină la mine şi nu-i opriţi, căci împărăţia lui Dumnezeu este a celor ca ei. Adevărat vă spun că oricine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca un copilaş, cu nici un chip nu va intra în ea. Apoi i-a luat în braţe şi i-a binecuvîntat punîndu-şi mîinile peste ei»" (Marcu 10:13-16).
Versetul 15 este versetul cheie. „Adevărat vă spun că, oricine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca un copilaş, cu nici un chip nu va intra în ea." în ce sens trebuie să fim ca nişte copilaşi? Nu este textul acesta cam simplist? Sau este complet radical? Biblia nu numai că răspunde întrebărilor omului, ci le şi adresează din nou, într-o altă formă. Acum este rîndul nostru, rîndul , să răspundem.

i
-
>;• lujBefiq iîBisqrr :■' *aftrâ*
.ssv sM
Jusâv
jct&a if IfqsooA
■;■■■." ■ ■ 'gtsqăoe
- - ■ . . n i h -

C. POSIBILITATEA CREDINŢEI

Necredinţa are mai multe faţete - uneori este împietrită, alteori vulnerabilă; cîteodată e naivă, altădată ipocrită; adesea pare să aibă o faţă cinstită, alteori nesinceră. Cum putem pătrunde dincolo de „faţadă" şi cum putem învăţa să ne ocupăm de adevăratele probleme ale credinţei?
în vremea Lui, Isus a întîlnit mereu oameni cu diferite probleme de credinţă. El nu le-a dat niciodată aceleaşi răspunsuri, ci, mai degrabă, S-a raportat la individ, la nivelul lui personal de înţelegere, căutînd întotdeauna să-l înalţe, întârindu-i credinţa în El şi în valorile durabile ale împărăţiei lui Dumnezeu.
Pasajele alese în aceste studii prezintă asemenea oameni. în ordinea subiectelor, primele patru se ocupă de oameni disperaţi din cauza nefericirii lor sau a suferinţei unei fiinţe apropiate. în studiile 6 - 8 ne găsim în prezenţa unor oameni educaţi, de vază în comunitatea respectivă. Răspunsurile pe care le-au dat lui Isus Hristos sînt importante datorită poziţiei lor influente. Ultimele două studii ni-i prezintă pe ucenicii mai apropiaţi ai lui Isus şi reacţiile lor spontane la provocările adresate unei credinţe în proces de maturizare.

.

tfagfi

-

s ,.«:■,'.frfîsk - -r ■ eh. *>*'£»■I■ Gr/i ■>-*? ;.1»K'-: .1
idtei . î ..;«»§§«*•
î meîuq muO i ■srnsidoiq sis'fiievebB &r ! bârfit»
smek ! uo insr ■-
b i .. D eb
,■ egeieţnî© . . stsBiget»
nî .insrneo Bsnsmses *ki>*
:due Bsnibic
3 9li:.
• .• elsmiîîU .s
.

Io UN TATA Dl

Poţi ajuta necredinţei mele?

Marcu 9:14-29

Introducere

Isus tocmai fusese schimbat la faţă pe munte în prezenţa celor trei ucenici mai apropiaţi Lui. Pentru El, schimbarea la faţă *(metamorphosis,* în greacă) este confirmarea misiunii încredinţate de Dumnezeu, pregătindu-L pentru-apropiata moarte. Ucenicii continuau să fie uluiţi după acest eveniment spectaculos şi Isus trebuia să-i „trezească". < *»t.. ■•

te ItBie işî muO ?2t;8:! eb I|s! iulBîsî ssrtfbujiîs stes SSBO >
;şşisCi'J^aib9i©te^M^awilxlfl,rmrt>[1]-?«ist8i:w! s|riioaio^r «ţ >b!eme care te pjn la î:
>cerca(?!BfcţHUJnteub *fe-ierw^jão -:-e tem învăţa r» la acest tata ^es^re ?-.-,-'.!';;!'iă
r:-- Tnr.'..r^-! •..-•■;
* ;>r ■;: ♦
ifsbav
aB ©

II©[1]
i f&tj i<'33, *\-£%'"
„» £^;

Pentru lider

Pentru a ajuta grupul să se identifice cu tatăl din istorisire, înfiripaţi o mică discuţie. Aţi trecut prin starea aceea de totală neputinţă cînd cineva drag vouă suferea îngrozitor? Ce aţi făcut? Apoi, pe măsură ce continuaţi studiul, ajutaţi grupul să vadă cît de vulnerabili sînt oamenii şi problemele lor. Concentraţi-vă asupra luptei deschise a tatălui între credinţă şi îndoială şi felul cum se apropie Isus de el să-l întărească. U91V L»O 19 ănâlTU ■ •:

71

întrebări de studiu

O imagine a omenirii, v. 14-16

1. într-adevăr, Isus şi cei trei ucenici, imediat ce se întorc în vale, sînt confruntaţi cu nefericirea umană. Analizaţi cu atenţie versetele introductive.
Care pare a fi interesul imediat al fiecărui grup din vale? (Care este atitudinea fiecărui grup sau **a** fiecărei persoane faţă de problema din mijlocul lor?)
în ce mod ar putea copilul şi atitudinea oamenilor să reprezinte situaţia noastră de astăzi?
Credinţă şi necredinţă, v. 17-24
2. Dialogul dintre tată şi Isus este unul dintre cele mai dramatice din evanghelii. Cereţi grupului să se pună în situaţia acestui tată şi să analizeze starea lui mentală şi emoţională. La ce se aştepta el venind cu fiul său la Isus? De ce este el disperat?
4. Care este atitudinea tatălui faţă de Isus? Cum îşi arată el credinţa în Isus? Cum îşi dovedeşte necredinţa? De ce credeţi că în el se duce o luptă?
Ce asemănări vedeţi între el şi noi?
Un pas înapoi, v. 14-19, 28-29
5. Deşi ucenicii lui Isus nu sînt menţionaţi în mod deosebit, care este participarea lor la acest eveniment?
De ce nu sînt ei în stare să vindece copilul? *{Pentru lider:* Aveţi grijă să păstraţi această întrebare de „judecată" bazată pe text, evitînd speculaţiile).
6. Ce aluzie fac versetele 28 şi 29 la progresul credinţei lor în Isus.
Se aseamănă ei cu vreun grup din biserica creştină de astăzi?
Nevoia de credinţă şi rugăciune
7. Urmăriţi cum tratează Isus fiecare grup. Pe această bază, care ar fi opinia Lui despre credinţa fiecăruia?
Ce L-a răscolit pe Isus atît de adînc? De ce credeţi că sentimentele Lui erau atît de puternice?
Ce lecţii importante vrea Isus să dea acestor oameni? *s
Dacă Isus ar fi fost aici, cu noi, ce fel de probleme ale credinţei ar fi găsit El?
^ ^niuis

Aprofundarea discuţiei

1. Prin ce se caracterizează atitudinea oamenilor faţă de puterile întunericului în zilele noastre (corupţia din guvernare, abuzurile asupra copiilor, terorismul etc.)? Prin ce se deosebeşte aceasta de atitudinea lui Isus? Credeţi că se poate întreprinde ceva împotriva aparentei creşteri a răului în lume?
2. Ca şi tatăl din istorisirea noastră, oamenii de azi au şi ei probleme care le pun la încercare credinţa în Dumnezeu. Ce putem învăţa de la acest tată despre credinţă şi îndoială cînd avem şi noi probleme familiale?

Meditaţie personală

„Cred, ajută necredinţei mele!" Strigătul disperării este deseori primul pas al credinţei spre Dumnezeu. Ai şi tu acest sentiment? Gîndeşte-te la răspunsul pe care-l dă Isus acestui tată şi aplică-l pentru tine. „Toate lucrurile sînt cu putinţă celui ce crede."

an
NOTE
v. 14 „ucenicii" - Ceilalţi nouă rămaşi în vale.
„cărturarii" - vezi Lista de cuvinte.
v. 1S„s-a mirat" - Probabil datorită strălucirii feţei Sale după transfigurare. v. 17„duh mut (şisurd)"- Vezi v.25 (vezicuvîntul„demon" în Lista de cuvinte). v. 29 „post şi rugăciune" - Compară cu Matei 6:5-18, unde Isus le recomandă ca mijloace sincere prin care se pot apropia de Dumnezeu, nu ca ritualuri exterioare.
sa|-- .=r •-*•-,• vjiq.efcî î&îeo'.ion UD joi

Jq,. Ite-
îs eus! *BOBQ*

Ş
-. .s.f-io.^. ,.0 •:< s; %•' -ii-j.sisoisonî si nuq ei aiso srnaido-iq - .
■-* ■ ■ "••.-!■■ -, -©te. :osiMj>©iffiîifci®i/!
, ' ■■ iefcs-; ■'.-, jt*,--' .âinitua UD înî? si:îL i-u' -ateoT,, .&fiiî uilneq
G. Ce a\aie fac varseteis "ª şi 29 l& 0rogr©sul cr.-,..---;e. !of în
fsfe? ; " '

2₀ O MAMA MSISTENTA

Vrei *să ajuţi un dine?*

Matei 15:21-28

Introducere

Isus se retrăsese într-o regiune străină, în nord-vestul Palestinei, evident pentru (1) a lăsa să se potolească aprinsa controversă cu consiliul de investigaţii din Ierusalim (Marcu 7:11-13) şi (2) pentru a se odihni şi a-i instrui pe ucenici în linişte (Marcu 7:24).

i*xt>i sbr.oti se i -io ifetaje snui|ose Btsseoe ni at
*iftuqa§i iuiăoâi! si^eîni ->paî9jʳ
os lutstius?»' ££VB »:•■.• un :uˡbuta t
• ·- r> ■*?•■••■••?
00;

Z S91&
■b -.-.*iv....*
'^ *M*
5iqs'^ a^isfirieg e; Bi jr.n

-3fc 3-eb hu3iiuq8fii elelhetib bnî
9.
-4
-s- "4
.

t
■>o s-eecs Wî^^'t
>

sO .9
Pentru lider
Studiul acesta este la început asemănător celui precedent: un părinte îi cere ajutor lui Isus pentru un copil bolnav şi urmează un dialog în care Isus caută să întărească credinţa acestei persoane în El. îndrumaţi însă grupul să descopere diferenţele care fac această întîlnire cu totul deosebită în ce priveşte puterea credinţei.
74
75

întrebări de studiu

într-q regiune pagină, v. 21-22

1. în versetele introductive, Matei, autorul, precizează împrejurările neobişnuite ale acestui eveniment. Cum o face?
2. Ce anume din atitudinea acestei femei face ca situaţia să devină şi mai neobişnuită? (De exemplu: Ce titlu îi dă ea lui Isus cînd i se adresează? Ce semnificaţie are acest titlu pentru evrei? Ce putea să însemne pentru Neamuri?)

f

O conversaţie ciudată, v. 22-28

(Pentru lider: în această secţiune ajutaţi grupul să sondeze textul pentru a înţelege

intenţia fiecărui răspuns progresiv dat de Isus femeii. Altfel, trăgînd repede concluzia asupra scopului Său general, în încheiere studiul nu va avea rezultatul scontat.)
3. Dacă ai citi pentru prima dată această întîmplare, care ar fi impresia ta generală despre Isus?
4. Examinînd diferitele răspunsuri date de Isus femeii, ce aflăm despre posibilele Lui intenţii? De exemplu, explicaţi tăcerea Sa (v. 23), răspunsul Său indirect (v. 24), refuzul Său aparent (v. 26).
5. Ce trăsătură de caracter observăm la această femeie în fiecare fază a întîlnirii? Cum credeţi că ar putea fi dezvoltate aceste calităţi la oameni?
Nerăbdare, v. 23-24
6. Care este, în aparenţă, părerea ucenicilor despre această femeie? Ţineţi cont de afirmaţia lui Isus din v. 24. în ce fel ar
putea fi acesta un răspuns la soluţia propusă de ei?
Discutaţi despre cauzele care ne-ar determina să reacţionăm asemănător faţă de oamenii insistenţi pe care-i considerăm agasanţi.
Adevăratul Fiu al lui David, v. 23-28
7. Dacă Isus ar fi răspuns de la început cererii femeii, ce ar fi realizat? Ce a învăţat-o astfel despre credinţă?
8. Acordînd ajutorul Său femeii păgîne se pare că Isus contrazice ideea că era Mesia *evreilor.* De fapt, El dă aici o semnificaţie mai profundă acestui rol. Care este aceasta?
în ce fel a fost pusă la încercare credinţa ucenicilor Săi (evrei)?
Ce credeţi că ar vrea scriitorul evreu Matei să spună neevreilor prin această relatare?

Aprofundarea discuţiei
1. Insistenţa nu poate fi confundată cu impertinenţa. Cînd ar putea insistenţa deveni impertinenţă? Insistenţa este un aspect vital al credinţei în situaţii specifice. Citiţi Luca 11:5-13; 18:1-8; 2 Timotei 2:10,12. Ce mai putem învăţa din aceste pasaje despre credinţă şi perseverenţă?
2. Se pare că şi smerenia este o parte necesară credinţei. De ce? Prin ce se deosebeşte umilinţa femeii de ideea noastră despre umilinţă?
3. Oare îi face plăcere lui Dumnezeu să plătim deseori aşa de scump pentru credinţă? Dacă nu, ce explicaţii se mai pot da? Compară cu 2 Corinteni 1:3-7; 2 Timotei 2; 10-13; Evrei 12:1-11; 1 Petru 4:12-19.
Meditaţie personală
Vă puteţi imagina o situaţie în care aţi merge la o persoană ca Isus aşa cum a făcut femeia? Ce atitudine trebuie să schimbaţi pentru a face pasul acesta?

NOTE
v. 21 Tirul şi Sidonul - Oraşe în Fenicia păgînă (neevretască), la o distanţă de două zile de Galileea (80 km). Religia principală era credinţa într-o zeiţă a lunii. v. 22 „canaanită" (canaaneancă, trad. rom.) - O străină, considerată de evrei păgînă de rînd:
.Fiul lui David" - vezi Lista de cuvinte. Nimeni, nici un evreu, nu se adresase pînă atunci lui Isus în felul acesta.
.demon" - Vezi Lista de cuvinte şi Marcu 9:17 din studiul precedent. v. 24 „oile pierdute ale casei lui Israel" - Isus foloseşte- aici o metaforă cunoscută din Vechiul Testament pentru a arăta unicitatea poporului Său, evreii.
v. 26 „cîinii" - Cîinii de casă (în greacă), deci un termen puţin măgulitor, dar nu peiorativ. Isus nu accentuează că era un cîine, ci diferenţa dintre cîinii de casă şi copiii din casă.

«, „t
BBJUc i£ briîC^^Bfnf"i't">bm'i i . .'s
'.!, r^{s}

*l
omiT

i
••Vi iş <p a-.j&4.9.<? ,S 9tş9deeo?l3 "**s eo nil"0! ~stni!imu
Bg.<. iiâe'ăaţi.'hr.iMlq si» usîvirfn;^ **tuf** siscslq eos* ."i eisO .£
?sl. îoq krf- t.i'ijtiîoilqxe so ,ur: BOGQ î^nitau uiJneq u.-'-joa
r-*1* S f i?iv3 ;C f C r ;S ie;

ffBUiiyftoe sa eiudşj 9n'tvj}ito 09^ Sjşjsrrjisî IUJ*-* ^ rnua şşi» i
efÂlrJrşţl

SUN OMŢIE EOMAN ■

De *ce depinde credinţa?*

.)RUJn

Introducere

Pe măsură ce mulţimile din Palestina şi Fenicia creşteau (vezi nota la Matei 15:21 din studiul 2), Isus îşi alege, dintre mulţi ucenici, doisprezece care să-L însoţească şi să-l fie martori în mod deosebit (Luca 6:12-19). După mai multe cuvîntări publice, El se întoarce la Capernaum, după cîte se pare oraşul adoptat ca reşedinţă şi bază a misiunii Sale.

•-■3 «-.■
î*3 !

"sug. iul B|n-„'s9iu nî 9te e.? EÎJ .int-3"1 ■
' 3
^1
•o â-.,k.3B Eîajec»oe «ş»"E'Bţn.H;ltni 0O c=;^' s?3£3b
'"u «anibiodus nî BIS işuenî !s ie anibiodus nî î,V. r> sev.s i3 -.■ q njsmot iuJuteiBqry»
tşuiqua UBIS iîrt ,i.Eaft n! ,iş r jua r*a|no
..pK.,...,. şw-.i -■■ ..p.;„- . • - .. >.; ■- -. '■-•- -- ■■Pentru lider

Pentru a aprecia caracterul neobişnuit al ofiţerului din armata romană este necesar ca grupul să înţeleagă atitudinea istorică a evreilor faţă de Neamuri (vezi „neamuri" în Lista de cuvinte). încercaţi să aflaţi ce cunosc-ei despre acest aspect şi atunci, pe parcursul studiului, va fi mai uşor să apreciaţi mai întîi caracterul singular al personajului şi apoi neobişnuita sa credinţă, pe care Isus a lăudat-o imediat.

78
79

întrebări de studiu

Părerea bătrînilor evrei despre el, v. 1-5

1
2.

In Evanghelia sa, Luca, un medic dintre Neamuri, manifestă un interes deosebit faţă de oamenii dintre Neamuri care ajung la credinţa în Isus. Ce vrea el să sublinieze cînd îl prezintă pe acest centurion? Ce ar mai putea implica rangul său despre caracterul lui?

Din spusele bătrînilor, ce alte lucruri remarcabile descoperim despre el?

Dacă ştim că sîntem obiectul prejudecăţilor, ce putem face pentru a îmbunătăţi,

totuşi, relaţiile cu opozanţii noştri?
Autoevaluarea sutaşului, v. 6-8
3. Luca citează pe larg cuvintele sutaşului adresate lui Isus. Cum se compară autoevaluarea sa cu părerea bătrînilor? Ce alte aspecte ale caracterului său ies la lumină?
4. Cum îşi demonstrează el sinceritatea cînd spune că nu este vrednic să se afle în prezenţa lui Isus?
A te simţi „nevrednic" poate fi o dovadă de smerenie sau un complex de inferioritate. în ce constă diferenţa?
5. Potrivit versetului 8, care este impresia fundamentală a sutaşului despre Isus? Ce influenţă are aceasta asupra credinţei sale în Isus? (Concepţia sa despre autoritate reflectă poziţia sa militară. El avea oameni în subordine şi el însuşi era în subordinea unor ofiţeri superiori şi, în final, toţi erau supuşi împăratului roman pe care probabil că nu-l văzuse şi nici nu avea să-l vadă vreodată.)
,

legătură există între autoritate şi
ai vieţii? Cereţi grupului să dea

crec exemple.
orice
mu
ne.
80
Evaluarea sutaşului de către Isus, v. 9-10
6. Cum aţi descrie reacţia lui Isus la mesajul sutaşului?
Care este elementul pe care Isus îl socoteşte unic în credinţa sa? Isus vrea, în mod evident, ca şi mulţimea să recunoască credinţa deosebită a acestui om. De ce?
7. Din ceea ce observăm în această întîlnire, cum ar defini Isus însuşi credinţa?
Aprofundarea discuţiei
1. Merită un caracter frumos ajutorul lui Dumnezeu? (compară cu Galateni 2:15-16; Efeseni 2:8-10; Tit 3:4-7)
2.
încurajaţi-i pe cei ce doresc să împărtăşească dificultăţile ce le întîmpină în a avea o credinţă ca a sutaşului. Rugaţi pe cîţiva să împărtăşească ceea ce i-a ajutat să creadă în Dumnezeu.
Meditaţie personală
Poate că viaţa ta ordonată a fost zguduită de o problemă care depăşeşte posibilitatea ta de control (poate te simţi neputincios în faţa suferinţei unei fiinţe dragi sau visurile şi ambiţiile tale s-au năruit). Poţi să crezi că Isus vrea să lucreze pentru tine? Reţine că sutaşul avea credinţă în autoritatea lui Isus, deşi nu-L văzuse niciodată.

c 6 — Isus, unu] dintre noi

'NOTE **'"'"'*>■ W-* * ,ev;*:-. •m ^B**
. ■ «Uţ»Sem Bl ?rj3;l -'- ,, n... ^
l» v. 2 „su/aş" *(centurion) - Echivalent cu un căpitan de armată caro ara în*
***** *TnCapZlZ* **"' **■ ^^ *** am7afa ramani de oc''^e v. *3*
„bătrîni ai ludeilor" - Vezi „conducător" în Lista de cuvinte

»■ *VJ*intT- T aCop.erişul meu" ■ Suta?u> & că legile lor îi interziceau lui Isus €• sa intre intr-o casa a Neamurilor.*

V'Z:!^1 meU"' fUtaŞUl nU folose?te CUV>"M sclav (vezi Lista de cuvinte -„doulos) aşa cum facLuca şi alţii, ci „pais" atribuit unui slujitor care este tînăr posibil un prizonier de război.

** Vin 9MS'a "l'T^' NU a fOSt "surP"ns"> d .««"Ins de uimire". Numai aici şi in Marcu 6:6 este menţionat faptul că Isus „S-a minunat".*

§8 o-a

« .s
nî
.'
-
ur
n

:;;tn[a;]cr, . c;; v *to«««**(*&ibaf*

,rfr,

SJ

:

4L UJM CEEMEMAL COMOAMMAT

£ prea **tfrztu -*pentru mine?***

Luca 23:32-43

Introducere

încercaţi să descrieţi cu cuvintele voastre scena răstignirii. După ce a fost arestat, judecat pe nedrept şi bătut crunt în noaptea precedentă, Isus îşi tîrăşte crucea, cu ajutorul lui Simon din Cirena, din oraş pînă la locul execuţiei. Acolo este răstignit pe cruce de un detaşament de soldaţi romani. Sînt prezenţi şi conducătorii religioşi ai iudeilor şi o mulţime de spectatori curioşi, îngroziţi, trişti sau batjocoritori. Este în jurul amiezii.

. .
-ie âunifnoo
nil
r* " f j"
TI îi,e

-

Pentru lider

Cereţi grupului să împărtăşească părerile şi frămîntările care îi cuprind cu privire la moarte. Ei se pot pregăti astfel pentru textul nostru, care prezintă modul diferit în care au murit cei trei oameni. Studiul acesta nu pledează în favoarea „convertirii pe patul morţii". Cazul tîlharului pe moarte prezintă însă condiţiile de bază necesare mîntuirii. Ajutaţi grupul să aprecieze învăţătura fundamentală a Bibliei că iertarea păcatelor şi viaţa veşnică pot fi ale noastre numai prin harul lui Dumnezeu, pe baza morţii lui Isus. (Un studiu mai cuprinzător despre semnificaţia morţii lui Isus este în secţiunea D.7). Impactul acestui studiu poate fi resimjt şi rnai profund dacă membrii grupului se pot identifica în vreun fel cu unul dintre cei doi tîihari, deoarece, într-un sens, fiecare din noi este ca unul sau ca celălalt.

83

întrebări de studiu

Trei condamnaţi, v. 32

1. Aparent, Isus nu se deosebeşte de ceilalţi oameni care îşi tîrăsc crucile. Toţi fuseseră condamnaţi ca nişte criminali. în afară de acest pasaj şi altele paralele, nu ştim nimic despre ceilalţi doi decît că erau nişte tîlhari. Ce ar putea însă sugera chiar şi numai această informaţie?

Ce văd cei doi criminali, v. 33-38

2. Dintr-un text paralel (Matei 27:44) vedem că ambii criminali încep prin a-L batjocori pe Isus. Deşi erau în agonie, au realizat existenţa unui personaj central între ei. Ce văd ei în modul în care îl tratau oamenii?

I Ce răspuns aud ei din partea lui Isus?

Dacă am fi fost în locul lor, ce anume ne-ar fi stîrnit curiozitatea la auzul acestor cuvinte?

Două răspunsuri finale, v. 39-42

4. Un tîlhar continuă să-L batjocorească pe Isus. Este aceasta doar o provocare - sau mai există un alt motiv? *(De exemplu:* S-ar fi putut aştepta la o eliberare miraculoasă?)

3.

5. Este evident că ceva rădicai s-a petrecut în celălalt tîlhar în timp ce-L urmărea şi-L asculta pe Isus. Ce ne spun cuvintele sale adresate atît primului tîlhar cît şi lui Isus despre cum a înţeles propria sa situaţie ?

t»bll UTtfl9*l

Prin ce se deosebeşte viziunea sa asupra eliberării de a celuilalt

+[A]lh 9

tîlhar.

6. Prin ce credeţi că ar putea fi stimulată credinţa oamenilor aparent împietriţi din zilele noastre?

Hristos, împăratul pe cruce, v. 43

7. Răspunsul dat de Isus tîlharului es

spune El (1) despre părerea Sa cu privire la acest tîlhar, (2) despre Sine?

Rezumat

Pe baza acestui text cum putem descrie convertirea? Care sînt

!

1. Ce înţelegi tu prin cuvîntul „har"? Cum ilustrează întîmplarea de aici acest concept?
elementele necesare?

Aprofundarea discuţiei

2. Din studiile pe care le-am parcurs deja, recapitulaţi ceea ce ştiţi despre trăirea cu Isus Hristos. Care sînt motivele pe care ni le-ar putea oferi Isus însuşi pentru a nu aştepta pînă la sfîrşitul vieţii ca să credem în El?
3. Este posibil ca nici unul dintre noi să nu fi comis crime şi fărădelegi ca aceşti doi tîlhari. Care sînt însă barierele cele mai obişnuite dintre Dumnezeu şi oameni? Dacă Dumnezeu şi-a făcut partea în îndepărtarea barierelor, care ar trebui să fie partea noastră?

Meditaţie personală

Am văzut că sînt posibile şi „convertirile pe patul morţii", deşi nu sînt obişnuite şi nici de încurajat. Nu există nici o garanţie că, dacă vom aştepta pînă în ultima clipă, vom putea beneficia de harul lui Dumnezeu. Dar de ce să aşteptăm? Isus spune: „Veniţi la Mine voi toţi cei trudiţi şi împovăraţi şi Eu vâ voi da odihnă. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi de la Mine, căci Eu sînt blînd şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun şi sarcina Mea este uşoară." (Matei 11:28)

NOTE

v. 32 „doi făcători de rele" - Matei 27:38 şi Marcu 15:27 fi numesc „tîlhari". v. 33 „răstignit" - Răstignirea era „moartea cea mai crudă şi oribilă" (Cicero), detaliile fizice ar fi incredibile urechii moderne. Cu toate acestea, cele patru evanghelii scriu foarte puţin despre aceste detalii, pentru că ele se ocupă de semnificaţia spirituală a *morţii lui Isus pentru omenire. v. 34* „au *împărţit hainele" - Dreptul obişnuit al călăilor. Vezi Psalmul 22:16-18. v. 35, 39 „Hristosul" - Vezi „Mesia" în Lista de cuvinte. Acest titlu special a fost spus în batjocură nu de mulţime, ci de conducătorii ei, chiar de aceia care, cunoscînd Vechiul Testament, ar fi trebuit să-L recunoască. v. 36 „oţet" - Băutură care conţinea probabil o substanţă uşor soporifică. v. 43 „rai" (paradis, în trad. engleză) -Cuvînt de origine persană ce denumeşte un parc foarte frumos. Evreii (care îl cunoşteau sub denumirea de Şeol sau Hades) credeau că este un loc de odihnă înainte de judecata finală.*

*S ~

s-tf u@sar>n
*

' *cc:*
maia aste-'.
aual nsto s^îsjq ig-ai -î msbsio It **fco** rifetv
■nj»o <f usxsnnîuâ #iJnib ©Jîunşido
1 rfî fiSÎlfiCj
ia

.

stîba

!U*
K>v -.:;'»(M si jjMiaV^ ;#nuqa euei îmsiqsîşiî ăe 90 ©b ţe «fe.-.- usi[1]! Juguj fojiO
.«iJa^ovsJstsSue tnîneq inrtibo *lei*

. :J .

IEUL °

Cînd sînt incompatibile consideraţia si sinceritatea?

.

Luca 7:36-50

Introducere

Pînă acum activitatea publică a lui Isus stîrnise controverse aprinse în special între cărturari şi farisei, exponenţii vieţii religioase din Israel (7:16). în general, aceşti conducători religioşi sînt foarte ostili şi Domnul Isus cunoaşte lucrul acesta (7:30). Unii dintre ei, însă, începuseră să reflecteze serios asupra validităţii afirmaţiilor Sale. Simon ar fi putut fi unul dintre aceştia (vezi nota de la v. 40).

:<

- . *t.,..'* ■•"* -. . *u* • -2- .'143©.' -к, .*&

>. '..'.

«vr 3; ,-J"»- , T'*'1- <v»lr aniisto

'

I

s '»»>« *k s-ţ- U* - -.J5 »q ¦us ^jt><«*"-i trbîş ■ > ,îU4 ■:••«,."♦os

i

Pentru lider

La începutul studiului sugeraţi grupului să considere acest incident din perspectiva unuia din invitaţi, observînd cum acţionează, reacţionează şi interacţionează cele trei personaje principale. Spuneţi-le să-şi imagineze ce simţeau ei şi cum începeau să reconsidere totul la fiecare întorsătură neaşteptată. Poate vă va fi de folos să vedeţi cum reflectorul se concentrează în mod progresiv asupra 1) atitudinii contradictorii a lui Simon faţă de Domnul Isus, 2) recunoştinţa femeii faţă de Isus şi 3) răspunsurile sensibile ale lui Isus la ceea ce diferiţi oamenii gîndeau şi simţeau cu adevărat. Pe tot parcursul acestui pasaj observaţi puternicul contrast dintre ideea lui Simen şi a lui Isus despre respectabilitate.

87

întrebări de studiu

Fariseul: lupta de a crede

1. Care este, după citirea pasajului, prima voastră impresie despre Simon? Cereţi grupului să determine motivele posibile ale lui Simon de a-L invita pe Isus la el la masă. De ce nu-L tratează pe Isus după regulile ospitalităţii de atunci?
2. Reacţia dublă a lui Simon - la comportamentul femeii şi la atitudinea lui Isus faţă de ea. Al cui comportament îl tulbură mai mult? De ce? (De exemplu, ce dezvăluie această reacţie despre părerea lui despre Isus? Dar cu privire la concepţia lui despre „respectabilitate"?)

încurajaţi-l pe fiecare să împărtăşească ce înseamnă să ţi se clatine ideea de respectabilitate.

3. Unii îl descalifică pe Simon ca fariseu ce se consideră neprihănit şi văd interacţiunea lui cu isus doar ca 6 mustrare. Cereţi grupului să indice pasajele din care rezultă o posibilă deschidere a sa faţă de Isus (de exemplu, nu numai din cuvintele şi acţiunile lui, ci şi din răspunsul pe care i-l dă Isus).

Femeia: îndrăzneala dragostei

4. Nu era ceva neobişnuit ca musafiri nepoftiţi să se aciueze la capetele meselor (vezi nota de la v. 36), dar prezenţa aicestei femei era cu siguranţă neobişnuită! Care era singurul lucru ce o preocupa? Care este, după opinia voastră, semnificaţia fiecărui gest al ei (descrisă şi de Luca în v. 38 şi de Isus însuşi, în v. 44-46)?

Ce vede Isus în ea şi în situaţia ei, lucru pe care Simon nu îl vede?

.

5. Prin ce se deosebeşte atitudinea femeii faţă de ea însăşi de titdi tă li Si ă

Puteţi să daţi un alt exemplu din care să rezulte cum o părere greşită despre sine poate periclita relaţiile cu semenii?

Isus: comunicare sensibilă

6. Ce comunică răspunsul lui Isus la comportarea şi darurile femeii, atît ei cît şi celor ce urmăreau scena?
7. Care este punctul central al scurtei pilde pe care o spune Domnul Isus lui Simon? De ce foloseşte El această metodă pentru a-i transmite mesajul?
Cum mai accentuează El acest lucru?
De unde rezultă că Domnul Isus încurajează credinţa lui Simon în El?
8. Rugaţi pe cineva din grup să recapituleze felul în care s-a apropiat Domnul Isus de Simon şi de femeie.
Ce este remarcabil la Domnul Isus cu acest prilej? **Aprofundarea discuţiei**
1. Ce am putea face dacă vine cineva la noi cu o problemă serioasă de morală?
2. Ce înţeleg oamenii de obicei prin „păcate respectabile", aşa cum le-am putea numi pe ale lui Simon? Care este rădăcina comună atît a păcatelor „respectabile" cît şi a celor „nerespectabile"? De ce este necesară iertarea pentru ambele feluri de păcate?
•
Meditaţie personală
1. Te-ai putea asemăna în vreo privinţă cu Simon în fariseismul său? în lupta de a crede în Isus?

ş ţ
atitudinea aparentă a lui Simon faţă de el însuşi?
2. Dacă ai fi încercat să corectezi atitudinea greşită a lui Simon, cum crezi că ai fi făcut-o?
88

89

..o *mir*- -=?,fjjpBi se eiBO nib uîqrroxd fl« ra>
v: *36 „fariseii" - vezi Lista de cuvinte.*
„stăteau la masă" - Masa era probabil într-o curte deschisă în care femeia a putut intra cu uşurinţă. Oaspeţii erau tolăniţi în jurul meselor scunde. v. 37 „păcătoasă" - Cuvînt folosit de Luca pentru prostituată. Părul ei purtat despletit în public era considerat o mare ruşine, fără să mai menţionăm şi atingerea ei.
v. 40 „Simon" - Unul dintre cei trei sau patru farisei ale căror nume le menţionează Noul Testament, ceea ce poate indica faptul că a devenit creştin. v. 44 „apă pentru spălat picioarele" - Gest de minimă ospitalitate din partea unei gazde faţă de oaspeţii ei; sărutarea era „sărutul păcii", iar ungerea însemna un respect deosebit. v. 47 „sînt iertate" - Mai clar „au fost iertate", adică într-o ocazie precedentă.
.
.
B'z ?»afil#%|

iU(Tf&,03fr£]
"^P^^.ife,l§-:W»2"0b *eusl* «jfiffloC! **tei**
rt-r--:- -',../-■*»•? lîif *ru* :?:;<ţ ev o-g o ruar ire. Cereţi vSf'V. • ■:.;-■■ ■■- ■-..■■: ■■•:,^9ţ0^<M^mti^&m^k ■ ■■ #.■•-'■■**• ■■:■ r.--* r;;-rn«; *mn* cuvîntftîe *J*
-'b"i-»n. -go, < r.'î
.

re«^t . . -^ ,,,

« iîlfaig «anifeyjiîs *hssOBim i& i&ynon'i* ft «s es«Q .S 'nea afJifentâ t tu? . •, ■c;'i rsîâ <ie -; '; siiii[1]' ' " ■

^c O IFEMBEIE ADULTERĂ » , ." ' ^V" .

Ctne este destul de bun -pentru Dumnezeul

. • -^R^,f *I^i 8:1-11*

stor VJT ă

- CVI'". . *:î*

Introducere %» -

Evanghelia lui Ioan îl prezintă pe Isus Hristos, Dumnezeu însuşi devenit om, într-o serie de confruntări cu conducătorii religioşi în opoziţie din vremea aceea. Aceştia îi întindeau întruna curse pentru a găsi un pretext de a-L aresta şi distruge. în capitolul 7 conducătorii religioşi au pierdut prilejul de a-L aresta pe Isus deoarece unul dintre ei, simpatizant al lui Isus, le arătase că nu aveau nici o acuzaţie temeinică împotriva Lui. şjp; ■•■: K, îs! iş io ijrmo

■ a au «snuqa»; *a* ««*uri* - ■:• ,ulqj •. 5X5 t«O •• »îsm ă ,-,iS si

■ ' q iv ie

■ă a^f;2 *artafe îameîi?

jfn stlnisfii sus! SUB SS eiao nî sroslifo i

' . .....

neonl" .S

■■«#» Ce

■93pşG fo«;

..>bnoo

Pentru lider

Evenimentul acesta este una din nenumăratele situaţii căutate de duşmanii lui Isus pentru a-L prinde în cursă prin propriile Lui cuvinte. Particularitatea acestui eveniment constă în prezenţa celei de-a treia părţi, femeia, pe care ei o folosesc ca pe un „lucru", o unealtă, pentru a-şi atinge scopurile, dar pe care Domnul Isus o vede ca o persoană, preţioasă în ea însăşi. Ajutaţi grupul să extragă din pasajul respectiv următoarele teme: 1. orbirea celor ce se consideră neprihăniţi (cum era cazul fariseilor şi
cărturarilor);
speranţa care există pentru toţi cei ce-şi dau seama că au greşit, indiferent de gravitatea păcatului;
faptul că Domnul Isus condamnă păcatul, dar este plin de îndurare faţă de păcătosul care se pocăieşte.

2.

3.

90

91

întrebări de studiu

,

Domnul Isus îi prinde în propria lor cursă pe cei ce căutau să l-o întindă

1. Legea Mozaică prevedea uciderea cu pietre a celui ce comitea adulterul (vezi nota de la v. 4-5), deşi autorităţile romane de atunci îşi rezervaseră dreptul exclusiv de a administra pedepsele. Fariseii şi cărturarii sînt siguri că, de data aceasta, II vor prinde pe Isus într-o capcană cu nuanţe politice.

Ce răspunsuri sperau ei să primească de la Isus la întrebările lor repetate? Cum au încercat ei să-L încolţească pe Isus?

2. Urmăriţi paşii făcuţi de Isus pentru a îndrepta gîndurile cărturarilor şi fariseilor ipocriţi spre propria lor vină. Ce observaţi la această metodă? (De exemplu, de ce nu le-a răspuns direct?) Ce demonstrează reacţia lor faţă de Isus (v. 7, 9)?

Prinsă în flagrant delict

3. încercaţi să vă puneţi în situaţia femeii. Comentaţi despre ceea ce a putut ea să simtă, stînd în faţa tuturor cu viaţa ei intimă dezvăluită deodată semenilor ei.

De ce credeţi că n-a plecat şi ea cu ceilalţi ?

4a. Observaţi dilema în care se afla Isus înaintea mulţimii şi a conducătorilor acuzatori. Totuşi, de cine se preocupă El? De ce?

4b. (Se poate discuta în grupuri mai mici) Comparaţi: părerea *cărturarilor* şi *fariseilor* despre femeie;

- posibila imagine de sine a femeii;
- ceea ce crede *Isus* despre ea.

Ce efect presupuneţi că a avut asupra ei acest eveniment?

Vinovată sau nevinovată?

5. Observaţi ce spune Domnul Isus mai întîi acuzatorilor (v. 7) şi apoi femeii (v. 10-11). Ce diferenţă observaţi în atitudinea Lui, deşi toţi erau păcătoşi în diferite feluri? Atitudinea lui Isus, în

această situaţie, a fost inconsecventă? (De exemplu, a absolvit-o El pe femeie de vina ei?)

-6. Cum ilustrează acest incident îndurarea şi dreptatea Domnului Isus? Cum aţi rezuma atitudinea Sa, aici, faţă de păcat şi faţă de cei ce îl comit?

Aprofundarea discuţiei

(Punctele 1 şi 2 acoperă acelaşi subiect, dar dintr-un unghi diferit.)

1. Ce speranţă este pentru cel ce şi-a distrus viaţa şi nu se mai simte îndeajuns de bun pentru Dumnezeu? Vezi şi Psalmul 130:3-4; Fapte 3:18-19; 1 Petru 2:24-25; Romani 5:6-8. Cum putem şti că Dumnezeu ne-a primit?
2. Comparaţi femeia aceasta cu cea care a adus parfumul pentru Isus (studiul 5). în *loan 8,* Isus spune femeii că El nu o condamnă şi că trebuie să înceteze să mai păcătuiască.

în *Luca 7,* Isus acordă iertare femeii în mod evident. Ce indicii despre comportamentul femeii puteţi observa în Luca 7, neprezentate în loan 8, care ar putea explica de ce El a fost gata să acorde iertare femeii?

Ce trebuie să facem dacă dorim iertarea lui Dumnezeu?

3. Ce cred oamenii de astăzi că este „păcat"? Ce păcate mai puţin evidente ar trebui incluse?

Meditaţie personală

Care sînt lucrurile sau situaţiile din viaţa voastră de care aţi fi jenaţi dacă Isus vi le-ar descoperi?

■?*■'■ £ *Mţi r.* sos

NOTE ..,, . ,w,; , ^

#Kţ /oan *8:1-11 apaie în pasajele adăugate la unele Biblii deoarece el nu există în* a *primele manuscrise ale Evangheliei lui loan. Indiferent de discuţiile legate de * identitatea autorului, pasajul este în general acceptat ca o relatare autentică* fc *despre Isus.*

v. 3 „cărturarii" şi „fariseii" - vezi Lista de cuvinte.

v. 4-5 „prinsă în preacurvie" - Modul de pedepsire (omorîrea cu pietre) la care r*se referă ei este prezentat în Deuteronom 22:23-24. De aici reiese că păcatul ei a fost preacurvia în timpul logodnei ei, preacurvia fiind considerată adulter, deoarece o femeie logodită era virtual nevasta bărbatului.* \.m>- *Vm* 5 *nMoise, Legea" - vezi Lista de cuvinte.*

"■ v. 6, 8 „S-a aplecat jos şi scria" - Demonstrînd fie reţinerea Şa de a o judeca i&P'i imediat pe femeie sau procedeul lui Isus de a accentua semnificaţia lecţiei |y,. ,; *Sale. Nu ştim ce scria, dar orice ar fi fost, lecţia lui Isus şi-a atins scopul (v. 7,*

«niia*

t ninsă» !y«: *uwtâ.* ,■ ■ *i && &* ■

4< îgS

•D » -hiVţ-

—

:.

;

'*t** ,'.c ■

:-;- ■'îTîfc.jr ıOO *mqs-nb* itolbni '>\-»-<*3*\ sistai sdioofi *âs* sfeg

ca

isqoaneb ts-ei iv et

?

;

7o TEMĂEUL BOGAT

Ce *să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?*

Marcu 10:17-22

Introducere

Domnul Isus se află în Pereea (Transiordania modernă), în drum spre Ierusalim (v. 32), unde avea de înfruntat moartea sigură din partea duşmanilor Săi religioşi. Era urmat de o mulţime entuziastă care presupunea că El va intra victorios în capitala lor, ca Mesia. Fără să se lase înşelat de superficialitatea lor, El continuă să-i înveţe că, dacă doresc să-L urmeze cu adevărat, vor avea de plătit un preţ.

p't «*'■ r. *r-i r/.:-* .,;>v---V. ssieois ssstosioo sg ©qsonî *mei* >

iiugotec

8ir.10 , > «90 T©i' 1 > 9' - a 90 ,,} S-Oî -.VBi St» htofi s\e<^'3*Hd fci?

^intnso TS .v nib aua! ioi.si^îmvuo «stwiimexa *&? ...* ⁄\>-^ /«» •• ɹ .3

. Pentru lider

Rugaţi grupul să spună ce cred ei că ar dori oamenii cel mai mult de la viaţă. Stabiliţi legătura cu pasajul de studiu (de exemplu, realizările din viaţa tînărului bogat şi ceea ce îi mai lipsea). învăţătura Domnului Isus despre modul în care se poate moşteni viaţa veşnică poate fi subliniată printr-o discuţie realistă despre alte lucruri care îl pot înlocui pe Dumnezeu, în afara banilor. (Marcu 10:23-31 completează învăţătura lui Isus cu privire la relaţia dintre bogăţie şi mîntuire. Dacă este necesar, aţi putea face rezumatul punctelor ei principale în timpul discuţiei asupra întrebării 7). (Vezi şi B.5)

Căutaţi să subliniaţi în timpul studiului că, deşi Domnul Isus face totul pentru a-l determina pe om să reflecteze asupra problemei vieţii lui, El nu va forţa pe nimeni să-L urmeze.

94

95

întrebări de studiu

Căutări fără rezultat

1. Ce găsim atrăgător la acest om care se întîlneşte cu Isus?
2. Care credeţi că a fost motivul pentru care Domnul Isus l-a întrebat pe tînărul bogat ce înseamnă „bun" pentru el? Ce vrea El să-l determine pe tînăr să vadă?

Conformismul moral nu este suficient

3. Care pare să fie concepţia tînărului bogat despre mîntuire (vezi nota de la v. 17)?

Ce eroare gravă sau neclaritate descoperă Isus în această concepţie?

4. Isus începe să corecteze eroarea referindu-Se la cîteva din poruncile fundamentale ale Decalogului pe care orice evreu le ştia bine (vezi nota de la v. 20-21). Ce parte omite? De ce omite Domnul Isus această parte şi precizează alta?
5. Remarcaţi la ce punct din conversaţie menţionează Marcu răspunsul special dat de Isus tînărului bogat. Ce credeţi că a văzut Isus la acest tînăr de îi răspunde în acest fel?

Două feluri de comori

6. Cereţi grupului să examineze cuvintele lui Isus din v. 21 pentru a observa care este acel „un singur lucru" ce-i lipsea tînărului bogat.

A lăsat Isus instrucţiuni pentru a fi urmate întocmai de toţi sau i d ii tţili
î
7.
ţ p mai de toţi sau
numai de ucenici potenţiali ca acest tînăr? Ce fel de îndrumări near da El tăi?
ne-ar da El astăzi?
mute|r.
Isus nu defineşte aici explicit „comoara din cer" *p** > promite celor ce-L urmează.
Potrivit însă contextului **şj|ş** precedente, care credeţi că este această comoară?

96
8. Dacă Isus îl lasă pe tînărul bogat să plece întristat, mai putem spune că l-a iubit?
Ce l-a ajutat Isus să vadă despre starea sa şi despre bogăţiile sale?
Aprofundarea discuţiei

1. Cum ar putea banii şi bunurile materiale să ne fie slujitori, în loc să ne fie dumnezei? Puneţi problema avantajelor şi dezavantajelor de a economisi bani, de exemplu pentru pensie şi bâtrîneţe.
2. Dacă Dumnezeu ne dă toate lucrurile bune, atunci de ce este greu să moşteneşti viaţa veşnică dacă te alipeşti de bogăţii? Nu sînt bogăţiile bune şi necesare pentru a ne face fericiţi (vezi şi 1 Timotei 6:17-19)?
Meditaţie personală
Ce diferenţă este între a-L urma pe Isus şi urmărirea obţinerii de bunuri materiale?

c 7 — Itu», unul dintre noi
97
r

i *mm* ,Jr «nî sosfq *BB* îBgod iurânîi
v. 70 Mate/ 79:22 spune *că acest bărbat era tînăr. Luca 18:18 spune că era un fruntaş (conducător) (vezi Lista de cuvinte). Toate cele trei relatări precizează acelaşi lucru: era bogat.*
„viaţa veşnică" - Vezi Lista de cuvinte. în pasajul acesta apar patru termeni sinonimi - „a moşteni viaţa veşnică" (v. 18), „a intra în împărăţia lui Dumnezeu" (v. 24), „a fi mîntuit" (v. 26). Compară cu A.4, „Cum pot să iau totul de la început?"
***v. 17-18** „bunule" - Adjectiv folosit în mod obişnuit de evrei (în limba greacă „agathos") la modul general, dar ca atribut personal ei îl foloseau numai pentru Dumnezeu. Isus nu-Şi reneagă dumnezeirea, ci îl determină pe om să reflecteze asupra implicaţiilor afirmaţiei sale.*
*v. **20-21** Isus citează ultimele, şase porunci care se referă la relaţiile interumane. El omite primele patru porunci, care tratează relaţia omului cu Dumnezeu (vezi Exod 20:1-17).*
■ „ ■■*• ·■ - 'H ·-' -'tf-'-s

•<sc;. slsnstem hunud

'

@o UCENICE fîMCIEECAŢII

Cine este acesta?

Marcu 4:35-41

Introducere

Isus era la sfîrşitul unei zile lungi petrecute în mijlocul mulţimii pe care o învăţase despre natura împărăţiei lui Dumnezeu şi avusese şi o discuţie personală despre semnificaţiile ei mai profunde cu ucenicii Lui. .3*0^.^-^ -n.^,, „.w*..... ... ..^v- • ■ •■
■:• si'at yticjîtăţife t-- *cw* -s "o'H^osnă unu oamens ;-
-sos "tBfisc £„ io i|sDe 3 90 sfa ; .rnaxe sQ) ?Bnutiut
(îiii. ■•. sls
J» personala
J BÎ eb i3 etşsiob BO *eamei* so ,auai iui sihikk ■; niQ .E
nevoia noastră c:>ostani;* de *i^.^yv\^2(n/'* muO ?EŞB i-un ,jsi|oa! Etăvn? s ab stessoB Bbotern esig ©!a3 îi't ism IB 3bol3rn atlfi sO Tsov tBnoiJoesi ft i|"s ăo i|9bsio
iifidsilnî stnBîioqmi iem slso aiînib snu uo eiertanî *sz* Baiiehofai .* ssisdsiînî sfsifiqmoO
âîBboaw iioinsou auq UB-S! iş SIBD sq
93 90 Sj .85 .V nî BS6S29ibS ©2 I 91B0 flî !ubo!T! UO BÎ3B60B
?I3 nî io! sjniberj .îuos-fl nî .saiStimil

Pentru iider

e^ Pasajul de faţă este scurt, dar semnificativ pentru ceea ce spune despre cei ce-L urmau pe isuş şi care credeau că îl cunosc bine, dar mai aveau de învăţat. *E* reprezintă unii oameni de astăzi. Ajutaţi grupul să aprecieze schimbarea stării şi a sentimentelor ucenicilor cînd descoperă că El este mai mult decît un învăţător de seamă şi un medic bun.

întrebări de studiu

La sfîrşitul unei zile lungi, v. 35-36

Privind în urmă la ceea ce se petrecuse în „ziua aceea", ce credeţi că simţeau Isus şi ucenicii în ceasul acela?

De ce a propus Isus să meargă în cealaltă parte a lacului? Ce spune aceasta despre El, ca învăţătorul lor?

De ce vă temeţi? v. 37-40

2. Cereţi grupului să spună de ce dormea Isus în mijlocul furtunii înfricoşătoare, cînd nevoia umană era copleşitoare. Ce aflăm de aici în plus despre El?

Ce mai putem cunoaşte despre El din felul cum stăpîneşte furtuna? (De exemplu, de ce credeţi că „a certat" aceste forţe ale naturii?)

3. Din întrebările lui Isus, ce reiese că doreşte El de la ucenici? (De exemplu, ce valoare are această experienţă deosebită pentru ei? Ce mai vrea El sâ-i înveţe?)

Este grea metoda aceasta de a învăţa lecţia, nu-i aşa? Cum credeţi că aţi fi reacţionat voi? Ce alte metode ar mai fi?

„Cine este acesta?" v. 41

4. Istorisirea se încheie cu una dintre cele mai importante întrebări pe care şi le-au pus ucenicii vreodată. Comparaţi întrebarea aceasta cu modul în care I se adresează în v. 38. La ce se limitase, în trecut, credinţa lor în El?

Aprofundarea discuţiei

1. împrejurările umane (cum ar fi o criză bruscă) sînt rezultatul întîmplării? Expuneţi punctul vostru de vedere (comparaţi şi cu Rom. 8:28-39).
2. Cîteodată credem că Dumnezeu doarme în mijlocul problemelor şi îngrijorărilor noastre, că nu-l pasă de soarta noastră. De ce nu ne răspunde totdeauna Dumnezeu imediat la rugăciunile noastre, sau în felul în care vrem noi?
3. Care sînt dovezile pentru dumnezeirea şi umanitatea lui Isus? Care sînt dificultăţile pe care le întîmpină unii oameni în înţelegerea sau acceptarea lui Isus în adevărata Sa identitate?

Meditaţie personală

De obicei, credem că putem să ne aranjăm noi înşine viaţa, pînă cînd apare criza. Ce ne învaţă experienţa ucenicilor cu privire la nevoia noastră constantă de Dumnezeu?

Rezumat

Ce încep ei să vadă despre adevărata Sa identitate? De ce îi încearcă un sentiment de „mare frică" atunci cînd îl descoperă pe Isus.

'5b

NOTE

v. 36 „alte corăbii" - Şi acestea treceau dincolo, dar evenimentul este privit din punctul de vedere al celor din barca principală.
v. 37 Vezi „Galileea" în Lista de cuvinte. Pescari cu experienţă pe acest lac erau cel puţin Petru, Andrei, Iacovşi han.
v. 39 „Linişte" - Literal „taci", ca şi în Marcu 1:25.

■■■■ M*ob....-s ■■J.TH.H' ., jpaloBteboatîG .S

*• ' " -"X^^olt:. de ce cradeî' *câ* ;.a *':■■■■.-'■, ["* •» .-.-.ţa :nrt-s.

.'^c('V a *»* > « ■

!'-v. • ;c" ■

O ;<..-?;: mai profund" --*osi- 'eSr-'ă* vrsa isu-* să-i inveţs ps

S>. TGMA, UN §C1EIPT^:HCIÎM§TIIT - ^

Trebuie să vedem ca să credem? ,Vi ^, .;|(. r *Vf'*

'mq\i- Ioan 20:24-31

Introducere

La trei zile după moartea lui Isus, începe să se răspîndească ştirea că Isus a fost văzut de mai mulţi oameni. Ascultătorii reacţionează diferit. în Ioan 20:3-31 avem descrierea a trei întîlniri interesante: între Isus şi Măria Magdalena, între Isus şi cei zece ucenici şi apoi cu Toma. Acum ne ocupăm de cea cu Toma, unul dintre cei doisprezece ucenici care au fost aleşi în mod special. ,9itdsswe«t€ ; ebniîsiq ea ■ "sq smoî sq i|Bnmjsbnoo II

'n^fTwg';*» tnî3 STSQ ?9îsionoo

le ssudsnl «3 *eQ-:fflIBo&* sifto B\ sscHiîoel-: si *fno T* sq V-ijfîBfTTîtf' .C
Bei-.") (S) ssî .sileiobnî ssifîc (T) afl t'-n-i.. s u^trieq fnoc) ăni| . 3 .i.rv." a...
t^x'- K.-*»O" ..." '-s :^(b|ftibetb r
-■\- ■■- ... v. . _< <jr:. ".cit- ? .- *' ' ' ' -ir. ■->' ■-'
&q stt^.i"a Y.<*q'«rart 9nivi9îni sifeo n> .'qmoiq ij:9t !fjcv/isad0 f-IsL^qe î^c: '-;?
,-J 2U?I 9CB^ -O 0Q elee e;"siobnî n" r^oT

.Pentru lider
Mulţi îi pot înţelege cu uşurinţă pe Toma şi problema lui de credinţă, pentru că e! exprimă cîteva din propriile lor îndoieli. Deşi la început atenţia este îndreptată asupra lui Toma, ea se mută rapid asupra lui Isus şi, în special, asupra înţelegerii cu care tratează El problema îndoielii lui Tona, Conduceţi studiul în aşa fel încît să încurajaţi dezvoltarea unei atmosfere de deschidere şi acceptare, pentru ca participanţii să-şi poată exprima îndoielile. Pentru o analiză mai detaliată asupra dovezilor şi implicaţiilor învierii lui Isus vezi D.7.
102

Pretenţiile unui sceptic, v. 24-25.
1. în evanghelii sînt puţine referiri la Toma, dar semnificative (loan 11:16; 14:5 şi textul prezent). Ce puteţi spune despre el ca ucenic al lui Isus pînă la înviere, din primele două referinţe?
2. Care ar fi motivele posibile ale absenţei lui Toma de la prima întîlnire cu Isus?
Pe ce îşi *bazează* ceilalţi ucenici credinţa?
Credeţi că Toma respinge total posibilitatea că Isus este viu? Explicaţi punctul vostru de vedere.
îl condamnaţi pe Toma pentru că pretinde dovezi vizibile, concrete? Care sînt argumentele voastre?
Asupra căror dovezi trebuie să insistăm astăzi înainte de a crede?
3. Urmăriţi-I pe Toma la răscrucea la care se află. De ce trebuie să ţină cont pentru a urma fie (1) calea îndoielii, fie (2) calea credinţei?
Dovezi pentru credinţă, v. 26-27
4. Observaţi felul prompt în care intervine Isus pentru a-l ajuta pe Toma în îndoielile sale. De ce face Isus acest efort special pentru a se întîlni personal cu Toma? Cum îi arată Isus înţelegerea pe care o are pentru el şi problema lui?
Un strigăt al credinţei, v. 28
5. Amintiţi-vă discuţia noastră cu privire la statutul lui Toma ca ucenic al lui Isus (întrebarea 1) şi legaţi-o de ceea ce tocmai am văzut despre el. Ce credeţi că se ascunde în spatele exclamaţiei lui din versetul 28?
Dincolo de dovada vizibilă, v. 29-31
6. Răspunsul lui Isus la mărturisirea lui Toma este combinat. în ce măsură este un reproş? în ce măsură este o promisiune?
Ce lecţii mai profunde despre credinţă vrea Isus să-l înveţe pe Toma? Dar pe noi?
7. Autorul loan încheie scrierea sa principală (cap. 21 este un epilog) cu un apel către cititorii săi. *(Pentru lider:* Rugaţi pe cineva să citească loan 20:30-31)
Deoarece în ziua de azi oamenii nu-L pot vedea pe Isus înviat fizic, aşa cum L-a văzut Toma, cum pot ei crede pe deplin în El?

Aprofundarea discuţiei
1. Care este aspectul pozitiv al îndoielii? Cînd este o nesăbuinţă? Cînd este nesinceră? Care este relaţia dintre îndoială şi credinţă?
2. îndoielile nu sînt întotdeauna de natură intelectuală. Ce alţi factori pot fi implicaţi? Pasajele următoare vorbesc despre cîteva obstacole mari ce ne pot împiedica credinţa în prezenţa şi puterea lui Isus: loan 5:39-40; Luca 24:25-27; lacov 1:5-8; 2:22-25; Luca 9:23-26. Cum putem depăşi aceste bariere?

3. Gîndiţi-vă la celelalte personaje pe care le-am studiat pînă acum. Ce trăsătură comună i-a determinat să vină la Isus? Ce lucru fundamental a făcut Isus pentru ei toţi? De ce au ajuns la concluzii diferite?
Care este scopul lui Isus şi ce caracteristică vedem la El în aceste întîlniri personale?

Meditaţie personală

1. în ce moment al progresului credinţei lui Toma în Isus Hristos te poţi identifica cu el?
2. Din toate întîlnirile personale ale lui Isus pe care le-am studiat în aceste serii, care a fost cea mai semnificativă pentru tine?
3. A fost întărită credinţa ta? A produs ea o schimbare în viaţa ta?

104

105

g-- fsvnî \-*&2, euel* sstv *ăţnibs^j* 3":<j.?sh ebnutoxi iem *ilţoei aO NOTE*
p v. 24 Toma - Compară cu loan 11:16 şi 14:5 care dezvăluie scepticism, dar'şi 'fi., *loialitate faţă de Isus.* ^^
1 *v. 25 Luca 24:36-43 relatează complet această arătare a lui Isus.*
v. 26 „casa" - Probabil aceeaşi cameră de sus ca în Marcu 14:15, ca
v. 27 „Nu fi necredincios" (în limba română). t/BJvriiv *28 Toma este primul ucenic care îl numeşte pe Isus Dumnezeul lui.*

utoiqÂ

K--UC
';' Ui
&V- -',-

ive;.^ .1 ' *s* \"
.£
-
.- un •-«'■ , j

*Jr> striga" ai c-redinfa^* Ani'pttîi-Yâ iiiscufc
i»f-M£|uq©qfi#îS® *-$y&* isus
ft-lfi tB^uîe'fm-ei *i -'sq%si* iui SÎB siBnoeiaq slhin^n? steot niQ S
vâ2ut d*
Sui
-J r .„ivn. r>-:-rJ'.:'-.j- '-- *i?

CINE ESTE ATUNCI ISUS HRISTOS?

im s r'«»ţrR. oiputrtG©
ML-
:"!-■■■-> îi -"-.c--a c -antele iui/* ,f
0^.^s^,r,fttfe-î.i«iJP3n.;«iln!6^1iinii: îeobj..ai|i-i«:-tJfi8ăt& ■"btefte-^smisam
fQMmtisurtiâ 0SuwaKdeiBe.s6b.'.adw» abfbt "ţiîtt|teii;«§rn sfsiv nî euiîni nU
?iolinemBo IB nBmşub ni B«lBi^rta^i^-^vBcf«^»ef©^iBsâh^xs?işH*acffiBrfB^ •
wv: ,
5itî;'.aşe? *C-r,e:z4mt&lftri&*«timgsqtfiîtebatft&wptflBiite. *Bsmmm*®

în a doua parte a acestei cărţi accentul cade asupra caracterului şi misiunii lui Isus Hristos, întrebarea la care trebuie să răspundem noi înşine fiind „cine este El?".
A fost Isus un filozof, ca Socrate? Un învăţător moral, precum Confucius? Un exemplu moral, ca Buda? Sau a fost un revoluţionar, un Che Guevara? Să fi fost El un om foarte inteligent, care ne-a înşelat pe toţi cu gîndirea sa superioară, dar care a suferit el însuşi de pe urma înţelegerii deşertăciunii tuturor lucrurilor şi gîndurilor? A fost viaţa Lui un eşec tragic, iar moartea sa timpurie un indiciu în acest sens? Sau să fie doar unul dintre nenumăraţii „mesia" sau conducători de secte de care ne-am săturat să tot auzim în zilele noastre? Un duşman al oamenilor? Un intrus în viaţa mea liniştită?
Mulţi se grăbesc să-şi exprime părerea cu privire la identitatea Lui, fără să fi citit cu atenţie istoria vieţii Lui. Vă invităm la un asemenea studiu aprofundat în paginile următoare.

D.

ISUS OM ŞI MÎNTUITOR

„Ce este aceasta? O învăţătură nouă! El vorbeşte cu autoritate nu ca învăţătorii noştri!" „E nebun! Alungaţi-l!" „Şi toţi îl vorbeau de bine şi se mirau de cuvintele lui." „Este posedat! Faceţi-l să tacă!" „Niciodată n-am văzut lucruri ca acestea!" „Nu e decît un tîmplar de la ţară. Nu-i daţi atenţie! „Veniţi să vedeţi un om care mi-a spus tot ce am făcut. Nu cumva este Mesia?" „Este un hulitor. Nimiciţi-l!"
„Un mare profet s-a ridicat printre noi. Dumnezeu a cercetat pe poporul Său!" „E un agitator din provincie. încercaţi să scăpaţi de el!" „Nu-l putem aresta. Nimeni n-a vorbit ca omul acesta!" „Să-l facem împărat!" „E un trădător politic. Omorîţi-l!" „Luaţi-l voi şi răstigniţi-l. Eu nu găsesc nici o vină în el." „Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!"
Şi controversa continuă aprinsă din ziua aceea pînă azi. Cum a putut un om - şi încă tînăr - să producă atîtea opinii contradictorii şi pătimaşe? Cine a fost El? Cum a fost El cu adevărat? De ce este atît de controversat? Unde L-a dus disputa? A considerat El că a meritat s-o provoace?
Oamenii fac tot felul de speculaţii despre Isus, dezbat, se ceartă şi romanţează, dar puţini sînt cei care îşi fac timp să cerceteze datele istorice despre persoana şi misiunea Sa. Următoarea serie de studii vă va ajuta să examinaţi primele documente despre viaţa Lui, pentru a răspunde inteligent acestor întrebări cruciale despre omul ce a pretins că este Mîntuitorul lumii.

;.

■„eh ■ -■•■'-/ IHJQÎ IŞK*!S~ 'naden-
*

.- -ii, -; ■■ i^oe^lttfifcas^ t:3„ " IUI 9.^ «b ur,- ■". e :
■ anid
, fit ■luiîoabBuW tne-ii ' o*[1].
CîCT , s-ipn «air-mofu. ■
ânr
•:r-n->i „nsîîi!0ir|i nu f; .•"T us
i
.■ -;■'/ cuesfnnuO .k ;fir

Boit '.EtSfâpS' Ifeîfft-. ristoq ^Ui[1]
.-u3 ■•etfe&JpiQv'î-iJJBUL[1] .atfiloqioJăbi
IUI w„sy» Bt efliv
c
. -\-
î"Ju6v»nrffliiU
a*»#v^î»s»r/.« ■
iŞ V tif T,flflKl<Ti-
tUÎ:.
fîte atea;«:- ... î** jiu.-"*» VU. ^<t?l B sniO îsefimit-
îj&Jnerii B BO s3 îBi., JU A - ?\sD &-J 9bnU '; !6819VOltnOO s,.
sbt£-, o \c\îe ilfuc
[■■'jofa 0b ahee SSIBO;,-.. n:j e3 ssnuieifn iş enBoeieq siqasb sohotai
-

ÎL» E§US ° Ueinll diete

4:1-13

introducere

Prima apariţie în public a iui Isus a fost la rîul Iordan, unde a fost botezat de loan Botezătorul, identificîndu-se astfel pe deplin cu semenii Săi. El a fost cu totul fără păcat (1 Petru 2:22; Evrei 4:15), dar, ca unul dintre noi, a fost botezat, ca semn al nevoii omului de pocăinţă şi iertare de la Dumnezeu. Fiind unul dintre noi, E! a devenit şi exemplul şi antemergătorul nostru, învăţătorul şi reprezentantul rasei umane. Dumnezeu L-a înzestrat cu Duhul Lui cel Sfînt, apoi L-a dus în pustie pentru a-L pregăti în vederea lucrării Sale.

itnivu J a

■ 5< r £ :
ie ^ss9nrnuQ iui
&ţ-Q .v x u[1] -

Pentru lider

Primul studiu din seria aceasta are implicaţii profunde şi cuprinzătoare pentru persoana şi lucrarea lui Isus, precum şi pentru considerarea Lui ca model de viaţă într-o lume păcătoasă şi, mai ales, ca Mîntuitorul nostru din lumea aceasta păcătoasă. De aceea, este important să vedem ispitele Sale nu ca o serie de încercări pe care le-a trecut cu uşurinţă, ci ca înfruntări reale ce aceleaşi ispite fundamentale cu care ne luptăm şi noi. Evrei 2:14-18 şi 4:14-16 rezumă foarte frumos aceasta, dar vi le propunem pentru meditaţia voastră personală şi nu neapărat pentru discuţie în grup.

întrebări de studiu

Satisfacţie imediată, v. 1-4

1. Isus a stat în deşert patruzeci de zile. Ce efect credeţi că are asupra unui om o perioadă atît de lungă de post şi izolare?

2. Observaţi contrastul dintre Duhul, care locuia în Isus, şi diavolul, o putere exterioară, dornic să pătrundă în mintea şi inima Lui. Comparaţi acest eveniment cu o altă mare bătălie umană grozavă de la începuturile istoriei, în Grădina Eden, între Adam şi Eva şi diavol (Genesa 3:1-8).

B *(Pentru lider:* încercaţi ca aceasta să sublinieze studiul din Luca, nu să vă abată de la el, luîndu-vă şi din timp.)

Rezumat

Ce asemănări puteţi stabili în toate aceste trei atacuri ale diavolului? Ce asemănări observaţi în modurile în care li s-a împotrivit Isus? Care consideraţi că este rezultatul principal al împotrivirii lui Isus?

Aprofundarea discuţiei

1. Prin ce se aseamănă cele trei ispitiri ale lui Isus cu cele cu care sîntem noi confruntaţi în general? Discutaţi sferele de atac sau ispitire ce vi se par deosebit de greu de învins.

2. Cum ne putem consolida cunoştinţele biblice astfel încît să ne fie folositoare? Observaţi vreo asemănare între cuvintele diavolului adresate lui Isus şi cele spuse Evei? Ce ar putea arăta diferenţele subtile din cuvintele lui? Ce încearcă de fapt să realizeze diavolul în ambele cazuri?

Realizare imediată, v. 5-8

3. în final, Dumnezeu îl va glorifica pe Isus Hristos ca Fiul Său şi îl va face împăratul pămîntului. Aceleaşi lucruri I le promisese şi diavolul. Dar, după cum a sugerat şi Isus, care sînt deosebirile dintre calea lui Dumnezeu şi calea diavolului?

Meditaţie personală

Ce putem învăţa de la Isus despre felul în care trebuie să biruim aceste ispite?

Popularitate imediată, v. 9-13

4. Ce face ca ultima ispită să fie atît de greu de învins? Ce slăbiciune umană încearcă diavolul să exploateze aici?

5. Diavolul citează corect din Scriptură (Psalmul 91:11-12), dar în ce fel este aplicat greşit citatul? , „

t'rwosKi' ,*su£î M* ssimooi !ş .ioawq

o-unî ■Jăoio

«îiqsi tfBsteae *m m&m* tiâînuîtnf so io ,s{nougu us IUOSTI 6-&I ©TBO U ;3wo? SJTSOI Smusai 3r-^f:* if 8f-^r:S ;,3w3 .ion *iţ* nr^Jqu! *sn* ©ieo as &* . nstei. un if iienosiîKi M^sov Bijstibaffl u«nsq msnuqoiq 3î iv isb .sîaseoe eofn>

•ţt»8ib **uttnaq** teTăqs:..

stefo Cum a fost aplicat corect răspund» WWsdfi fE^Kift^)?

112

c 8 — Isus, unul dintre noi

113

HOTE

v. 2 „patruzeci de zile" - Numeroasele referinţe biblice la numărul .patruzeci" indică o împlinire a timpului, de obicei pentru încercarea, purificarea şi pregătirea oamenilor în vederea unei noi etape în istoria faptelor măreţe făcute de Dumnezeu pentru om (ex. Noe, Moise, Israel în deşert, Iile).

„pustiu" - deşert.

v. 3 „Fiul lui Dumnezeu" - vezi Lista de cuvinte.

v. 4 Compară cu v. 8, 12 unde Isus citează din nou din Vechiul Testament, Deuteronom 8:3; 6:13,16.

v. S „diavolul" ■- Vezi Lista de cuvinte. Nu este important dacă diavolul i-a apărut în mod fizic. De reţinut este realitatea puterii lui.

„L-a dus pe un munte înalt - Matei 4:8 spune „pe un munte foarte înalt", dar ambele descrieri se pot referi la faptul că s-a apelat la imaginaţia lui Isus.

Munl

nib in:?fTî.GO •

'i •■

Luca 5:17-26

Introducere

După pregătirea pentru lucrarea Sa publică (incluzînd ispitirile), Isus începe să predice şi să înveţe în localităţile din toată ţara (Luca **4:43-44).** Devine repede cunoscut prin lucrările Sale de vindecare, de exorcizare a duhurilor rele şi de ajutorare a oamenilor, precum şi prin învăţătura revoluţionară despre împărăţia lui Dumnezeu şi despre El însuşi. Textul prezintă reacţiile tipice ale oamenilor, concretizate în două linii divergente: simpatie din partea maselor şi ostilitate din partea conducătorilor religioşi.

■< .' > - .-. ,. --M *>' '

•

114

ţi?* ?vie

,»q r^ielS'teîfc^teotaĂ^diBsiaajtfgoBî son no elium eb ăo sfasv

iEDSTAŢ.f: ?Ef.'C-.\LA

■3tNfe S; . -;,Lv 5.^.•■■virate sH ---a: ţSsai: -<-■■ "•!"" ' <'.>--3:T!e■■;*> da-acurn doua m*i " . u. "• c*erâ şr asîâ;-■.;-... f0înu-iS;4.:abH^pl-:fti3lnlffeue« i».;l ^Islnivuc: miîbei ăosO .8 ■sşs Isita:[1] a-3 i un br.b ,mo IUISOB sletBOfiq 13 shsi 90 eb. .Ăbiiq

"BV0O

gg Pentru lider

După cum rezultă din introducerea la această serie, ne interesează examinarea dovezilor identităţii lui Isus. Şi cei de pe vremea Sa doeau s ă ştie cine era El cu adevărat, dincolo de aparenţe. Pasajul nostru de studiu este un bun exemplu de examinare a identităţii Lui din cuvintele şi acţiunile Sale, precum şi din reacţiile oamenilor la ele. El este reprezentativ şi pentru întreaga Sa activitate în următoarele privinţe: 1) deşi era oricînd gata să vindece bolile, El a căutat întotdeauna să vindece „omul dinlăuntru"; 2) El a înţeles că păcatul şi sentimentul de vinovăţie erau problemele fundamentale ale omului; 3) El a dus la bun s'îrşit misiunea Sa de înnoire a omului, în ciuda opoziţiei conducătorilor religioşi şi 4) a avut o deosebită apreciere faţă de oamenii cu credinţă.

115

întrebări de studiu

Putere pentru a investiga, v. 17-21

1. Primul grup de oameni din text este cel al conducătorilor religioşi influenţi, fariseii şi învăţătorii Legii. Potrivit descrierii lui Luca din v. 17, care este motivul prezenţei lor acolo? (vezi notele de la v. 17)

. . .

întrebarea fariseilor (v. 21) demonstrează că vorbele şi faptele lui Isus i-a şocat. La ce se gîndesc ei?

2.

Putere pentru a ajuta, v. 18-29

3. Prin ce se deosebeşte al doilea grup de cel al conducătorilor religioşi în ce priveşte scopul lor? Prin ce se mai deosebesc ei?

4.

Ce putem remarca la ei? Puteţi spune că majoritatea oamenilor merg atît de departe ca să ajute un prieten neajutorat? Cum se vede că de multe ori noi facem diferite calcule cînd ajutăm pe cineva?

Putere pentru a ierta şi a vindeca, v. 20-24

5. Prin ce detalii arată Luca că Isus este un bun observator? (De

exemplu, ce „vede" sau „percepe" Isus despre fiecare persoană
sau grup de persoane?)
6.
Dacă recitim cuvintele lui Isus sîntem la fel de încurcaţi. De pildă, de ce iartă El păcatele acelui om, cînd nu I S-a cerut aşa ceva?

autoritate au văzut ei în conducătorii religioşi, în prieteni, în omul vindecat?
în ce domenii ale vieţii Şi-a demonstrat Isus puterile în faţa lor?
Ce comunică Isus despre identitatea Sa prin cuvintele şi faptele
Sale?

APROFUNDAREA DISCUŢIEI

1. Este boala fizică întotdeauna rezultatul păcatului? Care este relaţia dintre păcat, vină şi boală?
2. Fariseii şi cărturarii aveau dreptul să analizeze şi să conteste orice afirmaţii ale vreunui nou învăţător, exact la fel ca noi. Cum să evitam însă o atitudine critică ce ne-ar putea împiedica să descoperim un adevăr nou?

MEDITAŢIE PERSONALĂ

Isus a făcut o afirmaţie copleşitoare cînd a spus că El este Fiul omului care are puterea să ierte păcatele oamenilor. Dar dovezile că afirmaţiile Sale sînt adevărate sînt mai puternicie pentru noi, cei de azi, decît pentru oamenii de acum două mii de ani. El oferă şi astăzi iertare şi un nou început în viaţă.

7. Probabil chiar şi mai surprinzătoare este întrebarea Sa provocatoare din versetul 23. Care pare să fi fost scopul cu care a pus întrebarea în felul acesta? Problema aici este afirmaţia lui Isus că poate ierta păcatele. Căutaţi împreună cu întregul grup motivele pentru care acest lucru are o importanţă atît de mare.

Lucruri ciudate, v. 25-26

8. Recapitulaţi toate „lucrurile ciudate" care i-au uimit pe oameni şi i-au umplut de teamă în ziua aceea. Ce diferenţe în putere şi

,

NOTE

v. 17*„Fariseii şi învăţătorii Legii' - vezi Lista de cuvinte.*
„Galileea, Iudeea şi Ierusalim' - Provincii din nord şi sud şi capitala celei de-a doua. E posibil să se fi constituit un comitet oficial de investigare. v. 19 Erau pgle mobile deasupra unei deschideri, un lucru obişnuit la acoperişurile plane ale caselor palestiniene. Accesul se făcea printr-o scară exterioară. v. 24 „Fiul omului" - vezi Lista de cuvinte.

nsus

13:10-17

Introducere

Isus mergea pentru ultima dată spre Ierusalim împreună cu ucenicii Săi. Ostilitatea cărturarilor şi fariseilor creştea (11:53-54). Aceasta contrasta cu marea popularitate de care se bucura în rîndul oamenilor obişnuiţi (12:1).

CI

-. sb fus tuqeonî &• ■ JS io i!

biB stuioni s! **souj** loloob- **iuiojj.t^a** SIBO sq - ,«$\hat{I}f_1$'t"3 *<«. • • ■ .JS
Pentru lider
O mare sursă de controverse ivite între conducătorii religioşi şi Isus a fost atitudinea Lui faţă de Lege, în special faţă de legea Sabatului (Exod 20:8-11; vezi şi Lege, farisei, cărturari în Lista de cuvinte). Aici avem disputa iscată asupra respectării corecte a Sabatului, cînd Isus a vindecat o femeie în sinagogă. Isus însă dezvăluie ipocrizia care stă în spatele legalismului criticilor Săi şi a dovedit o înţelegere mai profundă a scopului lui Dumnezeu în Lege: să adică adevărata viaţă şi libertate poporului Său.
118

119
întrebări de studiu

Preocuparea lui Isus pentru femeie, v. 10-17 1. Rezumaţi evenimentele din întregul pasaj şi încurajaţi grupul să-şi imagineze scena.
2.
Observaţi femeia. Ce spune textul despre ea, atît direct, cît şi indirect (vezi nota la v. 11)?
încercaţi să vi-L imaginaţi pe Isus învâţînd în sinagogă şi *apoi* observînd-o pe femeie printre oameni. El a ştiut cum vor reacţiona ei la ceea ce a făcut. Ce L-a îndemnat să acţioneze (vezi şi v. 16)?
Preocuparea conducătorului sinagogii pentru Lege, v. 14, 17 3. De ce credeţi că a fost la început atît de indignat acest conducător religios? Credeţi că a fost îndreptăţit să apere Legea? Ce relevă propria sa atitudine faţă de valorile lui religioase?
Două întrebări pătrunzătoare, v. 15-16
4.
In aceste două întrebări, Isus exprimă cîteva adevăruri fundamentele despre oameni. Ce anume a condamnat El în atitudinea criticilor Săi (de exemplu: sugerează respingerea tradiţiei religioase sau că, din cînd în cînd, toţi trebuie să încalce regulile)?
Rezumat
a. Revedeţi detaliile pe care scriitorul-doctor Luca le include aici despre reacţiile lui Isus şi ale oamenilor. Ce credeţi că a vrut să transmită el despre Isus prin acest incident? (De exemplu, observaţi cum Luca, în mod conştient sau inconştient, a schimbat numele lui Isus în v. 15.)
b. Ce a făcut religia lui Isus atît de radical diferită de cea a opozanţilor Săi?
iuiurr
Aprofundarea discuţiei
1.

Ce credeţi că aşteaptă oamenii de la creştini şi de la biserică în zilele noastre? Care sînt lucrurile care te deranjează? Cum putem şti cine are dreptate?
Isus a sfidat unele tradiţii religioase, dar critica Sa era îndreptată mai degrabă împotriva ipocriziei decît a Legii lui Dumnezeu. Ce importanţă au Legea şi tradiţia? Cum putem aprecia ce este real şi ce este fals în cultura şi gîndirea noastră religioasă? Cum am putea, practic, să păstrăm o atitudine corectă faţă de Lege, fără să devenim legalişti sau nepăsători?
Cum putem avea o compasiune sensibilă, ca a lui Isus, faţă de cei lipsiţi din jurul nostru? Care este pasul iniţial pe care îl putem face?

120
121
NOTE
ţ *v. 10 „Sabat" - vezi Lista de cuvinte.*
v. 11 „duh de neputinţă" - Un comentator a descris această malformaţie ca „spondylitus deformans: oasele din coloana sa vertebrală fuzionaseră într-o masă rigidă" (A.R. Short). Din cauza sexului şi a stării sale, ea nu putea fi în
I *adunarea propriu-zisă din sinagogă, ci undeva în spate.* £
&. *v. 12 „femeie" - vezi Lista de cuvinte.*
f... *v. 14 „fruntaşul sinagogii" - vezi Lista de cuvinte.* •^ *v. 15 „făţarnicii" - vezi Lista de cuvinte.*
, *v. 16 „fiică a lui Avraam" - O evreică, membră a familiei lui Dumnezeu.* '"^
„Satana o ţinea legată" - Isus consideră că nu numai păcatul, cf *$f
suferinţa umană se datorează de fapt lui Satan. z©

jj - . . •'.

4L

păcătoşitar v___

luca 19:1-10

Introducere

Istorisirea se clarifică prin precizarea a două aspecte legate de Ijcadrul în care se desfăşoară. Primul, că Ierihonul era unul din Tpentrele comerciale cele mai prospere ale Palestinei, precum şi o (staţiune de vacanţă renumită, a familiei regale irodiene, a bogătaşilor Îşi preoţilor din Ierusalim. Al doilea, că vameşii, colaboratorii evrei ai romanilor nedoriţi, şi-au cîştigat posturile prin licitaţie şf aveau libertatea de a stoarce sume exorbitante peste cele impuse, j s
"">tt <■>» î.

Pentru lider
Istoria lui Zacheu este deseori citată ca exemplu că Isus îi acceptă pe cei de la periferia societăţii. Sînt însă prezentate cu multă claritate şi alte adevăruri importante, cum ar fi : semnificaţia convertirii, indiciile reale ale pocăinţei, misiunea vieţii lui Isus etc. Nu lăsaţi neremarcat şi aspectul umoristic al descrierii lui Luca.
122
123

întrebări de studiu
Oraşul şi omul, v. 1-4, 7
1. în ce fel aspectele cadrului în care se desfăşoară istorisirea lărgesc înţelegerea noastră despre Zacheu şi (1) a situaţiei lui sociale, (2) a caracterului său, cu potenţialul lui negativ şi pozitiv?
De ce depune un astfel de om un efort atît de mare ca să-L vadă*pe Isus (vezi şi nota pentru v. 3)?
Omul şi Isus, v. 5-9
2. Dacă nu am şti nimic despre Isus şi abia acum aflăm despre această istorisire, ce impresie am avea despre El din v. 1 -5?
încurajaţi grupul să sugereze motive pentru îndrăzneala lui Isus de a se invita în casa lui Zacheu. (Acesta ar fi un contrast interesant cu atitudinea oamenilor faţă de Zacheu. Vezi mai jos.)
3.
4.
5.
Isus nu-l mustră şi nu-l critică pe Zacheu, ci se apropie de el ca un prieten. înţelegeţi de ce sînt oamenii refractari la această atitudine?
Gîndiţi-vă la oamenii pe care avem noi tendinţa să-i dispreţuim. Cum am reacţiona faţă de Isus dacă L-am vedea abordîndu-i ca pe Zacheu?
Uitaţi-vă la acţiunile lui Zacheu din v. 6. Cum putem să-l înţelegem mai bine prin aceste indicii?
între v. 7 şi v. 8 a trecut cîtva timp. Nu ştim nici cît timp a trecut, nici ce s-a petrecut în acest interval. Cum ne sugerează v. 8 că s-au petrecut lucrurile? Care pare a fi efectul cel mai puternic pe care l-a avut Isus asupra lui Zacheu?
Cum vă explicaţi că un om ca Zacheu s-a putut schimba atît de mult după o singura intilnire cu Isus?
Isus şi misiunea Sa, v. 9-10
6. Cum evidenţiază această istorisire caracterul lui Isus? Ce anume indică identitatea Lui unică?
■XH-„-„ .«?■ • ;.;v<\ sfiviriA •.'-■•' ....
Rezumat
Cum aţi descrie în propriile voastre cuvinte misiunea vieţii lui Isus?
Aprofundarea discuţiei
1. Isus ştia unde se găsesc oamenii în nevoie care erau respinşi, ignoraţi sau uitaţi de ceilalţi. Cine sînt semenii noştri uitaţi sau neglijaţi, cei pe care îi evităm cu grijă? Cum putem să-i ajutăm să coboare din „dud" şi să ne apropiem personal de ei?
2. Discutaţi despre pocăinţă - ce este ea de fapt, de ce trebuie să afecteze întreaga noastră viaţă, semnele unei pocăinţe reale, cum este legată de „convertire" etc.

Meditaţie personală
Să presupunem că noi înşine sîntem proscrişi (ceea ce toţi sîntem într-o anumită măsură). Care ar fi răspunsul nostru dacă Isus ne-ar oferi prietenia Sa? Ce efect ar avea asupra vieţii noastre?
124

125
NOTE
v. 11erihon - vezi Lista de cuvinte.
v. 2 Zacheu - Nume ebraic cu sensul de „pur".
v. 3 Pînă în momentul acesta, apropiat de sfîrşitul lucrării lui Isus, Zacheu trebuie să fi auzit de reputaţia Sa de „prieten al vameşilor şi păcătoşilor" (Luca 5:29-32; 7:29; 15:1-2).
v. 4 dud (sicomor) - O specie viguroasă de smochin de 9- 12 m înălţime, care are un fruct inferior şi ramuri lungi, stufoase.
v. S Isus încalcă un tabu social ebraic.
v. 8 „înapoi împătrit" - Promisiunea lui Zacheu de restituire depăşeşte cu mult pedeapsa legală în cazurile de fraudă (vezi Exod 22:9).
v. 9 „fiu al luiAvraam" - Un evreu adevărat (comparaţi cu Romani 2:28-29), un membru al familiei lui Dumnezeu care înţelege valorile spirituale ale împărăţiei lui Dumnezeu.
,■ ■>. *}B>V*&*>:■.* fief--ţc-.tifi :.. ' ■ *h-, ,'• ■ .jdCKi-'M'''*

3', • "'■'
3t*»rfr~--->.-
.3* 'coef e€ef c

13:1-20
Introducere
„Ceasul" prezis de Isus a sosit. Conflictul cu oficialităţile evreieşti urmează cursul dorit de ei de la început: arestarea şi moartea tînărului radical, înainte ca el să desfiinţeze statutul lor de privilegiaţi şi puternici. în Ierusalim se sărbătoreşte din nou Pastele, iubit de toţi evreii adevăraţi. Este şi ultimul Paşte sărbătorit de Isus cu ucenicii Săi. Dar cei mai mulţi din ei nu-şi dau seama de acest lucru, pentru că ei încă aşteptau ca Isus să fie un Mesia politic şi să-i răstoarne pe romani în orice moment.

***i* *■".- -v**

i *
, ."-: i- rr- -3
■ «is?) -

•v ntnee ©O ?0tni<r« uiJt»J PPIV *jn* so *9O*

< ' . ; * « ■- t-'i-s: r/jjj .,.,, ,i

Pentru lider

Pentru a înţelege semnificaţia profundă a învăţăturilor de aici este necesar ca membrii grupului să vadă cît de încărcată era atmosfera. Din studiu trebuie să rezulte motivaţia comportării lui Isus şi a lecţiei pe care Ie-a dat-o ucenicilor de a fi slujitori unii altora. Mai trebuie să reiasă şi marea Lui dragoste faţă de ei, în ciuda comportamentului lor imatur. Autoritatea lui Isus poate reieşi şi într-un alt mod, frapant. O discuţie eficientă asupra acestui pasaj va anticipa studiul următor despre moartea lui Isus.

126

127

întrebări de studiu

Ce ştie Isus, v. 1-5, 11, 18.

1. Potrivit textului ce lucruri diferite ştie Isus? Cum afectează această cunoaştere atitudinea Sa faţă de ucenici? Cum îi influenţează acţiunile?

«

2. Determinaţi grupul să-şi imagineze şi să simtă tensiunea dramatică a fiecărui pas descris de loan în v. 4-5. Apoi cereţi grupului să împărtăşească opinia lor despre ceea ce au putut simţi ucenicii în acel moment. De ce credeţi că nici unul nu **a** luat iniţiativa de a spăla picioarele celorlalţi? Ce v& impresionează cel mai mult la răspunsul lui Isus?

Sugeraţi motivele ce fac dificilă slujirea altora, în special în societatea modernă.

Ce nu ştie Simon Petru, v. 6-11.

4. . Dacă aţi fi în locul lui Simon Petru, ce gînduri v-ar trece prin minte? Ce sentimente v-ar stăpîni?

De ce nu vrea Petru ca Isus să-i spele picioarele? Apoi de ce-i cere el lui Isus să-l spele în întregime?

5. Cum răspunde Isus la jena şi încurcătura aparentă a lui Simon Petru?

Rezumaţi în cuvintele voastre această lecţie dată de Isus ucenicilor Săi, raportînd-o la acţiunile Lui.

Cît de mult ne asemănăm cu Petru de multe ori -hiperîncrezători, impulsivi! Ce mai vedem la el aici? Cînd credeţi că aceste caracteristici pot fi calităţi? Cînd credeţi că sînt slăbiciuni.

Ce însemna spălarea picioarelor, v. 12-20.

6. Mai multe motive îl îndeamnă pe Isus să spele picioarele ucenicilor, pe lîngă motivul practic, evident. Care este unul din motivele Sale declarate? Care este motivul simbolic mai profund (compară cu v. 7-8)?

7. în tot acest timp Isus a fost conştient de prezenţa şi motivaţia lui luda (v.2, 10-11, 18-20). De ce nu împiedică El trădarea? Pe de altă parte, care sînt ultimele Sale preocupări, după cum rezultă din v.19-20?

8. Gîndiţi-vă la cuvintele lui Isus din timpul acestui eveniment. Ce am cîştigat în înţelegerea slujirii oamenilor din exemplul lui Isus?

Aprofundarea discuţiei

1. Pe baza a ceea ce am învăţat din exemplul Domnului Isus, puteţi încerca să daţi o definiţie a dragostei?

2. Era necesar ca ucenicii să înveţe să iubească, nu să concureze unii cu alţii. în ce fel am putea concura în mod subtil unii cu alţii? Ce stă la rădăcina atitudinii noastre competitive?

Meditaţie personală

Gîndiţi-vă la o persoană dificilă din familia sau colegii voştri, sau la cineva foarte competitiv printre cunoştinţele voastre. Ce ai putea să-i faci şi ar echivala cu spălarea picioarelor?

128

129

c 9 — bus, unul dintre noi

NOTE <w, t, ,:
i/. 7 *„Pastele" - vezi Lista de cuvinte.*
„Isus ştia" - Vezi şt versetele 3, 11. El ştia şi că ucenicii tocmai se ! *certaseră pentru locurile cele mai înalte din cabinetul viitorului Său guvern! Vezi Luca 22:24-27*
v. 2 luda - Acest ucenic s-a dovedit rău intenţionat în timp ce-l urma pe Isus (loan 12:4-6). „Iscariot" este un nume asociat cu naţionalismul extremist sau este posibil să denote regiunea sa natală, Kerioth, în sud. v. 4 „S-a încins El însuşi cu ştergarul" - Un însemn al sclavului din casă, care spăla de obicei picioarele oaspeţilor, prăfuite din cauza drumurilor murdare. — v. 6-11 Isus le reaminteşte indirect despre moartea Sa iminentă şi implicaţiile ei, pentru că El îşi dă seama că ambiţiile actuale îi împiedicau să înţeleagă mai mult.
v. 16 „slujitor" - Literal sclav, care nu avea nici un drept individual.
,8uaf iufunrnoG ţulqrroxa nib . s'-l
sseiuonoo J§E un .âoasedui #e ©jevnî & ibinaou so iseaosn .si3 .S ite itfliirKt.HJft-
ffaom'rîî'SiiiQft'di) setua rns te! so ni .iifte *vo Unu 4* r -îag^5iyilifeqwwasiîe«#|-
flfiîbiîM *nt»ItaP#lfe l^*?1tf!s P{K >
Blsnoeiaq sifsîiîîsM ■ ■■ig ._-,,•> 1-;, vf"^--:- r-"-!"u ca i&u'î. ?■;'■• ':'■ r '■ s'^oP'-^ic- ■ '■■•"■ po; U6 ' -s-
Bsîuq is sO .sifeEov 9t9|nlffonuo srînnq vifţtsqmoo efisof svsnio *Bl*

130

Matei 27:45-61

Introducere

„Ceasul" a început. Duşmanii lui Isus L-au arestat. Ucenicii Lui au fugit. Familia Sa nu a putut sâ-L ajute. Conducătorii religioşi evrei şi guvernatorul roman L-au condamnat la moarte - pe baza unor acuzaţii false şi cu martori mincinoşi, deoarece era clar că e nevinovat. Soldaţii L-au pironit pe cruce ca pe un criminal, apoi au tras la sorţi, cu nepăsare, pentru hainele Lui. Mulţimea îl batjocorea, iar ceilalţi doi criminali îl insultau (Matei 26:47 - 27:44).

Ti: .e :
îl.; iU *H5C
- aye[1] Ic .. •? .îiviiîc
rţ^-l^ţfipeo ir... tusev rr^ ierr-
■.a csÂ-'"tş'iq|pJr
sispatoţnî o ibr
:»9fiS§Ş (lift si
&3 iv SOBQ) '\\ ici eiii|o£yT
;. g9isîii'i rnuO
30 B&93 UD ÎS ■
[4] iigeitnî *B \ţ) o* meîuq mu O

Pentru lider

într-un sens, întreaga serie duce la studiul acesta şi la următorul, despre înviere. Familiaritatea cu care este tratat episodul răstignirii poate fi un obstacol pentru o înţelegere sensibilă, însă o atitudine de reverenţă şi smerenie în prezenţa morţii lui Isus poate da tonul potrivit. Puntea de legătură cu pasajul poate fi făcută printr-o scurtă discuţie despre: Cum văd astăzi oamenii crucea creştină (un simbol al creştinismului; o torrnăde artă; o podoabă, etc.)? De ce mulţi oameni nu înţeleg semnificaţia istorică a crucii?

I Pasajul în sine, cu descrierea evenimentului istoric al morţii lui Isus, nu oferă o interpretare propriu-zisâ a semnificaţiei ei, deşi cuvintele lui Isus oferă un indiciu (vezi nota la v. 46). Pentru a pregăti mai bine subiectul acesta crucial, te pot ajuta şi alte pasaje, mai alescînd ajungi la întrebările 3 şi 4. Vezi mai ales 1 Petru 2:22-25

131

întrebări de **studiu**

3.

întrebarea de pe cruce, v. 45-50

1. Se pare că şi natura conspiră împotriva lui Isus în timpul răstignirii Lui. Făcînd această descriere la începutul pasajului, ce semnificaţie spirituală vrea să sugereze Matei?

2. Pe parcursul lucrării Sale, Isus a făcut aluzie la moartea Sa (Marcu 2:19-20; 8:31; 9:9; 10:32-34), precizînd că va fi condamnat ca un criminal (Luca 22:37). Aşadar, evenimentul nu este nici neaşteptat, nici întîmplător.

Ce spune însuşi Isus despre scopul morţii Sale în Marcu 10:45? Pentru a înţelege mai profund acest scop, citiţi ultimele Sale cuvinte din versetul 46. Sînt cuvinte simple, cu implicaţii profunde, dar care trebuie interpretate împreună cu 2 Corinteni 5:21; Galateni 3:13-14şi 1 Petru 2:24 (compară cu Isaia 59:1-2). Prin ce trecea de fapt Isus atunci pentru noi? (Dacă vi se pare potrivit, încurajaţi grupul să împărtăşească reacţiile lor pînă aici.)

4. Majoritatea celor de atunci nu au înţeles semnificaţia morţii lui Isus. Cum înţeleg astăzi oamenii semnificaţia ei? Cum se aseamănă ei cu ceea ce tocmai am văzut la acest subiect?

Unii oameni nu interpretează corect moartea lui Isus pentru că părerea lor despre păcatul omului nu este aceeaşi cu a lui Isus (şi a întregii Biblii).

Cum putem dobîndi o înţelegere mai clară a naturii umane?

Dumnezeu răspunde prin semne, v. 51-53.

^* *{Pentru lider:* S-ar putea să fie nevoie de un scurt rezumat al simbolismului vechi-testamental al perdelei dinlăuntru. Vezi nota pentru v. 51a).

Citiţi cu grupul Evrei 10:19-22 pentru a afla semnificaţia termenului „perdea". Ce alte evenimente neobişnuite înregistrează scrierea lui Matei? Adaugă ele ceva la semnificaţia morţii lui Isus? Cum pot aceste semne să ne îndrepte atenţia spre voia lui Dumnezeu pentru oameni?

5.

lou **P**

&.

Ui; Sîf **2S**-

Cei care au crezut, v. 54-61.

7. în timp ce era atîrnat pe cruce, tot felul de oameni necredincioşi erau în jurul lui Isus. Dar unii au crezut. în ce fel şi-au exprimat ei credinţa în Isus?

Rezumat

Pe baza acestui pasaj precum şi a celor studiate anterior, puteţi explica de ce a murit Isus în felul acesta? De ce omul nu poate plăti pedeapsa pentru păcatele lui printr-o viaţă bună şi nici prin propria sa moarte?

Aprofundarea discuţiei

1. Cum funcţionează crucea lui Isus ca expresie a modului în care iubeşte Dumnezeu omul, fără să-i treacă cu vederea păcatul, adică, să acorde iertare pentru păcatul omului fără să compromită dreptatea Sa?

2. Noi nu ne putem cîştiga mîntuirea, pentru că numai Isus a putut plăti preţul pentru ea. Nu a devenit creştinismul prin aceasta prea ieftin şi prea uşor de îmbrăţişat?

3. Citiţi şi studiul A.5 „Cine este Domn?" în care vă puteţi reaminti despre cum putem deveni creştini.

Meditaţie personală

Subiectele pe care le-am studiat pot produce schimbări revoluţionare în viaţa noastră. Reflectaţi asupra marelui eveniment istoric al morţii lui Isus pentru noi şi semnificaţia lui - singurul mijloc de eliberare dintr-o viaţă condamnata, despărţită de Dumnezeu. Ce răspuns ar trebui să dăm? Iată cîteva pasaje din Vechiul şi Noul Testament care ne pot ajuta să înţelegem acest subiect crucial -Isaia 53:4-6, Romani 5:6-11, 2 Corinteni 5:14-6:2, Tit 2:11-14, Evrei 2:14-18, 1 Petru 2:22-25.
\
132

133
NOTE
v. 45 *„ceasul al şaselea" - Ora 12.00 la prînz după calculul ebraic.*
v. 46 „Eli, Eli" - în dialectul aramaic al lui Isus. Vezi Psalmul 22, un „psalm mesianic" pe care, evident, Isus l-a cunoscut bine. O consecinţă directă a păcatului este separarea de Dumnezeu (Isaia 59:1-21). Deşi Isus nu a comis nici un păcat, El a luat de bună voie pedeapsa pentru păcatul nostru şi, astfel, în moartea Sa, El a fost despărţit de Dumnezeu.
v. 48 „oţet" - Probabil un vin acru ieftin care era în raţia unui soldat.
v. 49 Ilie, considerat de evrei unul dintre cei mai mari profeţi.
v. 51 „perdeaua dinlăuntru! templului" ■ O draperie foarte rezistentă, ţesută strîns care despărţea sanctuarul „Sfintei sfintelor" de restul Templului şi de oameni, simbolizînd separarea dintre Dumnezeul cel sfînt şi oamenii păcătoşi. Vezi Exod 26:31-35 şi Evrei 9:1-10. Vezi şi Evrei 6:19, 10:19-22 pentru semnificaţia ruperii perdelei.
v. 52 „sfinţi" - Anumiţi oameni ai lui Dumnezeu din vechiul Israel, inclusiv profeţii şi/sau cei ce cred în Isus, care au murit înaintea Lui. Această relatare ciudată pare a fi un semn al legăturii spirituale între credincioşii Vechiului Testament şi noii credincioşi, moartea lui Isus şi învierea Sa unind cele două grupuri. (Compară cu Efeseni 2:13-16, un alt rezultat al morţii lui Isus.)
1mî a! *v-fi* P »> :.. ■ i«»«
fiias©o« nrsq iumajniişeic
->i.-i; ⁱn|e*ˡˡ.-'t< astăzi oc
€■: cu ceea c;e tocmai am .-.. „•* ;« acest "■;■ ::j»e"* •
îN^re;.'. •(,«• despre Pâcat0nilfi^4rilN^tm<Mu^nit>dt«io8llH⁻<-.⁻-
⁷ˌ⁰^ ▪▫▪

--hedrfî'iriSMS- . ooi|irn iuiufs
hJoW.,|ş - :• 9S q $*&%.#sl,:>5:msb şe «i - ,:p,a^n;g«şi
- l©ţ^w».c ■ i3Ş,£ /gsfsfnî le sluja foq sn . J însmstasT
7o

Matei 28; Marcu 16; Luca 24; Ioan 20; Fapte 2-4

Părţile 1 şi 2
Sugestii pentru lectură
în afara pasajelor specifice date mai jos, ar fi bine să citiţi relatările mai complete despre învierea lui Isus din Matei 28, Marcu 16, Luca 24, Ioan 20, Fapte 1-4; 9:1-22 şi 1 Corinteni 15. (Unii consideră că au găsit discrepanţe între relatările celor patru evanghelii, dar, o examinare mai îndeaproape va descoperi nu contradicţii, ci puncte de vedere independente care infirmă o prezentare stereotipă. încercările de a le armoniza au fost dificile, dar posibile.)
„Dovezile învierii" de Norman Anderson.
„Esenţialul creştinismului" de John Stott.
„Resurrection" de Leon Morris, în *The New Bible Dictionary(NP)*
„Who Moved the Stone?" de F. Morison (Faber).
Scepticii au încercat din răsputeri să se descotorosească de înviere, încă din prima zi de Paşti. Vom examina cîteva din teoriile lor şi alte posibilităţi de explicare a faptelor

acestui eveniment istoric. Acestea ne vor ajuta să vedem de ce învierea lui Isus este atît de importantă pentru creştinism. Partea 1 se ocupă de teoriile ce încearcă să explice mormîntului gol. Partea a 2-a tratează diferite explicaţii despre apariţiile personale ale lui Isus.

Pentru lider
Dacă oamenii înţeleg validitatea învierii lui Hristos, celelalte aspecte supranaturale ale vieţii Lui, precum şi toate afirmaţiile despre Sine se vor lămuri mult mai uşor. De aceea merită să petreci mai mult timp pentru ca să te pregăteşti, 1) anticipînd barierele posibileîn calea credinţei în învierea lui Isus şi 2) citind cel puţin o broşură sau un articol despre acest subiect. (Fii pregătit să recomanzi cîteva lucrări altora). Deoarece este un studiu cu mu^te implicaţii, este împărţit în două părţi. Folosim o abordare diferită, fiind întrucîtva apologetic, adică se prezirtă anumite idei şi apoi se cere grupului să verifice validitatea lor în faţa relatărilor biblice şi a logicii.

PARTEA 1

Mormîntul gol - Unde este trupul?

întrebări de studiu

Deoarece sînt mai multe pasaje biblice, citiţi-le pe cele la subiect înainte de fiecare secţiune. Cereţi cuiva să enumere dovezile pro şi contra învierii în timpul discuţiei şi folosiţi-le ca rezumat în final.

A leşinat doar, loan 19:31-34; Marcu 15:42-46.

1. Teoria leşinului afirmă că Isus nu a murit cu adevărat, ci a leşinat din cauza durerilor fizice, apoi s-a trezit în răcoarea mormîntului.Cum se poate răspunde la aceasta din pasaj? Gîndiţi-vă cum ar fi putut ieşi El din giulgiu şi chiar din mormîpt după tot ce suferise?
2. Mai ridică şi alte întrebări această teorie?

Măria şi ucenicii s-au dus la un alt mormînt, Marcu 15:47; 16:1-8; loan 20:1-10.

3. în ce fel detaliile din aceste pasaje întăresc sau şubrezesc această teorie?

Duşmanii Lui l-au luat trupul, Matei 27:62-66; 28:11-15.

4. Se face această menţiune numai pentru că a fost uneori amintită. Este o încercare de a face o teorie din cuvintele Măriei Magdalena (loan 20:2, 13). Nu merită discutată: de ce nu au arătat trupul mai tîrziu, cînd ar fi fost în avantajul lor?

Prietenii Lui au furat trupul, loan 20:1-25.

5. Ei aveau mai multe motive s-o facă decît duşmanii lui Isus (adică, să dovedească împlinirea prezicerilor lui Isus despre înviere şi pentru a se justifica ei înşişi).

Cereţi grupului să revadă pasajul pentru a avea o bază în discuţia punctelor pro şi contra ale acestui argument (de exemplu, speranţele ucenicilor cu privire la înviere, starea lor psihologică, posibilităţile fizice ale furtului, implicaţiile morale

Ceva pentru care să mori, Fapte 2-4.

6. Unul din argumentele cele mai puternice pentru învierea lui Isus este efectul profund pe care l-a avut asupra vieţii şi caracterului ucenicilor. Ar fi răspîndit ei creştinismul în Imperiul Roman în timpul unei singure generaţii dacă era numai o minciună sau o iluzie? împărţiţi grupul pentru a citi următoarele pasaje, apoi să împărtăşească ce schimbări se pot observa la ucenici după înviere.

Fapte 2, în special v. 22-24, 32-36, 39-41.
Fapte 3, în special v. 12-21, 26.
Fapte 4, în special v. 1 -20, 32-33.

Rezumat

întrebaţi pe reprezentantul fiecărui grup dacă ceea ce au găsit susţine credinţa că Isus a înviat cu adevărat din morţi sau nu.

Aprofundarea discuţiei

1. Dacă teoriile de mai sus pentru explicarea mormîntului gol nu sînt plauzibile, atunci de ce unii oameni mai refuză încă să

■ creadă în învierea personală a lui Isus?
2. Dacă Isus nu se deosebeşte fundamental de învăţătorii religioşi, care au murit şi au rămas morţi, care ar mai fi posibilităţile unei vieţi noi şi ale nemuririi pentru noi?

Meditaţie personală

Dacă credinţa în Isus cel înviat şi în puterea Sa pentru o viaţă nouă i-a transformat pe ucenicii Săi din dezertori laşi într-o echipă unită care a putut răscoli Imperiul Roman (Fapte 17:6), ce poate să facă ea pentru noi?
etc).
•
! - ' . I

■ » -■*■»£«• O ..•

PARTEA 2

Arătările lui Isus. Era El cu adevărat?

•îae **întrebări de studiu**

în Evanghelii şi 1 Corinteni 15 se relatează zece apariţii diferite ale lui Isus. Cum le explicăm? *(Pentru lider:* este recomandabil să rezervaţi numai cîte zece minute primelor două explicaţii, deoarece studiul din Luca necesită mai mult din timpul rezervat discuţiilor).

Halucinaţii

1. Se sugerează că oamenii văd ceea ce vor ei să vadă. Care sînt împrejurările obişnuite ale halucinaţiei? (Este individuală, nu în grup; experienţa se repetă; necpncordanţă între cele văzute; un singur simptom dintre toate indică tulburări mintale etc). Din ceea ce am văzut pînă acum dşspre prietenii şi ucenicii lui Isus şi relatările lor despre apariţiile Sale, cît de validă este această teorie?

Vedenii spirituale

2. Teoria aceasta susţine că scriitorii evangheliilor nu au înregistrat un eveniment material, ci viziuni spirituale, pe care le-a dat Dumnezeu ucenicilor. Viziunile aveau scopul să-i înveţe că, deşi Isus, învăţătorul, lor murise, spiritul Său continua să influenţeze vieţile lor.
Ce este atrăgător în această teorie pentru a explica apariţiile lui Isus?
Care sînt unele dificultăţi inerente care apar în acceptarea acestei teorii (mai mari chiar decît o interpretare literală a celor scrise)? (De exemplu, explică ea cu adevărat mormîntul gol?).

Realitate concretă, Luca 24:13-51.

3. Ce pare natural în felul în care îşi începe Luca această istorisire a arătării lui Isus?
4. Analizînd răspunsurile pe care I le dau lui Isus, ce temperament credeţi că au cei doi ucenici?
Cereţi grupului să sugereze motive pentru care cei doi călători nu îl recunosc pe Isus.
-
Cum aţi descrie credinţa lor? (Adică, ce elemente diferite puteţi detecta în credinţa lor?).
Credeţi că vă puteţi identifica cu ei?
5. în v. 25 Isus îi mustră cu blîndeţe pentru că erau nepricepuţi şi zăbavnici în credinţa lor. Totuşi, cum arată El înţelegere faţă de ei pînă la acest punct al discuţiei? De ce credeţi că nu le spune direct cine este?

Recunoscut la masă, v. 29-31.

6. în v. 28-29, apar din nou cîteva detalii date de Luca despre un anumit comportament omenesc. Ce mai putem afla de aici despre cei doi ucenici şi despre Isus? Ce credeţi că i-a făcut să-L recunoască pe Isus în timpul mesei?

O altă întîlnire la masă, v. 32-43.
7. Cum îi vedeţi pe ucenici în versetele 32 - 35?
8. în culmea acelei emoţii, Isus apare în mijlocul lor. Ce vi se pare frapant la Isus în această întîlnire?
„lată ce vă spuneam", v. 44-51.
9. Ce se poate observa în aceste ultime cuvinte ale lui Isus înainte de a-i părăsi pe ucenici?
Cereţi grupului să compare v. 44-47 cu v. 25-27 şi v. 32. Apoi discutaţi ce putem învăţa de la Isus despre curn să înţelegem Scripturile.
Cum S-ar aştepta Isus să aplice urmaşii Săi Biblia în celelalte probleme majore pe care le-am discutat?

138
139
Aprofundarea discuţiei
1. Dacă Isus nu a înviat din morţi, ce implicaţii ar avea acest fapt pentru creştinism? De exemplu, ce concluzii am putea trage **despre învăţăturile** Sale morale, despre prezicerile Sale, despre caracterul Său, despre afirmaţiile Sale cu privire la identitatea Sa? Ce ne-ar mai rămîne în această situaţie?

a ESILJS ° *Em*

2. Am văzut că a crede în acceptarea unei legende Dumnezeu este suveran Isus Hristos, Fiul Său, Dumnezeu, Tatăl nostru credinţă în viaţa noastră familia noastră, concepţia
Meditaţie personală
învierea lui Isus nu înseamnă doar
sau iluzii. Ci înseamnă a vedea că
absolut asupra morţii şi a vieţii şi că
a venit ca să ne aducă înapoi la
Ce schimbare aduce o astfel de
(de exemplu, scopul vieţii noastre,
noastră despre lume etc.)?
Gîndiţi-vă la ultimele cuvinte spuse de Isus înainte de a pleca de pe pămînt (Luca 24:44-49). Nu putem crede pe deplin şi cu adevărat în învierea lui Isus şi să rămînem neschimbaţi. La ce ne cheamă cuvintele Sale în lumea de azi?
NOTE
v. 13 *„chiar în ziua aceea" - Prima zi de Paşte - vezi 24:1.*
„doi dintre ei" - Vezi şi v. 18. Cleopa poate fi Clopa din loan 19:25; în acest caz, a doua persoană ar putea fi Măria Cleopa („nepricepuţilor" în v. 25 se poate referi la mai multe persoane, femei şi bărbaţi). v. 18 „străin în Ierusalim" - Ei presupuneau că este unul din pelerinii comunităţilor evreieşti din străinătate venit la recenta sărbătoare a Paşielui. v. 25 „prooroci" - Profeţii Vechiului Testament au scris constant despre Mesia promis de Dumnezeu care va salva pe poporul Său (vezi v. 27 şi v. 44). v. 26 Hristosul - Ca şi în v.46. Vezi Mesia în Lista de cuvinte. v. 34 Moise - Un termen folosit deseori cu referire la primele cinci cărţi ale Vechiului Testament, pe care le-a scris el; se mai numesc şi „Legea". Vezi şi v. 44. Vezi Lista de cuvinte.
v. 44-51 *Făcînd o comparaţie cu alte relatări vom vedea că aceste evenimente au avut loc la sfîrşitul celor 40 de zile între învierea şi înălţarea Sa (Fapte 1:1-3). Isus a reamintit ucenicilor Săi că aşa trebuia să pătimească Hristosul şi celelalte învăţături fundamentale pe care li le-a dat în diferite situaţii (Matei 28:16-20 şi loan 20:19-23).*
140

Maieu 13
Introducere
Marcu 13 este ca un rezumat al cărţii Apocalipsa care dezvăluie viitorul şi evenimentele finale ale istoriei din perspectiva lui Dumnezeu. Asemănător limbajului din Apocalipsa, Marcu foloseşte limbajul sugestiv al simbolurilor şi metaforelor. Noul

Testament are multe alte pasaje despre a doua venire a lui Isus; la unele dintre ele ne vom referi în studiul prezent. Dar interesul nostru este îndreptat în mod special spre acest pasaj pentru că însuşi Isus vorbeşte despre revenirea Sa. El ne ajută să avem o imagine mai cuprinzătoare a istoriei şi a rolului Său, precum şi locul nostru în ea. Isus dă această învăţătură în Ierusalim, în ultima săptămînă din viaţa Sa, cînd mulţimile şi ucenicii Săi aşteptau să Se proclame mult aşteptatul Mesia.

W

-ni

3is!93"H»y ni

a o

B(eiivnq uo iuaî &b sîuos! «1;

eb îîe B *mal* ■. <•• <■•■< •..,, -

■~„ **Pentru** lider

Tema aceasta poate fi un studiu esenţial al unui subiect important, sau poate fi o discuţie speculativă. Ca toate subiectele biblice, cel despre revenirea lui Isus Hristos este destinat să fie şi cu implicaţii morale clare. Dacă poţi să ajuţi grupul să înţeleagă clar ceea ce Isus precizează că este absolut sigur şi ceea ce este tratat de El ca nesigur sau secundar, atunci prezicerile, avertismentele şi promisiunile Sale se evidenţiază şi mai pregnant. Deoarece este lung, se recomandă citirea în tăcere a capitolului.

3.

întrebări de studiu

Mîndrie şi curiozitate, v. 1-4.

1. Probabil că toţi ne mîndrim cu realizările bune şi frumoase ale poporului nostru. Este normal să fie aşa. Cum schimbă Isus mîndria ucenicilor faţă de templu în curiozitate?

Ce se va întîmpla înainte de venirea sfîrşitului? v. 5-23.

2. Unele semne generale, v. 5-8. Reîmprospătîndu-vă acest pasaj, ce cuvinte aţi folosi pentru a caracteriza prezicerile lui Isus? La ce domeniu al vieţii se referă? Din cele ce observăm în zilele noastre, ce este legat de prezicerile lui Isus?

Cîteva semne specifice, v. 9-23. [Pentru lider: înainte de a pune în discuţie întrebarea de mai jos, poate este necesar să faceţi un rezumat al avertizărilor din partea lui Isus pentru ucenici cu privire la 1) persecuţia lor, 2) distrugerea Ierusalimului şi 3) proorocii şi Hristoşii mincinoşi care vor avea realizări imediate. Dar ca în multe alte profeţii biblice, împlinirea locală şi istorică prefigurează o împlinire finală şi universală).

Dintre avertizările făcute de Isus cu privire la urgiile care vor veni, care sînt semnele deosebite de promisiune şi speranţă?
Aţi observat avertismentele repetate ale lui Isus în versetele 5, 9 şi 23? De ce le consideră El atît de importante?
Cum şi de ce va reveni Isus? v. 24-27.
5. în urma studiilor precedente, v-aţi format probabil o anumită imagine despre Isus. Cum se compară portretul pe care îl face Isus despre Sine cu imaginea voastră despre El? Ce este deosebit de important în expresia Lui, „cu mare putere şi slavă"?
6. Isus sugerează două, posibil trei, motive ale revenirii Sale. Comparaţi v. 26 cu Matei 25:31-32 şi v. 27 cu 1 Tesaloniceni 4:16-17. Care sînt aceste motive? Ce alte scopuri sînt sugerate în 2 Tesaloniceni 2:8 şi 2 Petru 3:11-13?
4.
Cînd va reveni Isus? v. 28-36.
7. Isus precizează foarte clar că nimeni, în afară de Dumnezeu Tatăl, nu ştie cînd va reveni El. (Vezi nota de la versetul 32.)

Dar despre ce lucruri spune El că putem şi trebuie să fim siguri?
8. Ce problemă importantă este subliniată din nou în încheiere?
Cum credeţi că se poate veghea în aşteptarea lui Isus, ducînd totuşi o viaţă normală? *{Pentru lider:* Pavel dă îndrumări în acest sens în 1 Tes. 5:1-22 şi 2 Tes. 3:6-13. Familiarizaţi-vă cu aceste pasaje chiar dacă nu veţi avea timp să le analizaţi în grup).

Aprofundarea discuţiei

1. Dacă cineva din grup ridică întrebarea de ce Isus nu a revenit încă, după aproape 2000 de ani, 2 Petru 3:1-15 îl poate ajuta în găsirea unui răspuns.
2. Prin ce se deosebeşte concepţia despre istorie a lui Isus de cele de astăzi? Cum poate afecta concepţia despre istorie viaţa personală a cuiva?

NOTE

v. 1-2 *„templu" - A fost una dintre minunile arhitectonice din lumea antică, Iosif Flaviu, istoricul evreu din secolul întîi, descrie devastarea sîngeroasă şi totală a Ierusalimului de către romani în anul 70 d.Hr., împlinirea prezicerii lui Isus.*
v. 9 ^oboare, sinagogi etc." - Cartea Faptele Apostolilor relatează împlinirea literală a acestei preziceri, deoarece ucenicii fuseseră tîrîţi neîncetat înaintea tribunalelor locale, naţionale şi imperiale.
v. 14 „urîciunea pustiirii" - Se poate traduce şi „idolul care pîngăreşte". Isus foloseşte această expresie din Daniel 9:27; 11:31; 12:11 care prezisese profanarea revoltătoare a Templului, care a avut cu adevărat loc pe la anul 167 î.Hr., cîndAntioh Epifanula înfiinţat lupanare publice în curţile lui sfinte, a adus jertfă un porc şi a ridicat o statuie a lui Zeus înaintea Sfintei Sfintelor. Isus prezice o oroare asemănătoare şi, într-adevăr, în anul 70 d.Hr. simbolicii vulturi romani de pe stindardele armaiei în expansiune nu au fost un sacrilegiu mai mic în ochii evreilor.
v. 21 Hristosul - vezi „Mesia" în Lista de cuvinte.
v. ***24-25*** *Vezi şi 2 Petru 3:10-13.*
v. 26 Vezi şi Apocalipsa 1:7. Pentru alte descrieri ale celei de-a doua veniri a lui Isus, vezi Fapte 1:9-11; 1 Tes.4:16.
„Fiul omului" - vezi Lista de cuvinte.
v. 30 Versetul acesta a fost interpretat în diferite moduri, dar explicaţia care pare că se potriveşte cel mai bine textului este că Isus se referă la catastrofa care va veni în anul 70 d.Hr. Vezi notele de la v. 1-2

şi v. 14 de mai sus. v. 32 „nici chiar Fiul" - Această limitare a cunoaşterii nu ştirbeşte divinitatea lui Isus, ci arată umanitatea cu care S-a îmbrăcat de bună voie de dragul nostru. Vezi Filipeni 2:5-7.

li

144

HM USTLJS

loan 1:1-14

Introducere

Una este să crezi anumite fapte şi cu totul altceva este să crezi într-o persoană. Vedem în Biblie cum credinţa în Isus Hristos este mult mai mult decît o acceptare intelectuală a faptelor vieţii Sale sau a calităţii învăţăturilor Sale. Credinţa în El este mai degrabă recunoaşterea consecinţelor personale ale cunoaşterii lui Isus şi a realizărilor Sale, ceea ce duce la o dedicare totală.

" .:.

ev $o;
raaftsi

o
Pentru lider
-
reiiuu nuci

Pînă acum L-am văzut pe Isus Hristos ca om şi Mîntuitor. în acest studiu final ne întoarcem la începutul Evangheliei lui loan. Vom analiza rezumatul său profund despre lucrarea şi viaţa lui Isus şi despre nevoia omului nu numai de a-L cunoaşte, ci şi de a-L primi. în acest timp, unii din membrii grupului vor pune, probabil, întrebări de natură mai personală. Studiul acesta îi poate ajuta dacă sînteţi receptivi la întrebările lor.

145

.10 — Isus, unul dintre noi

Tff? .-> ■ /'■«%..

întrebări de studiu

Jsus Hristos, Cuvîntul lui Dumnezeu, v. 1-4.
(Pentru lider: în versetele 14-17 rezultă clar că Isus Hristos este Cuvîntul).

Ce spune sau sugerează loan despre Cuvînt în aceste versete de deschidere? Cum ne ajută fiecare analogie să înţelegem persoana şi lucrarea lui Isus?

Isus Hristos, omul lui Dumnezeu, v. 9-11, 14. . "

2. Despre ce oameni sau grupuri de oameni vorbesc aceste versete? Notaţi tot ce spune loan despre ei. (Observaţi mai ales reacţia lor diferită faţă de Isus).

In timp ce vă împărtăşiţi observaţiile, încurajaţi grupul să reflecteze asupra semnificaţiei şi implicaţiilor cuvintelor pe care le-au citit.

De exemplu: ->.
a. *„Cuvîntul s-a făcut trup şi a locuit printre noi"* (v. 14). *■■■■' to *„El era în lume"* (v. 10). fU
ve. *„Lumea a fost făcută prin El"* (v. 10).
Ce relaţie este între Isus şi lume, după cum rezultă din aceste versete? Unii îl consideră pe Isus.un filozof excentric lipsit de simţul realităţii. Ce incidente din viaţa Sa contrazic această idee?
b. *„Lumea nu L-a cunoscut"* (v. 10).
Dacă tot ce ştiaţi despre Isus erau versetele 1-9, la ce v-aţi i_{sn}3 aştepta din partea lumii şi a ponorului Său? în ce sens L-a bnu cunoscut lumea pe Isus (v. 10)? în ce sens nu L-a cunoscut? .*»♦?' Ce puteţi spune despre ce cred oamenii despre El în ziua de
si ivijqaoei ijdirrîe iosb stuşe ateoq iî sîesje iyibuîc' .IlBnoeisq i£m SiuJsn 3b
,iol sJhăcteTfnî
c. *„Ai Săi nu L-au primit"* (v. 11).
Cine sînt incluşi în „ai Săi"? loan spune că ei L-au *cunoscut* şi totuşi nu L-au *primit.* Care este diferenţa? De ce te costă mai mult să faci al doilea pas?
îndemnaţi grupul să discute deschis despre dificultăţile care îi împiedică să-L *primească* pe Isus.
-
Credinţa în Isus Hristos, v. 12-13.
3. Ce vă transmite ideea de a deveni „copii ai lui Dumnezeu"? Care sînt lucrurile precizate de loan, care *nu* ne permit să realizăm această nouă relaţie (v. 13)? Ce se cere din partea omului şi care este partea lui Dumnezeu?
Meditaţie personală

Primindu-L pe Isus în felul acesta, ce se schimbă în viaţa voastră?

;.;, ,i r f .v)' *"w* ue-i un \B8 $
WO7"£ :- £o «►-- .n? *np-o't* 9 ⌜..:, '« '?nHn: *n*-- ■ —
v. 7 *„Cuvîntul"* - /n *filozofia stoică greacă, „logos" era Raţiunea Universală, divină, dar impersonală, loan conferă aici cuvîntului „logos" un conţinut creştin distinct, arătînd că Logosul era nu numai Dumnezeul etern şi personal, dar şi că El S-a întrupat în Isus (v. 14).*
fl €" *v. 11 „ai Săi" - Isus a fost respins de cetatea Sa natală, Nazaret, precum şi de toată naţiunea lui Israel.*
"î *v. 12 „au crezut în Numele Lui" - Adică, I s-au supus pentru că El era ceea ce Numele Lui spune că este.* *?* ţ ^y , 2^{s} n *"f*
,«„„ *Vezi şi „nume" în Lista de cuvinte.* "'.'"*'. . ,' '- , -,
âe fiff!.t»<| an un tnso^n ■ - sis^ras^q ^!'~'/»ouJ Jnîe «TBO ""■^*t....." 'y^te^D-t'^ ■/* •-.-/fil^i '£-
..":" -.SŞOB rţiăsUsen
,
neact» îor diferită fa[1]
.

'"c: >- '•LbnifP:<3

LnifP

E
ĂĂ
SĂ ÎNVĂŢĂM

SĂ-L CUNOAŞTEM PE DUMNEZEU

„Dacă M-aţi fi cunoscut pe Mine, aţi fi cunoscut şi pe Tatăl Meu; şi de acum încolo îl veţi cunoaşte, şi L-aţi şi văzut." (loan 14:7)

Problema existenţei şi lucrării lui Dumnezeu este mai vitală ca niciodată în societatea noastră materialistă. Mulţi oameni mai au un fel de credinţă în Dumnezeu, dar îl consideră o forţă abstractă incognoscibilă sau un fel de ultimă soluţie pentru cei ce trec prin necazuri mari.

Isus Hristos a fost un învăţător care a afirmat că este Fiul lui Dumnezeu şi învăţa că oamenii II pot cunoaşte pe Dumnezeu în mod personal, nu doar într-un sens abstract, conceptual. El folosea deseori metafore şi parabole (pilde) care arătau clar calea spre o cunoaştere vitală a Dumnezeului care a creat universul şi fiinţa omenească, înzestrînd-o cu libertate şi responsabilitate, cu destinul de a iubi şi a fi iubită. Isus este ca o fereastră prin care putem vedea peisajul împărăţiei lui Dumnezeu şi pe Dumnezeu însuşi ca lumină cerească.

Notă: în *Lista de cuvinte,* la „parabolă", veţi găsi cîteva sugestii cu privire la interpretarea acestei forme deosebite de predare.

148
149
i

tAÂfi

MB*

oeonuc
' .• , ■■ ■. .
UOB ©b iş
isidoi'R
uexen : ibs a
.hem nusfioeri
..î£onuo îcq I! iinsmiso eo *Bf&*
de anes : i- în .....' . i sr .
:s!so IB' i ST6O (sbiiq) 9iodsi£
6 SfsJi 919l?£
lurtife enoqes-

;sq„ si ,a1n\vuo sb Bîa\J nî

UM MU TATÂL

Lwca *15:11-32*

Introducere

Cărturarii şi fariseii se considerau cei mai stricţi şi devotaţi dintre toţi cei ce-L urmau pe Dumnezeu. De aceea i se împotriveau lui Isus, pe care îl considerau neortodox. Această parabolă este partea principală a răspunsului pe care-L dă Isus criticilor Săi, care îi reproşau că petrece timp cu cei păcătoşi (15:1-2).

.■aiit: a se petrece a ₜ*; işî iucru[n] tr: .,V:S* ■.v-jRib^»ᵢ^^^teqaa rn;•;

[C]li:,'-H ,v ₍o\m teo \uft \ş \eSaT ,3S .Sf-S^r .v nî jjsbsv ©fîihfîq sb sDuenafjBmo hutseâit sO .2

Tse-re ,8S ,*>iv-ss

IsÎBJ BI "îoîiqish :L>iî ©b&v e! STBO SQ huîâafiit fâit sleo tnîa eisO "iUbiekr, niiq IBÎBÎ ionuts BO"S B» setv sO .seiium un lui^ ,3

?{^S .V) "î!8«e„

S.£-?S .v ,sism tei HJ$ \ş \BSST liuSsvsab' muO ^sism icm iuiuit B snie ab fisnigcni aîsa eifiO A 3 Tiol Bifetei {S} ₍u.sa fâîsî (t) siqasb sbsra ac *&&$o* iş BS

■■'('CC .V) *UBZ* ~5l8î'-• ■-'K12f»b ILii fi S19"iăq 0£ .V ă'SiB

|i«*2s aîhotădiee sb sjsl sa B:: :■. i? <59nit.v..f.îf; £o ijfi'îabîBnoO ;:

Pentru lider

Vezi Lista de cuvinte pentru „parabolă7„pildă". Problema unui asemenea pasaj este că e foarte cunoscut. Majoritatea dintre noi am auzit istorisirea şi credem că am înţeles-o. Citiţi mai întîi versetele 1-2 din acelaşi capitol şi îndemnaţi grupul să privească pilda din punctul de vedere al oamenilor - şi al situaţiei lor - cărora le-a fost adresată iniţial.

întrebări de studiu

Fiul mai mic, v. 11-21

1. Cît de justificată este atitudinea tînărului faţă de viaţă (ambiţiile şi acţiunile lui) de la începutul povestirii?
2. în ce punct începe să se schimbe atitudinea sa? Qare este cauza acestei schimbări?
3. Să cercetăm mai îndeaproape autoevaluarea fiului din v. 17-19. Ce factor îl determină să se pocăiască? De ce mărturiseşte el că a păcătuit nu numai împotriva tatălui său pămîntesc, dar şi împotriva cerului?
4. Dacă ai fi fost în situaţia lui, crezi că ai fi ajuns la aceeaşi concluzie ca cea din v. 19?

Tatăl şi fiul cel mic, v. 11-32

5. Ce trăsături caracteristice de părinte vedeţi în v. 11-12, 20, 22-24, 28, 31-32? Care sînt cele trei trăsături pe care le vede fiul risipitor la tatăl său?
6. Fiul nu murise. Ce vrea să zică atunci tatăl prin „pierdut" şi „găsit" (v. 24)?

Tatăl şi fiul cel mare, v. 25-32

7. Care este imaginea de sine a fiului mai mare? Cum dezvăluie ea şi ceea ce crede despre (1) tatăl său, (2) relaţia lor? Cum arată v. 30 părere a lui despre fratele său (v. 30)?
8. Consideraţi că atitudinea şi reacţia sa faţă de sărbătorire este rezonabilă?
9. Văzîndu-i atitudinea, cum corectează tatăl gîndirea greşită a fiului mai mare? Chiar dacă îl corectează, care este atitudinea lui faţă de fiul său?

***Interpretarea** parabolei*

10. Reţinînd că a fost dată ca răspuns la v. 1-2, care este semnificaţia parabolei, după părerea voastră?

Aprofundarea discuţiei

1. Care este învăţătura principală a parabolei? Ce spune despre baza fericirii adevărate şi trainice?
2. Cum îl înţelegi tu pe Dumnezeu? Ce motive ai să crezi în felul acesta?

Meditaţie personală

în ce fel faci şi tu greşelile fiului mai tînăr? Crezi că în societatea noastră se petrece

acelaşi lucru? împărtăşeşti deziluzia fiului mai mic sau iluziile despre viaţă ale fiului mai mare?
152
153
H@TE <r?j$. ;nuqasi so efeb feot e ?b-bpîfliî»fl .0!
r î? v. 72 *„partea de avere" - A treia parte pentru un fiu mai mic (Deuteronom* 1 *21:17), ce-i revenea de obicei la moartea tatălui; deci, aici avem un caz cu totul neobişnuit.*
*v. 15 „să păzească porcii" - O muncă înjositoare, deoarece porcii erau animale necurate pentru evrei. *'* 3:: *v. 18 „împotriva cerului" - Un substitut evreiesc pentru a nu folosi numele lui Dumnezeu.*
v. 19 „argaţi" - O stare socială mai umilă decît a unui sclav din moment ce 3, k. *putea fi concediat de stăpînul său oricînd voia acesta.*
v. 22 „haina cea mai bună" - Un semn de cinstire. ' ;~
„inel" - Un semn al autorităţii. ' " *
„încălţăminte" - Purtată numai de oamenii liberi; nu de sclavi.* a *v*
*** «■' . ~st**

inoul işfileoB sostîeq *ea* etteson îsifim ism iuluit sie âjBiv ©iq2©b eliisuli *UBZ*

Ch'a«

.-ii -n
154

AŞA CUM BŞH ŞTIE O OAHE PĂSTORUL

Ioan 10:1-21

Introducere

Isus tocmai deschisese ochii unui orb din naştere. în ciuda avertismentelor fariseilor de a nu face aşa ceva, omul a recunoscut deschis că Isus l-a vindecat. Drept urmare, „l-au dat afară" (adică, i-au interzis să mai participe la adunarea din sinagogă). învăţătura lui Isus din acest capitol îi vizează direct pe aceşti falşi învăţători/conducători religioşi ai poporului.

Isus se numeşte pe Sine păstor. Ideea unui Dumnezeu ca păstor vine din Vechiul Testament şi revelează ceva despre natura omului şi despre Dumnezeu.

aBTlnoo nî işuenî 13
•sq ab tii D Efneiugi2 el *m?*
sun ii 13 *-b*

Q iş s mu
mei 9
des STBO .BisJnulov ■ ildua
^tib
wq si *i* i ■■"% ; sO
****

întrebări de studiu
Citirea pasajului

1. Care sînt elementele principale ale pildei în v. 1-6? Care este ideea ei principală?
2. în v. 7-18 Isus explică pe larg ce **a** spus în v. 1 -6. Ce idee nouă vrea să comunice aici?

Interpretarea pildei

3. Cum se poate compara un om cu o uşă? Ce vrea să spună Isus prin „Eu sînt uşa"? La ce se referă Isus cînd subliniază faptul că staulul are doar o uşă? Ce acuzaţie aduce hoţilor şi tîlharilor? La cine credeţi că se referea?

; Uf IIO

4. Isus învaţă din nou despre El însuşi în contrast cu altcineva: Prin ce se deosebeşte omul plătit de păstor? Prin ce se deosebeşte atitudinea lor cu privire la siguranţa oilor? Cine ar putea fi aceşti păstori plătiţi?
5. Ce ar putea să ne facă să credem că Isus îşi cunoaşte poporul? Cine sînt cei pe care El îi numeşte „ai Săi" (v. 16)?
6. Cum aţi descrie legătura dintre Isus şi Dumnezeu din ceea ce spune El în v. 15, 17? Ce îl determină să-şi dea viaţa? Isus subliniază că acţiunea de a-şi da viaţa este voluntară. Care este diferenţa?
7. Ce răspuns aţi da la întrebările pe care le pun evreii în v. 20-21?

Aprofundarea discuţiei

v

Ce criterii obişnuim să folosim pentru a deosebi pe învăţătorii cei buni faţă de cei falşi? Aplicaţi aceste criterii la felul în care distingem vocea lui Isus Hristos.

-

Meditaţie personală

Ce semnificaţie are un păstor pentru cei ce trăiesc într-o lume industrializată? Ce semnificaţie au învăţătorii falşi în zilele noastre?

157

NOTE

v: 1 „staulul" - Are de obicei o singură uşă. v. 3 „nume" - vezi Lista de cuvinte. „oi" - Oile mai multor păstori dormeau împreună. Dimineaţa fiecare oaie cunoştea instinctiv cărui păstor îi aparţinea. v. 4 „cunosc" - în limbaj biblic „a cunoaşte" înseamnă a cunoaşte nu numai cu mintea, ci o cunoaştere completă, intimă şi cuprinzătoare. v. 7 „uşa" - Păstorul însuşi dormea de-a curmezişul intrării. v, 16 „alte oi...o turmă" - Neamurile unite cu evreii.

noa sO ?r' -:■.,> -J -ubfii

ll'i® ar p;.lîe* ■>•; £-'••*;

AŞA CUM IŞH CUMOAŞT1E

Matei 22:1-14

Introducere

Majoritatea pildelor lui Isus despre făţărnicie şi alte păcate ale conducătorilor religioşi

contemporani au fost rostite în auzul lor la Ierusalim, în ultima săptămînă din viaţa Sa. El ştia că îl vor omorî curînd, dar nu a pierdut nici o ocazie de a vorbi despre împărăţia lui
Dumnezeu şi responsabilitatea ascultătorilor Lui faţă de Rege.
snilq saBO;' svsosO
nud,, nix
sfii " '"\-v nfinusebloîni
no «wiibuîite s;. >»b ; T s îî sieo sq l >sqi ^nuqa s
■ sq ©bev • •■ ilet
Zt •?-. i 19ifX9 B1BC \ £ 0 .â
sie] iî £ £■. " . q sost i-se
r .v nî 13 Bssenoiţnsîni muO iu. ..; s ,.■■
? «agels -

.■ăqm! nî •
b Isnfl
20-21?

158
159
întrebări de studiu
împăratul invită elita, v. 2-7
1. Ce vrea să sugereze Isus în v. 2?
45
- :
2. Pare ciudat că musafirii invitaţi de două ori nu răspund pozitiv. Ce spune acest lucru despre părerea lor despre împărat?

3. Cu toate că reacţia împăratului faţă de musafirul nepregătit pare aspră, prin aceasta Isus ilustrează un adevăr. Care este acesta?
împăratul invită pe toţi oamenii, v. 8-10
4. De ce voia împăratul să aibă casa plină de oaspeţi la nuntă? Ce vrea să spună Isus prin „buni şi răi"?
^ *ă de nuntă, v. 11-14*
5. întotdeauna musafirii purtau haine deosebite la marile festivităţi, procurate de gazdă sau de ei înşişi. Ce arată atitudinea omului fără haina de nuntă despre respectul pe care îl are faţă de împăratul gazdă (vezi şi v. 14)? Ce spune acest lucru despre felul în care se vede pe sine însuşi?
6. Ca şi în v. 7, pedeapsa din v. 13 pare extrem de aspră. Isus vrea să-i facă pe ascultătorii Săi să înţeleagă anumite lucruri despre Dumnezeu şi căile Lui. Cum intenţionează El în v. 14 să ne ajute să înţelegem mai bine?
7. Ce fel de oameni nu sînt bineveniţi în împărăţia lui Dumnezeu? Cum este ilustrat versetul final din pasajul nostru în această pildă?
Meditaţie personală
ni
în ce fel ne invită ^^ratul v«||c'pe noi, astăzi? >.^

160
cil - Isus, unul dintre noi
161
1tOTE ^ /
v. 1 „pildă/parabolă" - vezi Lista de cuvinte. , * ?
k v.2 „împărăţia cerurilor" - vezi Lista de cuvinte. :i 9n ' *° ""
1 *„nuntă"* - t/n *eveniment însemnat pentru comunitate, care dura cîteva zile. într-o societate care nu se ghida după ceas sau calendar, prima invitaţie*
2 era făcută devreme şi era urmată de a doua sau a treia, pe măsură ce se apropia data fixată. v. 3-7 Poate că Isus s-a referit la Israel (poporul lui Dumnezeu) din Vechiul Testament sau, profetic, la căderea Ierusalimului în anul 70 d.Hr.
3 *v. 13 „întunericul de afară" - vezi Lista de cuvinte.* 'i Pare
4. Dv cs v^ia i'^Dafâtfj: "â asoâ tasa p"a«* c-'s c--.s.7«ţt >«, nin^â? Ce
."'"Vc;/ Srâ r. .' ■ i ic /îi*- J-î. v. *"'-••-
în-. ^sauna -^usafwv r^i:iau rs^nr cie'^ea?[1]'" !n. arfe fes-ivitâţ*-pr.>: -.--^-■. .-.-;<:• 4&?c;â sau i*[3]- e- fW','". -"s ar^'a r-,----iinaa omuîu? •frî'.;. *'■.?}.■'?< .::■ ! /:■!. ';';•/?■>'■? ?'esţ»ecu.,: pe cam i> "î."3 'ai§ Ce v-- :>a[r]«;u, ;î»-.« ■ =v-, ;,; -,. *'>,■' Ce jpune ac^;f iuau .î^^j:-[5]'"[1]
6 C?. ?-■ în v 7 pecearss ctin ■/. 13 pare '-"i^m cb' s-orâ **isua** vrtsa ..■•«■; iaci pe 'Hsciiîtâun; S-.v si inîaieagâ anur;-:,!^ .acr^a ■iiâspre Dt.nviri/.^u $• -^ă-ia LUI. Cum ntenţ!or«€a£i Ei în v, 1-* să ;"•■•* S'ufe sâ *auz??.* 9*-'■ ■ rr.'i- ti'ife-''

4o AŞA CUM ÎŞE CUNOAŞTE UN SHUpTOE STĂFÎNUIL

Matei 25:14-30

Introducere

Isus a spus ucenicilor pilda aceasta în aceeaşi săptămînă în care a spus-o pe cea studiată înainte, cîteva zile înaintea morţii Lui, fiindcă duşmanii Săi voiau să termine cu acest tînăr ţăran rabin. Pilda face parte din pregătirea finală, intensivă a celor doisprezece ucenici, cărora El le-a încredinţat sarcina de a continua lucrarea Sa.

162

Pentru lider

Discutînd pilda talanţiior, veţi observa că unii se gîndesc poate doar la sensul literal al cuvîntului. Isus nu s-a gîndit numai la daruri, iar la bani cu atît mai puţin. Trebuie să cuprindem aici aptitudinile, responsabilităţile, sarcinile şi îndatoririle noastre.

Nu lăsaţi ca discuţia să se concentreze asupra revenirii Domnului. Pasajul nu vorbeşte despre marea zi cînd va reveni Hristos. Aici ni se spune doar că, în timp ce Domnul este plecat, slujitorii Săi trebuie să-L slujească.

163

întrebări de studiu

Stăpînul îşi încredinţează avuţia, v. 14-18 Mr A"j.ytf * »i?

.1. Povestirea nu se complică în detalii. Dar ce aflăm despre stăpîn fje încă de la început, din v. 14-15?

2. Observaţi deosebirea dintre primii doi slujitori şi cel de al freilf Ce sentimente au slujitorii faţă de stăpînul lor, după'tiUtIff'd

[n]i f îi administrează banii? * auel

,iuJ ■ . .-auqas si.»-

Bbir Ce vroia Isus să se înţeleagă prin talanţi? ; ^«?ub âobnirt .»"""■

;q rtib efisq sos!

Ce laudă stăpînul, v. 19-23 ' ' - oir-

3. Ce semnificaţie ar putea avea întîrzierea întoarcerii stăpînului?
4. Prin ce se fac atît de plăcuţi stăpînului cei doi slujitori? Ce înţelegea Isus prin răsplata oferită: „Intră în bucuria stăpînului tău"?

Ce condamnă stăpînul, v. 24-30

5. Analizaţi felul în care se scuză al treilea slujitor că nu a investit banii stăpînului său. Ce imagine are el despre stăpînul lui?
6. Slujitorul spune că motivul a fost frica de stăpîn, dar în ce fel este dezaprobat de acesta?
7. Cum înţelegeţi principiul lui Isus de a lua şi a da altuia, exprimat în v. 28-29?

Concluzie

8. Care este înţelesul întregii pilde? Dacă nu este „de a face bani" atunci, care?

*.■»..,
. So evi^scto ijav ,ic-i$n6tet «DÎK; *i'mUuosiQ* si ismufi tfbnîţ s-s *un* euet Jilufnfvtia te «sieti! sirihotejn' if sl-injoiss .©iifiW»":*' --noaasi .stinibufiîqe tote nabnnqiio es «HucteiT
.«tfaeon
q.mS ;iî ,*&o* isob #îUC|8 a® in blA *-tot^h'H* insve-, sv brfa ss ss^m si-as-^D sîsschov .fcasetuis J-fe Afucteir ţ&S ihcrfijute Jteekf #t«3 funmoQ es

Aprofundarea discuţiei

1. Discutaţi ce înseamnă isprăvnicia şi implicaţiile ei în diferite domenii ale vieţii.
2. Unii L-au acuzat pe Isus că predică aici ideea de „capitalism". Consideraţi că această parabolă merită această acuzaţie?

Meditaţie personală

Cum folosiţi resursele şi aptitudinile voastre pentru a îndeplini ceea ce Dumnezeu v-a încredinţat? Ce criterii aveţi pentru a le discerne, investi şi folosi cum trebuie?

NOTE

Ci- <--i-f4
■* *Nu confundap pilda aceasta cu cea din Luca 19:11-27, cu care are unele asemănări, dar şi multe deosebiri.*
v. 15 „talant - vezi Lista de cuvinte.
v. 18 „în pămînf - Considerat pe atunci măsura minimă de siguranţă. v. 24 Acestea erau proverbe despre un cîştig dobîndit prin munca altora. v. 30 „întunericul de afară" - vezi Lista de cuvinte.
> .rio^şq -s' . îi *:*
-

AŞA CUM ÎŞI CUMOAŞTTE UN OM FWET1EMUL

Ioan 15:9-17

Introducere

Această conversaţie intimă are loc la ultima întîlnire cu ucenicii cei mai apropiaţi lui Isus, în ultima seară înaintea morţii Sale. Isus le comunică două lucruri memorabile:

unul din ei îl va vinde şi Duhul Sfînt va veni ca substitut al Său (cap. 13-14). Apoi discută despre condiţiile şi caracteristicile relaţiei mai profunde care va fi între ei (15:1-8).

&, ' „) r- U,.x "jas *>o iJebeiO *,Xi* ,St *,G'ţ* .v i isqrroO

CTSO 92 f .v ni "oaeitiun ism ev un„ nhq *zvz\ meh* nu tf T^tllu!" ru eilnih lîâfnsrrtfibnu! ejnsieţto 3 ⁝-qub .^fee îeuei rui Inotliule,, ibsn©au î?ol us enes t«c- .Vi "nsîehq \ ţ '⁝it .v vnerttocr, mew':^
stes muO îbinsou ;B8 ii-^îs'-sq e! sb s;.;3i ătqsetşs sbsoi sO .6 cfit-soi ^> ietfeB *mb Aş* .auel âqu-b .iicHsoq
166
167
3.
întrebări de studiu
Modelul dragostei • w
1. Isus descrie acum dragostea care caracterizează relaţia Sa cu >. f ucenicii. Ce exemple de relaţii de dragoste stabileşte El aici?
2. Observaţi că Isus repetă ucenicilor porunca de a se iubi unii pe alţii (13:34-35; 15:12, 17). Ce implică aceasta despre relaţia dintre ei pînă atunci? Cînd Isus le *porunceşte* să iubească, cărei părţi a omului i se adresează?
Observaţi cît de deosebită este concepţia lui Isus despre dragoste faţă de cea a lumii. El arată că dragostea presupune atît libertate cît şi obligaţie. Cum? Cum se pot împăca aceste două concepte de a fi liber şi de a păzi poruncile Sale?
Caracteristicile unui prieten adevărat, v. 13-15
4. Din cele spuse de Isus, care este cel mai înalt grad de demonstrare a dragostei faţă de un prieten? Ce comunică despre El însuşi în acelaşi verset?
5. Comparaţi v. 10, 12, 17. Credeţi că este posibil să fim buni prieteni fără loialitate? Credeţi că o prietenie care se bazează pe această calitate este validă?
6. La ce se referă Isus prin „nu vă mai numesc" în v. 15? Care este, după El, diferenţa fundamentală dintre un slujitor şi un prieten? în ce sens au fost ucenicii „slujitorii" lui Isus?
Prieteni roditori, v. 16-17
7. Despre ce alte caracteristici unice prieteniei cu El vorbeşte Isus?
8. Ce roadă aşteaptă Isus de la prietenii Săi ucenici? Cum este posibil, după Isus, să dai astfel de roadă?
Rezumat
9. Care credeţi că este semnificaţia v. 16?
-
10. încercaţi să apreciaţi prietenia cu Dumnezeu mai mult, studiind diferitele puncte reciproce care trebuie să existe, aşa cum le dă Isus în acest pasaj (v. 9, 10, 11, 12, 15b, 16).
11. Recapitulînd acest pasaj, care este pentru tine adevărul cel mai frapant din învăţătura lui Isus despre prietenia cu El?
Aprofundarea discuţiei
1. Cum poate *râmîne* un creştin în Isus Hristos (vezi nota de la v. 9)?
2. Prin ce se caracterizează roadă despre care vorbeşte Isus aici? Ce legătură poate fi între aducerea roadei, prietenia cu Dumnezeu şi rugăciunea în numele Lui?
Ce trebuie să facem noi pentru a aduce roadă care să rămînă? **Meditaţie personală**
Ce se cere din partea omului pentru a se bucura de prietenia cu Domnul invizibil al

cerului?

169

NOTE *h*

„rămîneţi" - Sugerează continuitate; prietenie susţinută şi permanentă. v. 9 „dragoste" (agape) - în greacă, cea mai înaltă formă de dragoste, care doreşte tot binele semenului, indiferent de starea sau atitudinea sa. v. 15 „slujitori" (douloi în greacă) - vezi Lista de cuvinte. v. 16 „nume" - vezi Lista de cuvinte.

\BV iaaii'-' -■'.'■ .M!ţ"itnţ>cc[. a s-îî.-; fv?■/-■ ■■- :-:<uf , • ?'"-. ,»r *•■£ ?nete.'■•'>■.<.--.. &-.-'•'.•, /'u'/ît -, ■■!-■• .-;^T

roiqA

Viii v,- *u:*,- >Z9\ - :.:î-I3L'. r? 'V, k, ...-Î----.Î .,',,- i::-.O

UO

iudsiJsO

170

(6. FUTIEEIEA LUE OUMMIEZIEIIJ ŞE PUTEREA CIELUE EĂU

Marcw 5:1-20

Introducere

După o zi obositoare pe care b petrecuse învăţînd mulţimile, Isus a trecut lacul împreună cu cei doisprezece ucenici, pentru a se odihni puţin. Pe neaşteptate, s-a pornit o furtună. Isus a potolit-o cu un cuvînt poruncitor şi autoritatea Sa asupra naturii i-a îngrozit pe ucenici. Cînd au coborît pe uscat, îi aştepta o altă situaţie critică.

fcO ,Tn ,-"»s <i_cn . - .v*î '-•• i sust -[1]"- «î.^Ciţ ■."[1].-, iJr- .^U

-
-
i

Pentru lider

Cînd pregătiţi acest studiu, faceţi-vă timp pentru a găsi modul cel mai bun de a explica omului contemporan cîte ceva despre natura răului şi a demonilor. De exemplu, puteţi spune că ideea de rău nu este un fenomen abstract, ci o putere vie care influenţează oamenii şi societatea în mod concret. Puteţi pune întrebarea: „De unde vine răul? Din senin, sau îşi are originea într-o persoană?" Gîndiţi-vă şi la dificila problemă a modului în care libertatea, responsabilitatea

şi vinovăţia omului sînt legate de rău, care este exterior. Printre altele, ele nu se exclud reciproc. **171**

întrebări de studiu

!

Realitatea puterii lui Satan, v. 1-5

1. Descrierea făcută de Marcu demonizatului este tabloul cel mai sugestiv pe care îl oferă Biblia în cazuri de acest fel. Observaţi ce detalii sînt prezentate. Ce efect au demonii asupra omului?
2. Ce ştiu demonii despre Isus şi cum determină aceasta atitudinea lor faţă de El? In ce fel simbolizează acest om posedat condiţia umana in general?

Realitatea puterii lui Isus, v. 6-14

3. Urmăriţi paşii făcuţi de Isus cînd S-a ocupat de acel om. Ce semnificaţie are fiecare pas? Ce revelează acţiunile lui [sus despre El?
4. Isus a fost criticat că a produs pagube economiei locale. Cum aţi răspunde la această acuzaţie din punctul de vedere al lui Isus?

Reacţii neechivoce faţă de Isus, v. 14-20

5. Amintiţi-vă cum l-a descris Marcu pe demonizat înainte de a-L întîlni pe Isus. Cum prezintă acum schimbarea lui?
6. Care au fost diferitele reacţii ale oamenilor văzînd vindecarea omului? De ce?
7. Prin ce se deosebeşte răspunsul omului vindecat de cel al celorlalţi oameni? Puteţi arăta motivele pentru care Isus nu i-a dat voie să-L urmeze în Galileea?

"soiialxs SK,- *BIBO* ,uăi sb J ~*i°- ir,* .• JO-: c *'.'~* \ *»--..*

Aprofundarea discuţiei

1. Reţineţi ultimile îndemnuri pe care le dă Isus omului. Ce putem învăţa de aici despre ucenicia în ascultare de Domnul Isus?
2. De ce avem tendinţa să izolăm oamenii care au probleme fizice şi mintale (sau spirituale)? Credeţi că o întîlnire cu Isus ar putea produce o schimbare în starea unor asemenea oameni?
3. Ce spune acest pasaj despre aşa-zisele „cazuri disperate"? **Meditaţie personală**

Ce puteri domină viaţa contemporană şi, în particular, propria ta viaţă? Cum îţi afectează acestea personalitatea? Cît de mult crezi că o întîlnire personală cu Isus poate să schimbe oamenii?

NOTE

v. 1 *„Gadareni" - Oameni care locuiau într-un teritoriu la marginea Mării Galileii controlat de Gadara, o cetate la 64 km SE de lac.*
v. 2 „duh necurat" - Mai este numit şi „demon", „drac" sau „duh râu". Vezi Lista de cuvinte.
v. 9 „Legiune" - Cuvfnt latin cu sensul de un mare număr de oameni, cum ar fi o armată capabilă să supună o altă napune prin puterea ei. Aici are sensul de multe forţe ale răului care devastau personalitatea omului.
v. 11 „porci" - Animale necurate pentru evrei, pe care nu aveau voie nici măcar să le atingă. Porcarii erau probabil dintre Neamuri sau evrei neortodocşi.
v. 20 „Decapole" - „Zece oraşe"; locuită mai mult de neevrei.

,.]; **bsM**

7o FUTIEEEA LUH DUMMIEZIEU ŞE LUMIITELE OMUUIUI

Luca 8:40-42, 49-56

Introducere

Vestea despre vindecarea demonizatului şi consecinţele ei (vezi studiul precedent),

despre care relatează atît Marcu cît şi Luca, a ajuns înaintea întoarcerii lui Isus pe celălalt mal al Mării Galileii. în mijlocul mulţimii curioase erau şi oameni cu probleme deosebite, care, apelînd la Isus sau la ucenicii Lui, i-au pus în situaţii la fel de dramatice.

'."' . * . .I

ter
174

175

întrebări de studiu
Mulţimea şi Isus, v. 40-42 a wa ^**
4. Ce vede mulţimea în Isus şi de ce este atrasă? Credeţi că ei ^ ■: aveau interese diferite de cele ale lui Iair, conducătorul respectat al comunităţii? Ce putem afla despre Iair din v. 41-42? Vedem că anumite împrejurări personale afectează atitudinea unui om ş*s/* faţă de Isus. Cum anume?
%ir şi Isus, v. 49-51
2. Vindecarea femeii cu hemoragie constituie un studiu în sine. ' Este suficient să observăm că această „întrerupere" a fost un
test bun pentru credinţa lui Iair. Cum ar mai fi putut fi încercată credinţa lui în Isus?
3. Observaţi contrastul dintre teamă şi credinţă. Ce învăţătură dă Isus aici despre legătura dintre ele?
Cum procedează Isus ca să întărească credinţa lui Iair? Cum a putut Isus să aştepte ca, în asemenea împrejurări, Iair să aibă încredere?
Bocitorii şi Isus, v. 52-53
4. Care ar fi motivele pentru care Isus i-a luat cu El în casă numai pe Petru, Iacov, Ioan şi pe părinţi?
5. Comparaţi-L pe Isus cu bocitorii. De ce credeţi că Luca include în mod special v. 53? Ce vrea să spună Isus prin „nu a murit, ci doarme"?
Părinţii şi Isus, v. 54-56
6. De ce a interzis Isus părinţilor să spună cuiva despre ceea ce s-a întîmplat? Ce împrejurări fac ca instrucţiunile lui Isus din cazul acesta să difere de cele date îndrăcitului vindecat din studiul precedent?
Aprofundarea discuţiei
1. Discutaţi speranţele diverse pe care le aveau diferiţi oameni sau grupuri de oameni de la Isus în acest pasaj. Sentimentele căror oameni le împărtăşiţi şi voi?
2. Isus şi-a demonstrat aici autoritatea asupra „ultimului duşman al omului", moartea. Ce putem conchide despre identitatea lui Isus?
3. Comentaţi atitudinea creştinului faţă de moarte. **Meditaţie personală**

Urmărind progresul credinţei lui Iair în Isus, în ce stadiu credeţi că este credinţa voastră?

eâcî *le-u* dat rv- -^^ Liicfâmo mîiniîof Lui v^v^,j
ţoale poîuncto ;..';■•
întărit» pentru ve riepriiiărire A trimis sporului Său *iz*
a aşeEîtt îaqâmm-A; Mum»r-s *VA esi*® sfînt şi

176

177

su unul dintre noi
s.

NOTE

v. 41 .fruntaş al sinagogii"- vezi Lista de cuvinte v. SO Vezi şi lemn 11:25-26

tsn<

Ol fii

'--.■•*«<? -,. - ,#4
c -

178

HJN ULTTUM CUVHNT

i

Frica de Domnul este începutul ştiinţei.
Proverbe 1:7 Lăudaţi pe Domnul! Voi lăuda pe Domnul din toată inima mea,
în tovărăşia oamenilor fără prihană şi în adunare. Mari sînt lucrările Domnului,
cercetate de toţi cei ce le iubesc. Strălucire şi măreţie este lucrarea Lui
şi dreptatea Lui ţine în veci. El a lăsat o aducere aminte a minunilor Lui,
Domnul este îndurător şi milostiv. El a dat hrană celor ce se tem de El;
El îşi aduce pururea aminte de legămîntul Lui. El a arătat poporului Său puterea lucrărilor Lui,
căci le-a dat moştenirea neamurilor. Lucrările mîinilor Lui sînt credincioşie şi dreptate;
toate poruncile Lui sînt adevărate, întărite pentru veşnicie, făcute cu credincioşie şi neprihănire. A trimis poporului Său izbăvirea,
a aşezat legămîntul Său în veci; Numele Lui este sfînt şi înfricoşat. Frica Domnului este începutul înţelepciunii;
toţi cei ce o păzesc, au o minte sănătoasă,
şi slava Lui ţine în veci.
Psalmul 111

Cunoaşterea lui Dumnezeu este legată de slăvirea lui Dumnezeu. Pentru mulţi oameni slăvirea lui Dumnezeu pare dificilă. Cine însă nu laudă o carte impresionantă pe care a citit-o recent? Sau un peisaj frumos? Ne-ar plăcea să comentăm cartea sau să pictăm peisajul. La fel este şi cu Dumnezeu: cei ce ajung să-L cunoască vor sâ-L slăvească şi să vorbească despre El. Nu este ceva neobişnuit. Este omenesc. Aşa ne-a făcut Dumnezeu.

179

Citiţi psalmul de mai sus cu atenţie şi încercaţi să vă închipuiţi caracteristicile lui

Dumnezeu despre care vorbeşte psalmul: putere, măreţie, neprihănire, milă, grijă, credincioşie, adevăr, integritate, sfinţenie. Ce înseamnă ele pentru noi?
în sfîrşit, ce înseamnă "frica de Domnul" în lumina psalmului?
red
,£91
.swiubs nî i? Ii
!iunm
;
voî nî
ui tnîa nsM

F

..

ISUS RADICALUL

,ÎUJ
.iuJ Suin; .iuJ
»f eişofonibs-io uo
.Bs
•uJ
an

,68T A
;ioev nî u*
iaşoc:
■■iafnî ■■fl
Iun...
'"lim o us ,.-• *âq* f
» -»ni| iuJ ■■

•' .itnuQ ·u!

.ie:iV6!< 5/îtSC ?tsL""
^.iBnoies :ii e;
ia S9o.·;
■irtuQ L: ele ... ■
4 iov Sa Sos?
-sn sşA .: >S9nt^ 313 .
SV90
180

Potrivit lui Ioşif Flaviu, istoricul evreu din primul veac, războaiele de gherilă şi revoltele zeloţilor din Palestina împotriva Romei izbucneau cam o dată într-o generaţie. Chiar şi dintre cei doisprezece ucenici ai lui Isus este posibil ca cinci să fi avut astfel de legături naţionaliste. Isus însuşi, de-a lungul lucrării Sale, a fost îndemnat să folosească metode revoluţionare de tip zelot pentru a-şi realiza scopul. Dar Isus nu a fost un revoluţionar, fiindcă revoluţionarul este „unul din afară" înclinat să saboteze structura existentă. Pe bună dreptate se poate spune că Isus a căutat să menţină unele forme şi proceduri ale societăţii Sale. El a frecventat conştiincios sinagoga şi a sprijinit-o, după cum era obiceiul din vremea Sa, şi iubea Templul pentru ceea ce reprezenta el.
El nu a fost nici un reformator care să ia petice de la o haină nouă pentru a cîrpi una

veche, mîncată de molii. El urmărea rezultate durabile, nu efecte trecătoare. Isus a fost un radical. El era „de-al casei" şi S-a interesat îndeajuns de mult de oameni şi viaţa umană pentru a merge la rădăcina (în latină *„radix')* meritului personal şi a relaţiilor sociale semnificative. El a venit să schimbe inima, nucleul fiinţei, centrul neobosit al dorinţelor şi ambiţiilor umane.

?oţie Şi încărcaţi «si vă ir.c'u-^u-şţi
,OBS .liotei **,LM'veR** %ot iul îivnio
ier R ; . itoq ■
;b iş • ', ■-.:.- . mec 'jdsi
jtBgOl
53 ten ■ si n
■ s un EUSl i■ .
fî *.ăfrmi* uni .
tş ©nmot **stonu** ân ■ es l ; ss l JI qa 0*jK>q **e«** ©teîqsifc
1ŞB' . >©itfi 13 .9 .: 3OO1C
luJqmsT B9dui iş ,B8 ssmew nib **luieoido** sie rr
finie 3 soite | i3
sîeliuss-: 3 i sq l . - n
fa B ie si ■: r • inemu | -
o< loiiij . i '
B iş iols|nho^

rsr

o EL ÎK IZGONEŞTE PE COMEEOAMŢII

loan 2:13-25

Introducere

Acest pasaj este precedat de primele evenimente semnificative din lucrarea lui Isus în provincia Galileii **din nordul** Palestinei. (El **are acum treizeci de ani). Scena este Ierusalimul, capitala din sud, în timpul sărbătoririi Paştelui. Isus apărea acum pentru prima dată** în public. **Citind pasajul, încercaţi să vă imaginaţi** mulţimea **pelerinilor din străinătate şi tarabele de mărfuri de la Templu.** Imaginaţi-vă **zgomotul, mirosurile, întreaga atmosferă.**

u *eq* ia soec ■
fi' V U.'! 13 .; /- fi1" "'DCT

fasos Big

■ ^qesb 8. ithol *v*
RV muO TfitzBsc 3 iqesb Josiibi -•
iib lunu
Pentru lider

Primul studiu din această serie se deschide cu un sunet ca de gong, căci prima apariţie a lui Isus în capitala Ierusalimului se soldează cu o cicnire a Sa cu cîţiva conducători puternici. Pe măsură ce înaintaţi în studiul textului, ajutaţi grupul să mediteze asupra cuvintelor şi faptelor lui Isus şi să aprecieze sentimentele Sale profunde faţă de Dumnezeu şi planul Său pentru oameni. Subliniaţi întrebările care îi ajută pe participanţi să se identifice cu diverşi oameni din această împrejurare dramatică.

întrebări de studiu

Comerţul de la Templu, v. 13-17

1. Gîndiţi-vă ce sentimente contradictorii avea Isus: nerăbdător, ca orice credincios care se apropie de templul sfînt, apoi întristat şi mîniat la vederea negoţului.
Care este reacţia voastră imediată văzînd ce face?
-
De ce este Isus atît de înflăcărat? Consideraţi că reacţiile Sale sînt justificate (vezi nota de la v. 16)?

2. Din punct de vedere istoric, ce simbolizează Templul pentru Israel? Cum se compară atitudinea lui Isus faţă de templu cu cea a evreilor? (Vezi cuvîntul „evrei" din Lista de cuvinte.)

Contraprovocarea, v. 18-21

3. Acţiunea radicală a tînărului ţăran venit din orăşelul dispreţuit, Nazaret, nu putea să nu scandalizeze comunitatea religioasă. De fapt, ce ameninţare îi pîndea? Cum îl provoacă ei pe Isus?
Din felul în care reacţionează, ce aflăm despre religia acestor conducători?

4.
Care este „semnul" autorităţii lui Isus despre care vorbeşte El? De ce acum vorbeşte indirect despre aceasta? Cum va dovedi învierea, autoritatea Sa?

Gînduri secundare? v. 17-22

5. Cum v-aţi fi simţit dacă aţi fi fost ucenicii lui Isus? (loan care era unul dintre ei, înregistrează profundele impresii pe care faptele, atitudinile şi cuvintele Lui le-au avut asupra lor.)
Ce încep ei să înveţe despre noul lor învăţător?
în situaţia dată, aţi fi fost încurajaţi să continuaţi ucenicia sau aţi fi fost ispitiţi să vă retrageţi? De ce?
U\B **ii**

Popularitate superficială, v. 23-25

6. Ce credeţi că i-a atras la Isus pe mulţi din mulţimea prezenticfcl sărbătorirea Paştelui? Ce pericol vede El în răspunsul lor? ,,.
Aprofundarea discuţiei *** ff ^
o*r~ ■- vlPiSs?" *V "Si*
Ce practici contemporane sînt comparabile cu afacerile de la templu? Dar implicaţiile în afaceri ale instituţiilor religioase? Sînt greşite toate? Cînd ar putea fi legitime?

1.

2. Ce calităţi căutăm noi la conducătorii noştrjj[1] Ce.^aşteptăm să v •■• facă pentru noi? a uu ■*xtil* ^^ ^ ^^ ^A , £ ^

Meditaţi personală a\si "noftaisbrtoo \tţaos femG .nfeâsTjre i . \-fe
Din cele trei grupuri de oameni care au luat o atitudine văzînd autoritatea lui Isus în ziua aceea în templu, cu care vă identificaţi: cu conducătorii evrei? cu ucenicii? cu mulţimea? în ce fel? Vă puteţi identifica cu Isus? De ce?

NOTE

v. 13 *Paşte - vezi Lista de cuvinte.*

v. 14 Vînzarea animalelor pentru jertfă şi schimbul valutar pentru pelerini a

început ca un serviciu oferit acestora. Cu timplu însă, s-au transformat în mari afaceri, controlate de preoţi şi saduchei.
v. 15 „bici de ştreanguri" - Nu era o armă, ci un simbol al autorităţii şi judecăţii.
v. 16 „Tatăl Meu" - Expresia preferată a lui Isus referitoare la Dumnezeu; presupune o relaţie exclusivă şi unică, iar folosirea ei trebuie să-i fi şocat pe evrei. Vezi şi loan 5:17-18.
v. 18 „evreii" - vezi Lista de cuvinte.
„semn" - Un sigiliu divin al autorităţii. v. 20 „templu" - vezi Lista de cuvinte.
***v. 21-22** Nici criticii lui Isus şi nici ucenicii Lui nu au înţeles această prevestire a învierii Sale. Ea a stimulat însă credinţa ascultătorilor sinceri sâ-L urmeze şi să-l pună întrebări. Dacă aceşti conducători religioşi ar fi urmat adevărul pe care îl aveau, Dumnezeu i-ar fi călăuzit spre mai mult adevăr, aşa cum a făcut cu ucenicii.*

spre *;a.;e* vorbeşte El? î despre aceasta? Cu») vei >1cvedi

»

EL BirpONALTB

loan 4:1-30

Introducere

Lucrarea publică a lui Isus a fost, pînă acum, bine primită, în general, de compatrioţii Săi evrei. în pasajul de faţă El stabileşte o nouă coordonată - atît geografică, cît şi de altă natură, 7 v »A
-A&n 6b B|BÎ *&Q* BSisgeiSîcVş *B'*< eiivnq uo stessoB EVSISI \sî fileşsoB sb sjrsi teiosqa ni *z)*

3|n'yfHoj5(&:"1ib8£SfBîi6qmî *rţ-sz* qmg nib Bvernio sq iîsgufi
^ .Isuifen boi]n ny-iînî .niâite nu uo sî^îisonuo Juoăt s ©IBO
■,,a;-e smt r-«şi* dotfa asus-ite dsn v 'ic ,?" „a's arată r-^

e convinsă că 'sus est^-.^^^^^^^^
r.iuO ţ2ua! sb Bîi-1 iisme! B siîoBsi emnq aft ie eisq sisO ,£ :-rttffe iş-Ba o-bnînirmsîşb .esq uo gsq .auai aq ioqe msbsv
■;%'* Oe >M •; ceosş:v;.le a v <; ...-5 sc;-<f:v>:.y, ;a !.=-'.•:': "\"& -.-i
A'îe%t%ilîî oB**fic§ytlrHttrBmhq nib Isqionhq luîosîduC
■: uuiov si6o 9ii -D iîy ieqfi ©HlstiSea înîa SIBO ,(3f-0f v) "e:v
;ia^uiîn9g^jlq%OcţS^v|t^jB5^S2B^:â3%ciui|3 ijffinirrn-aî&Cl'-""" ':'J" *e '"■■ntr!siKt/lq
^©ig seteînî B-J Eiemst
î sş ■ RtsŞfeb ■ enuqe iî ,fc*noî5(tegoş'fii ,susr BO i|&bQio:' 1so-9<î!en.% t>0£
.qesb ""'lo^IedVdv '*âz* 'B'eiv i!rn '^s"' îşsQ ^*!flîds" 'ibubB's '*; .. ,. ?i'jl
Eiquee ieutoî stei2ni 13 eo 9b .roeidua
Pentru lider muo ues e0 9t> BSiBcJaiînî f 09T. ^-V
Deşi lung, pasajul captivează prin schimbul de replici rapid şi stimulent dintre Isus şi femeie. Ajutaţi grupul să observe anomaliile întregii situaţii sociale de atunci. (Vezi „Samaria" în Lista de cuvinte.) Ei ar putea fi intrigaţi de procedeul lui Isus la fiecare turnură neaşteptată a dialogului. Dar nu pierdeţi din vedere tema lui Isus, şi anume cine este El cu adevărat şi ce poate însemna El pentru viaţa samaritencei.

întrebări de studiu

înfrunţind barierele, v. 1-8 (9, 20, 27)

1. Citiţi tot pasajul împreună cu grupul, dînd atenţie prejudecăţilor pe care le depăşeşte Isus în legătură cu femeia. Care sînt acestea? Ce barieră în El însuşi

trebuie să mai depăşească?
Ce risc comportă expunerea publică a lui Isus alături de o femeie adulteră dintr-o naţiune dispreţuită?
2. Observaţi cum începe Isus discuţia, aparent nesemnificativ. Ce relevă aceasta cu privire la înţelegerea Sa faţă de natura umană (şi în special faţă de această femeie)?
Rugaţi pe cineva din grup să-şi împărtăşească experienţa în care a făcut cunoştinţă cu un străin, într-un mod natural.
Abordarea persoanei, v. 9-20
3. Care pare să fie prima reacţie a femeii 'aţă de Isus? Cum îl vedem apoi pe Isus, pas cu pas, determinînd-o să-şi schimbe atitudinea?
4. Subiectul principal din prima jumătate a conversaţiei este „apa vie" (v. 10-15). Care sînt calităţile apei vii despre care vorbeşte Isus?
Determinaţi grupul să găsească motivele posibile pentru care femeia L-a înţeles greşit pe Isus.
5. De ce credeţi că Isus, la acest punct, îi spune deodată să îşi aducă soţul? Deşi ea nu vrea să vorbească despre acest subiect, de ce El insistă totuşi asupra lui?
V-aţi pus vreodată întrebarea de ce sau cum încep oamenii să ducă o viaţă imorală?
'ijqeo .
6. Cum aţi descrie această femeie din ceea ce cunoaşteţi despre ea pînă acum? Ce este remarcabil la ea? Cum credeţi că „o
citeşte" Isus pe ea şi situaţia ei?
Cereţi cuiva să prezinte pe scurt cum i-a arătat Isus femeii că vrea să o ajute?
Revelarea identităţii Lui, v. 21-30
7. De ce credeţi că a considerat Isus acest moment potrivit pentru a-i vorbi în mod precis despre Dumnezeu?
în ce sens accentul pus pe Dumnezeu ca „Tată" este radical pentru o femeie cu un asemenea trecut imoral? (Vezi nota de la v. 21.)
Ce mai doreşte Isus să schimbe în gîndirea ei despre Dumnezeu?
8. Care sînt cele două aspecte din v. 28-29 care arată clar că femeia este convinsă că Isus este Mesia?
Rezumat
Pînă unde credeţi că a mers femeia în căutarea realităţii spirituale? Ce lucruri deosebite a văzut femeia la Isus care au convins-o că este demn de încredere?
Aprofundarea discuţiei
1. Ce vă frapează cel mai tare cu privire la relaţiile umane aşa cum le înţelege Isus? Ce putem învăţa de aici?
2. Ce valori sau prejudecăţi ne motivează relaţiile cu semenii noştri? în ce măsură ne putem identifica cu Isus şi valorile Sale?
Meditaţie personală
Dacă ai avea ocazia să întîlneşti o prostituată sau un homosexual, cum ai reacţiona?

ı *NOTE*
v. 1 loan - vezi Lista de cuvinte.
v. 4 Samaria - vezi Lista de cuvinte.
v. S lacov, losif - Strămoşii atît ai evreilor cît şi ai samaritenilor.
v. 6 „ceasul al şaselea" - Vremea prînzului în accepţiune iudaică.
v. 20 „muntele acesta...Ierusalim" - O controversă de lungă durată.
v. 21 „Tatăl" - Oamenii Vechiului Testament se refereau la Dumnezeu ca Tată numai ocazional, dar niciodată nu I se adresau astfel.
v. 25 „Mesia" - vezi Lista de cuvinte.

<.
> £t>- . . >V; ■rifi

r

ie B^ibnlg nî no/ *âz ?uz*\ stşsiob «sm *&D*

3
iifsîitşea şaişţMBb nî BÎsrrisî aiărn**""B BO** t .....
us **aiBO** auaî s! Biams! tusâv B sîidseosb **htnoul** sO ?&!6Utniq£
vie" 4v. 10-15V Csre -"**■>•!**
:«îr
!U^O1<
" t ^ O ouai -~'.- ' .n. si
,-

nu ui... iiJBu.ja'>n c .
Ct.m a^j descrie ace ea pfna ^-um? Cv'
ora kii^
hz **i**
- .o .£

STDTT
Mate/ 5:1-16
Introducere
Isus îşi începe lucrarea cu cuvintele „Pocăiţi-vă, căci împărăţia cerurilor este aproape" (Matei 4:17). Devine repede popular şi oamenii încep să gîndească: „Oare n-ar putea fi Isus din Nazaret omul puternic care să-i conducă la o revoltă împotriva asupritorilor romani?" Fericirile, care deschid manifestul Său (Matei 5-7), precizează că schimbările sociale urmărite de El nu se bazau pe forţă fizică sau pe violenţă, ci pe un caracter spiritual şi pe o conduită morală care rezultă dintr-o relaţie cu El însuşi (vezi nota la v. 3).

t

* j;»-->b. ." ■ \& *tiJ\Btab IBCP* ■DUîZ *nu mînsq* joqA >
•■•c» •■ ^v„. .= :nu si sbnuqaBi s m)nsq (aim ism
•■•c» •■

Blfc ■-'?*.. *K>ţâ*

le
Pentru lider
Nu putem găsi un substitut potrivit pentru cuvîntul „ferice", de aceea va trebui să ajutaţi grupul să depăşească bariera acestui termen arhaic şi să vadă relevanţa lui practică pentru viaţa lor (vezi nota de la v. 3). Pentru pregătire, aţi putea să vă comparaţi atitudinea şi modul de viaţă cu fiecare fericire în parte. Apoi, împreună cu grupul, reflectaţi la contrastul dintre modul de viaţă sugerat de Isus în fericiri şi alternativele lui. Ajutaţi grupul să considere fericirile nu ca nişte caracteristici separate, ci interdependente în viaţa unui creştin integru. în sfîrşit, nu pierde^ din vedere persoana care ne-a dat aceste standarde: viaţa, exemplul şi ajutorul Lui.
191
întrebări de studiu

Ce este fericirea, v. 1-12 ?

1. Cuvîntul „ferice" sună destul de arhaic (vezi nota de la v. 3). Pentru a vă da seama de modul în care înţelegeau compatrioţii lui Isus acest cuvînt, citiţi Matei 19:23-27, unde veţi găsi o atitudine tipică. Ce fel de om era cu adevărat fericit/binecuvîntat, după opinia ucenicilor? Dar după opinia voastră? Cum aţi defini fericirea?

2. Urmărind a doua jumătate din aceste versete, ce idee le leagă?

Standarde răsturnate, v. 3-12

3. Revedeţi textul pentru a descoperi care din cele opt fericiri se raportează la Dumnezeu şi care la semenii noştri.

4.

Apoi, pentru un studiu mai detaliat al v. 10-12, alcătuiţi grupe mai mici pentru a răspunde la următoarele întrebări (10-15 minute):

a.

b.

c.

în termeni moderni, care este situaţia actuală a oamenilor descrişi de Isus? Ce credeţi despre astfel de oameni şi ce legături stabiliţi cu ei? Ce aşteptaţi să devină ei în viitor?

Ce legătură stabileşte Isus între prima şi a doua jumătate a fiecărui verset?

Vă puteţi imagina o situaţie specifică în care ascultarea de această responsabilitate v-ar putea afecta modul de viaţă? în ce fel?

După ce grupul îşi împărtăşeşte răspunsurile, întrebaţi-i dacă văd vreo idee comună în toate cele opt atitudini.

Isus vrea să ne schimbe total mentalitatea. Cum definiţi idealul Său pentru cei pe care îi doreşte El în împărăţia Sa?

ir ^q un »tif!Îta *ni .u* •. r-itşt:[1]» sunt ■ *<ii sama* . sbisîrii ;,; , ., s-?

Sare şi lumină.v. 13-16

6. Unii oameni pretind că Isus este un fatalist care recomandă în v. 3-12 evadarea din această lume pentru aflarea mîngîierii „într-o altă lume". Ei spun că El nu oferă decît opium.

Ce răspundeţi la o asemenea provocare? Este o judecată dreaptă? Verificaţi-vă cu atenţie la argumentele.

7. Se pare că în v. 13-16 Isus prevede şi parează această provocare. în ce fel?

Ce fel de lume descrie Isus prin metaforele „sare" şi „lumină"?

Ce calităţi similare comunică ambele metafore?

parte la

Cu ce idei distincte contribuie fiecare contra-argumentul lui Isus?

in

Rezumat

încercaţi să vă formaţi o imagine clară despre oamenii caracterizaţi în Fericirile lui Isus. Cum ar putea fi ei „sarea pămîntului" şi „lumina lumii"?

Ce aspecte practice credeţi că viza Isus aici? **Aprofundarea discuţiei**

1. Mulţi oameni consideră că standardele lui Isus nu sînt reale pentru oamenii care trăiesc în zilele noastre într-o societate dură, bazată pe concurenţă. Ei spun că este imposibil să progresezi în viaţă în felul acesta, pentru că oamenii vor călca t peste tine. Ce le răspundeţi? Pe ce căi caută oamenii împlinire în viaţă? De ce atrag anunţuri de genul, „Satisfacţie garantata sau banii înapoi"? Ce oferă lumea ca „împlinire imediată"? Cum se compară cu modul lui —

1 — Isiis_ unul dintre noi

■ ■■■■'«-^-'■■•■■•■ ■ **at-£t** . -Amiil vş **siEt**

K. 2 „/-a *învăţat"* - Pe ce/ d/n *mulţime şi pe noii ucenici (4:25-5:1, 7, 28).*

Predica nu poate fi înţeleasă cu adevărat dacă nu înţelegem de ce insistă Isus

asupra pocăinţei, ca prim pas (Matei 4:17), şi asupra vieţii noi sub domnia Lui (Matei 5:20; 7:21-27 etc). ^te> *v. 3 „ferice" (makarios în limba greacă) - Este starea dea fi plăcut înaintea lui Dumnezeu; darul Lui de a fi mulţumit, de bunăstare, acceptare, împlinire, starea cea mai bună pentru noi. Se poate traduce şi „binecuvîntat sau „fericit,* £jgc o *stare subiectivă de a „te simţi bine", dar aici Isus face aprecieri obiective la adresa acestor oameni: ce crede Dumnezeu despre ei, nu ce simt ei. .:•> „Împărăţia cerurilor" - vezi Lista de cuvinte.* iga *v. 4-9 „va" - Verbele sînt la viitorul simplu, timp care accentuează certitudinea* î"i *şi nu doar localizarea în timp.* •

■*„jfâ v. 6 „neprihănire" - vezi v. 10, 20 şi Lista de cuvinte.* , ,,.4 ?. -. „•« 1 *v. 12 „prooroci" - vezi Lista de cuvinte.* _., ■, ^f^MIte^eîP **

s! sfrjsq nj s^soeiî siuefrjfnoo etonjîsrb „işfci .©o. *MO*

i-.'^r-ţso .siq£.-«b eu-io snigemi o i
■';■ ■ ■■>•; Cili '&U? * i-5 C^**Cle8

, -, . . ?■»•> eueUsiv io ^abe-53 soiîoeiq sîaeqaa &0. £.>- ^..e »09<isufa «ai«c -aste «Sl.:sv
•;■■■ • ;x:-rui jjr a c--".«ua 'lumat
■***m**c**tr\<2-u***
fetfledirî 0l3iss 'nr Sâlliif f1£ Bî lidieo^fr, M' so nuqs i3 .fijnaiuonoo
soiib iov «nemfio âo yiîneq .sîasos lutei nî «
■■■ nî
wîoiqA
;»ac

rMjfnuns gBiîs eş »Q ?I|B,SV nî eii.nilqrn
" stoi:%3 ^*WcfMM^rMă'xâi* Mifilii;: •
Ti|Biv nî ©wtlqmî ©b au&i
.

IEL COMTTESTĂ *fa* ■ CONCEPTUL DIB SIFUNŢENIE

Ioan 5:1-18

Introducere

Cadrul în care se desfăşoară întîlnirea lui Isus cu un om neajutorat şi cu conducătorii religioşi este precizat în 5:1. Această întîlnire se petrece pe la mijlocul lucrării de trei ani a lui Isus.

Citaţie tiersonală

.

aute în eşecurile noastre treî.u^^ W ^«W&rW!6-^cft&^ . B^i^ioqmi ifirrt BSO ssîisq jsivs uiineq ,sft se sisq SIEO .*■ Tins' sb 88 3b qm>î tssilB'iBq teoî B »ISO iniumo B9"*soebniv

•

'lienî aual iul fi ©ifiisqe soinu 3nui|093 BÎESSDB Pî JnsrmU .5 ;sab £8 Btţq?ono-.> sîşsdaeosb ©s sa nh9' .ic? "!o!i-oîfi^L.oi? î(0r .v sl sb elen sssvi ici & S>J "âoriurn,, tedsS sb isiis ?u^f *e\.* •. iufosqesi etşsdsic;-!' *?.* so ni^S r) "nud if tnîte s}2® 6:- #: *ks* 13 niunşido 9:' ■■ <ve ie leo

Pentru lider

Sugestie: începeţi cu o scurtă discute despre ce cred oamenii că este „sfînt" (locuri sfinte? activităţi sfinte? obiecte sfinte?). în vremea lui Isus, cei ce ar fi trebuit să ştie cel mai bine, aveau idei greşite despre ce anume era sfînt.

Concepţia lor artificială s-a izbit de cea a lui Isus. în timpul discuţiei reţineţi că acest cuvînt

demodat - sfînt - ar trebui să aibe implicaţii sociale practice în viaţă, aşa după cum a arătat Isus.
194

195
întrebări de studiu
Vrei să te vindeci? v. 1-9 1.
2. 3,
Observaţi împreună cu grupul în v. 3-7 pe omul pe care l-a ales Isus ca sâ-l ajute. Apoi cereţi grupului să descrie condiţia lui. Din cuvintele omului, prin ce se poate dovedi că el are o oarecare credinţă? Dar de ce nu este de ajuns pentru vindecarea lui? Comparaţi şi aprecierea lui Isus din v. 14.
Care este cuvîntul cheie din întrebarea lui Isus din v. 6? De ce anume vrea Isus sâ-şi dea seama omul prin această întrebare?
Isus nu i-a spus doar „Fii curăţit!", aşa cum a făcut în alte cazuri. Vedeţi vreo importanţă în cele trei aspecte ale poruncii date omului?
Nu întotdeauna slăbiciunea fizică îi face pe oameni neajutoraţi, în ce alte domenii ne poate paraliza voinţa noastră slabă?
Cine te-a vindecat? v. 10-14
4. Care pare să fie, pentru evrei, partea cea mai importantă din vindecarea omului care a fost paralizat timp de 38 de ani?
Deci care credeţi că era scara lor de valori?
A încălcat Isus legea Sabatului? v. 15-18
5. Urmăriţi în această secţiune unica apărare a lui Isus înaintea acuzatorilor Săi. Prin ce se deosebeşte concepţia Sa despre „muncă" de a lor (vezi nota de la v. 10)?
6. Prin ce se deosebeşte respectul dat de Isus zilei de Sabat de cel al evreilor? Ce obişnuia El să spună că este sfînt şi bun?
7. După cum remarcă cu uşurinţă şi conducătorii religioşi, în ce fel vorbeşte Isus despre egalitatea Lui cu Dumnezeu (vezi nota la v. 10)? Ce indică referitor la concepţia iudeilor despre

Dumnezeu refuzul lor de a-L crede pe Isus?

1.
Prin ce se deosebeşte radical concepţia lui Isus **despre** Dumnezeu?
Aprofundarea discuţiei
Care este relaţia dintre condiţia fizică a omului şi puterea voinţei lui? în ce măsură voinţa umană poate controla toate domeniile vieţii noastre? Cum se raportează voinţa umană la voinţa lui Dumnezeu?
Puteţi arăta în ce fel considerăm noi unele lucruri (activităţi sau puncte de vedere) mai importante decît oamenii? Dacă Isus ar vizita instituţiile noastre religioase de astăzi, ce ar ataca El ca necredinţă sau distragere de la închinarea la Dumnezeu?
Meditaţie personală
Observaţi slaba voinţă a omului (v. 5-7), ignoranţa sa uimitoare cu privire la Isus (v. 11-12) şi lipsa lui de înţelepciune (v. 15-16). Dacă a vindecat Isus pe un om atît de nevrednic, nu ar putea El să ne ajute în eşecurile noastre trecute şi în slăbiciunile noastre actuale?
2.

196

NOTE

***v. 1** „praznic" - O sărbătoare sfîntă neprecizată, a evreilor, motiv pentru care se afla Isus la Ierusalim. „poarta oilor" - Una din porţile cetăţii Ierusalimului, vezi şi Neemia 1:32. v. 2 „cinci pridvoare" - Cinci terase spaţioase în jurul bazinului scăldătorii. v. 3-4 Aceste versete, care nu se găsesc în manuscrisele vechi de referinţă, au fost adăugate probabil mai tîrziu pentru a explica de ce mergeau oamenii acolo. Nu se sugerează că apele aveau putere de vindecare, ci că aşa credeau oamenii. v. 8 „paf - O rogojină sau saltea. v. 9 „Sabat" - vezi Lista de cuvinte.*

.

v. 10 „iudei" - vezi Lista de cuvinte.

:
1S ? *„ia-ţi patul" - Tradiţiile au deformat intenţia din Exod 20:8-11;* ***Nemţim***
SO l ***13:19; Ieremia 17:21-22 (vezi Lista de cuvinte la „Sabat).***
3 ***v. 17„Tatăl Meu" • vezi nota de la loan 2:16, studiul 1.*** *l}* ■'
orouh.;i'
&& 3 ssfuq ijs *un* .sinbswen eh *f\îs n\o nu* sq 2uel teosbniv *ry&Q*
«rtfaion *%i?HiîhiâMâ* tiî' i? ; Stuoeit ©"tfsson slnuosşs ni 6 ; g.n .. .-*.- *m*.--x:z <« . -*s*. ■■■*"*- -
vr.ît. pai'.ea c .:; mt; ::»;■ .•■•; ^

Dec» ca<e credeţ *"h ma* ţcara !c d«

valori
■Ui «sus fn».-
S. Pr.n **c© ft**s
o

Ce *itv:i :3*

1 d--: "■•:? Ssu-> **/jle?** de "abat de a •*.■ .•"■i*s* ;.--d e^te stint şi bu:*>*
.< t©r«ii4.c:rK^fu reîigioşi. în ce *î&* ■**Uм€**« i.Ui **cu** 0-:::*t*"?iia2eu (vezi nota >a

IEI COMTIE§TĂ
MOŢEUMIEA DE DEAGOSTE
L 102537
Luca 10:25-37

| introducere

Pe măsură ce se apropie de Ierusalim şi de sfîrşitul celor trei ani de lucrare, Isus este provocat public din ce în ce mai mult, de conducătorii religioşi. Ei sînt oameni învăţaţi şi cu influenţă, ale căror opinii erau standarde călăuzitoare ale societăţii lor.
Observaţi modul în care Isus, considerat un galilean cu o educaţie săracă dintr-un sătuleţ insignifiant, acceptă provocarea unuia dintre aceşti avocaţi sofisticaţi.

c ,. o-a eo BJ ■ 'îifoiv ~-*i*,~^.*rhq* iş ue .. _., ";
îlunesîiTBrnBe
ron ■•'■ic?evca ctis>vUţ?e?
ulqmsxs eo ne9îh£iTiB3 nu eua' c-«r;*SK BO tebaio so ©G *,ţ-*
-.go«ute ;"■ ziua da &:-\' °nn ^e^fe^^^'-'s^W^PK^^^^cpu' ^c
...s despre «agosife/
(.qmit sb sifonul n< ,8 u/se c lutorruq ifsgsiA)
-'dlţaţia p#rsortă!ă quig sijsoeR .eiBm isrn siaa E3Bb Juob ni luquig iţifiâqm' .5
•

Pentru lider

Probabil că oricine, indiferent de concepţia sa despre viaţă sau de educaţia religioasă, crede în importanţa dragostei în lume. Este nevoie însă să definim termenii. în studiul de faţă descoperim ideea radicală a lui Isus despre dragoste, care depăşeşte convenţiile sociale. Ideea Sa despre dragoste era cu mult mai mult decît un ideal filozofic abstract şi mai mult decît un răspuns emoţional faţă de o persoană sau situaţie. Aici El arată că dragostea este o dăruire de sine necondiţionată chiar şi faţă de cei de la care nu putem aştepta nimic în schimb.

întrebări de studiu

Un învăţător al Legii îl ispiteşte pe Isus, v. 25-29

1. Deseori, deşi nu întotdeauna, întrebările pe care le pun oamenii arată cum sînt ei. Ce credeţi despre acest învăţător al Legii? în ce sens a pus el o întrebare bună? Ce motive are el pentru a pune această întrebare? Cum s-ar fi putut el „justifica" cu a doua întrebare?

Un test al dragostei, v. 30-35

2. Refuzînd să se lase prins în capcana învăţătorului, răspunde celei de a doua întrebări printr-o parabolă.

Isus

3.

4.

6.

De ce foloseşte Isus un preot şi un levit în povestire? Imaginaţi-vă scena. Ce gînduri le puteau trece prin minte pe cînd se apropiau şi priveau victima? La ce s-o fi gîndit samariteanul?

De ce credeţi că alege Isus un samaritean ca exemplu de dragoste (vezi Samaria în Lista de cuvinte)? Ce l-ar fi putut costa pe acesta intervenţia sa?

(Alegeţi punctul 5 sau 6, în funcţie de timp.)

împărţiţi grupul în două, dacă este mai mare. Fiecare grup să pregătească o scurtă scenetă realizată într-un cadru actual cu personaje echivalente din lumea contemporană.

După aceea, discutaţi interpretarea fiecărui grup. (De exemplu, cît de potrivite au fost aceste echivalări cu atitudinea celor din pildă?)

Cum am putea avea, conştient sau inconştient, atitudinea preotului sau a levitului? Pe cine sau ce situaţie încercăm de obicei să evităm? Ce ne împiedică să intervenim?

■ jSffiîîiiWfi L'■• BIS e;i > ■> ..-■ ' ■>■; i;>'-'L.)i «isi^s ■;■■ >*'iavnoo •<f*' ~"t.' .

Isus îl încearcă pe învăţătorul Legii, v. 36-37

7. Comparaţi întrebarea lui Isus (v. 36) cu cea a învăţătorului (v. 29). Cum a schimbat Isus perspectiva întrebării lui?

8. Ce îl îndeamnă Isus să facă (v. 28)? De ce ar fi fost acest lucru deosebit de important pentru învăţătorul Legii? Ce ar putea însemna practic pentru noi „du-te şi fă la fel"? (îndemnaţi grupul să meargă dincolo de o „cauză bună", la modul general, la situaţii concrete pe care le pot întîlni în ziua următoare sau în timpul săptămînii.)

Rezumat

- Revedeţi cele două aspecte ale rezumatului pe care l-a făcut învăţătorul Legii lui Dumnezeu în v. 27. Ce legătură puteţi stabili între partea a doua şi partea întîi? Este posibil să te supui uneia fără cealaltă?

Aprofundarea discuţiei

Care sînt concepţiile (sau prejudecăţile) răspîndite despre dragoste în ziua de azi? Prin ce se deosebeşte ideea şi exemplul lui Isus despre dragoste?

Meditaţie personală

1. Ce diferenţă ar fi în viaţa mea dacă L-aş iubi pe Dumnezeu cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată puterea şi cu tot cugetul meu?
2. Cine este aproapele meu?

201
f?r£ „ „ ^mfoiînî itSîeqmoO Y
v. 25 „învăţător al Legii" (avocat) - Un expert în Legea iudaică (primele cinci cărţi din Vechiul Testament).
JJT *v- 27 Vezi & Deuteronom 6:5; Levitic 19:18. Răspunsul învăţătorului este un*
" *rezumat al celor Zece Porunci (Exod 20:1-17).*
v *v. 30 „de la Ierusalim la Ierihon" - O distanţă de aproape 27 km cu o coborîre*
iu'J *abruptă într-o regiune aridă. Tîlharilor nu le era prea greu să opereze acolo.*
Bj V' 31 "preot"' Un om care îndeplinea jertfe şi ceremonii la Templu.
nf *v. 32 „Levit" - Cel care îl ajuta pe preot şi interpreta Legea,* j *,.,
../- *v. 33 „Samaritean" - vezi Lista de cuvinte.* 'f e
v. 35 „dinari'Ylei - vezi Lista de cuvinte..... 'i iucţIT1i'
*iU'*E:* .5-. 3i£s ©q *Krnj:»«»- - I;J e'j&qeB* Fucb slso iţehaviR
* - ' - r EJ[1],-: fei 2S
o. ; qm-;. 5 «j, sssb-- 4ft^cr#go»a!*^ «o f tnq . sr ?b suis ni jj^ogsib
Teteogstb siqseb euei ..... '■'■■-■ «•■ - r ,-. ': ,■ i....-,_;
tt^'fc«i> ;&mini «*sof *! usm
* ts»flrn«»i9t(Bcntw-®*sî> *tv-iQ i* s

.«:-»'//

(S. EL ÎMTELMIEST1E

▪

FAŢA IM IFAŢA

Ioan 11:1-44

Introducere

Majoritatea dintre noi îl vedem, probabil, pe Isus ca o persoană publică ce predica, învăţa sau ajuta oamenii pretutindeni, dar evangheliile vorbesc şi despre existenţa unor relaţii strînse de prietenie cu unii oameni. între aceştia era o familie unde El mergea deseori să se odihnească (vezi nota de la v. 1-2).

SBt *Bl",*
-' ii
Pentru lider
Este o istorisire lungă şi dramatică pe parcursul căreia s-ar putea ridica numeroase întrebări. Cel mai bine ar f, totuşi, să concentraţi discuţia asupra temei centrale a textului - învierea din morţi şi viaţa veşnică pe care o găsim în Isus Hristos. Relatarea conţine şi unele detalii emoţionante din partea lui Isus şi reacţiile celor două surori faţă de pierderea grea din familie.
202
203

întrebări de studiu

*" "•-• ., •, ,7 —^ '; ;

Toată lumea are probleme! v. 1-16

1. Este evident că boala lui Lazăr era gravă, altfel Măria şi Marta nu ar fi trimis după Isus. Ce aşteptau ele de la Isus?

De ce credeţi că întîrzie Isus, ştiind că Lazăr este aşa de bolnav? De ce le lasă pe Măria şi Marta să sufere în felul acesta? Ascultînd dialogul din v. 7-16, care vedeţi că este (1) grija cea mai mare a ucenicilor şi (2) grija cea mai mare a lui Isus?

Pe Isus îl doare atît de mult încît plînge, v. 17-38

"^ *{Pentru lider:* în această fază concentraţi-vă asupra relaţiei dintre Isus, Măria şi Marta.)

3. Puneţi-vă în locul Măriei şi Martei. Oare cum s-au simţit ele cînd au văzut că Isus nu vine imediat? Ce asemănări şi deosebiri observaţi în felul în care îl întîmpină ele pe Isus?
4. Urmăriţi atitudinea lui Isus faţă de întristarea surorilor şi moartea lui Lazăr. Ce detalii subliniază sensibilitatea Sa? Ce mai consideraţi deosebit de frapant aici?

„Eu sînt învierea şi viaţa", v. 20-27

5. Analizaţi mai îndeaproape aceste versete. Ce progres observaţi la Marta în timp ce stă de vorbă cu Isus? Ce deosebire este între credinţa generală depre înviere pe care o are Marta (v. 24) şi credinţa specifică din v. 25-27?

Isus îl învie pe Lazăr, v. 38-44

6. Imaginaţi-vă scena de la mormînt. Ce sentimente aveau martorii acestei scene? Consideraţi că reacţia Martei este justificată?
7. De ce credeţi că se roagă Isus în felul acesta (v. 41-42)?

8. Cum ilustrează acest eveniment uluitor ceea ce spusese Isus Martei în v. 25-26?

Aprofundarea discuţiei

1. Puteţi discuta puţin despre sentimentele voastre cu privire la moarte: reacţii la o pierdere ireparabilă, temeri şi întrebări despre viaţa după moarte.
2. Ce fel de credinţă în Isus le cere această situaţie grea celor două surori? Cum s-ar putea compara credinţa voastră într-o criză asemănătoare?

Meditaţie personală

„Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi". Ce înseamnă să crezi în Isus în felul acesta? Ce implicaţii ar avea acest lucru pentru tine?

teifuo&lb 69iabnutoK|/-

NOTE

v. 1-2 *Vezi loan 12:1-8 şi Luca 10:38-42.* ^ nHvi- •şii-^ih H^!Bfr«. S1j *v. 4 Vezi şi Marcu 5:35-39 pentru concepţia lui Isus despre moarte.* (1'a' "*'

v. 7 ludeea - Centrul opoziţiei oficiale faţă de Isus.

v. 8 „ludei" - vezi Lista de cuvinte. 2. v. ***9-10*** *(Compară cu loan 9:4) - Isus încearcă să-i liniştească pe ucenici afirmînd că, în timpul pe care l l-a dat Dumnezeu pentru a-şi îndeplini lucrarea,* O- *El este în siguranţă.*

v. 17 „patru zile" - Obiceiul era ca mortul să fie îngropat imediat.

v. 33-38 *„s-a înfiorat şi s-a tulburat" - Aceasta sugerează că Isus plîngea nu numai de durere pentru Lazăr şi surorile sale, ci se tulburase şi mîniase de . grozăvia şi hidoşenia morţii, consecinţa supremă a păcatului. rt v. 44 „fîşii de pînză" - ludeii obişnuiau să spele şi să ungă trupul mortului şi ^ să-l înfăşoare apoi în pînză de in. Membrele erau legate, iar faţa acoperită.*

! .! ' *U*

' •»
■ -slill u *Ui* ic

7o EL PĂTRUNDE DINCOLO DE SUFEAIFAŢĂ

(Părţile 1 şi 2) *Matei 23:1-39*

"'" îte HO

fhetteiBvebB UD ilrar
\- ?•• *• <,:„*• ti!-
Ca e ′, c′ ′: ^′ ″ r*£' "' "• "w
s-"%lf?10îfcub(1^*©'tf>5 ^tsoq irBmg "ofijuie n>; ,

Pentru lider
Pasajul acesta se deosebeşte de majoritatea celor pe care le-am studiat, deoarece se prezintă în forma unui discurs direct al lui Isus. Se pare că, în stilul lui Matei, aici este vorba mai degrabă despre o colecţie de declaraţii care prezintă pe scurt judecata lui Isus asupra conducătorilor naţiunii evreieşti, decît un singur discurs de demascare ţinut o singură dată. Pasajul abundă în aluzii la Vechiul Testament. Dacă grupul are timp să îşi clarifice aceste referiri, va înţelege ce observator fin al naturii umane era Isus. Studiul trebuie să ne facă să înţelegem că Isus are dreptul să ne judece pe fiecare, pentru orbirea noastră intenţionată şi ipocrizia fariseică.
206
207

PARTEA 1
Umanitate radicală şi spiritualitate radicală

întrebări de studiu
Pericole în conducere, v. 1-7
1. în această primă secţiune Isus se adresează mulţimilor şi ucenicilor Săi. Mai tîrziu El se adresează direct conducătorilor religioşi. Imaginaţi-vă tonul vocii lui Isus cînd vorbea despre farisei şi cărturari. în ce cuvinte sau expresii aţi descrie sentimentele Sale care se pare că îl animă aici?
2. Ce pericole vede El în spatele activităţilor şi atitudinilor religioase ale fariseilor şi cărturarilor? La ce titluri şi posturi aspiră oamenii în societatea noastră? Putem trăi fără recunoaştere socială? Unde este echilibrul?
Antidotul lui Isus, v. 8-12
3. în contrast cu dorinţa fariseilor de afirmare socială, Isus oferă o învăţătură total diferită. Consideraţi că noţiunea Sa de egalitate din v. 8-11 ar duce la un fel de anarhie creştină, aşa cum afirmă unii? (Ai grijă ca grupul să-şi verifice ideile comparîndu-le cu cuvintele lui Isus şi înţelesul lor.)
4. Observaţi cu atenţie v. 12 - un alt paradox folosit de Isus. Cum se face abuz de el? Cum am putea fi smeriţi cu adevărat fără să devenim masochişti?
După Isus, un slujitor smerit poate să fie conducător?

Piedici în calea celor ce caută, v. 13-15

5. Expresia „vai de voi" folosită de şapte ori în acest capitol este o acuzaţie a făţărniciei specifice cărturarilor şi fariseilor. Care sînt primele două despre care se vorbeşte aici?

Ce piedici exterioare din partea altora ne pot împiedica să nu ne unim cu poporul lui Dumnezeu sau să intrăm în împărăţia Sa (v. 14)?

208

Ce bariere interioare din viaţa noastră ne-ar putea împiedica să ne apropiem mai mult de Dumnezeu (v. 15)?

Orbire faţă de adevăratele valori spirituale, v. 16-24

•^ *{Pentru lider:* vă va folosi să prezentaţi pe scurt versetele care par prea tehnice pentru ca grupul să poată înţelege importanţa lor practică, după sugestiile de mai jos).

6. Mai întîi, Isus se ocupă de făţărnicia de a deforma Legea pentru a o face să se potrivească scopurilor lor. Citind chiar din regulile fariseilor despre lucrurile sfinte care leagă jurămintele lor, Isus arată lipsa lor de discernămînt cu privire la ceea ce este cu adevărat valoros. (Grupul poate să verifice în v. 16-22).

Cum s-ar putea în zilele noastre ca oamenii să înţeleagă greşit o poruncă a lui Dumnezeu pentru a-şi satisface propriile lor interese şi să piardă astfel scopul ei real? Care este scopul suprem al tuturor poruncilor lui Dumnezeu?

7. în al doilea rînd, Isus se ocupă de făţărnicia de a evita responsabilităţile importante şi de a fi legalişti în probleme mult mai puţin importante. Evidenţiind grija excesivă a fariseilor de a da zeciuială din legumele din grădină şi din minusculele seminţe aromatice, Isus atenţionează asupra ridicolului dezechilibru al priorităţilor lor spirituale. (Grupul poate verifica în v. 23-24).

Puteţi să faceţi referiri la o astfel de orbire şi în zilele noastre? Care este rădăcina orbirii spirituale? Prin ce se înrudesc orbirea spirituală şi făţărnicia?

Meditaţie personală

Interesul lui Isus s-a îndreptat totdeauna spre inima omului, spre intenţiile şi motivele lui. Avem şi noi domenii în care ne este greu să împletim gîndurile noastre cu cuvintele sau faptele noastre?

NOTE

v. 2 *„Cărturarii şi fariseii" - vezi Lista de cuvinte.*
„scaunul lui Moise" - Autoritatea spirituală/legală provenită de la Moise. » *Vezi Lista de cuvinte. La fel ca şi„catedra", care denotă o poziţie de autoritate ?*§j||; *recunoscută.*
«Dfe "" S »f'lacter"" *F'?'i de piele pe braţe sau pe frunte în care se purtau părţi din* **Plh** *Scriptură. Vezi Deuteronom 6:4-9; 11:13-21.*
„poala" - Ciucurii de pe hainele lor a căror formă simbolizau legea (Matei 9:20).
Ulti *v. 6 „sinagogi" - vezi Lista de cuvinte.*
9Î;|: *v. 8 „rabin" - Vezi Lista de cuvinte. în v. 8-10 Isus nu interzice folosirea literală*
gyj *a acestor apelative, cît respinge slugărnicia pe de o parte şimîndria pe de alta.*
v. 10 „dascăl" („Profesor") - o autoritate recunoscută într-un anumit domeniu de cunoaştere. ■; *„Hristosul" - vezi „Mesia" în Lista de cuvinte.*
v. 13 „vai" - Exprimă mai mult durere decît condamnare. >
Jîşs f *„făţarnici" - Apare de şapte ori în acest capitol. Vezi Lista de cuvinte.* . •joi *ţ v. 15 „tovarăş de credinţă" (prozelit) - în Noul Testament o familie dintre* îiido *Neamuri total convertită la credinţa iudaică.*

nun,
6 ab
Ifi ifjdîîi ^b , .(^S-Ci .v,nî

/
;§. ■ ....ŢÎJ/ - -jrnugâi *p,iL* ..-,;.$iL .**jb 2h"* . *-4s~;* . snoijnsts 3ual ,soi, .• *SOIB i* ^teo^juqyi^), ţ9^ytiii9^^pJ£-jp}^"|^q CI
esiidtb'5g&*DuiHî>93 a>6 **rihS** ?sîjsu*niqe inidio sniDBbsi ales SIBD
e
iSUS. Un Skif»ïi.>
ste ic **si** •■ , **iţsJ** . .

:r

;m ca poportil !t.

210
ÎÎC şa 16 *i'i*
O: * ■'.'■":■. *k*
«y .■ s Irt.,'- ••:>« (
â V

son 3i3*^ifo fejsui

Introducere
Ultimele trei expresii „vai de voi" prezintă (1) ipocrizia de a da itenţie aspectelor exterioare ale religiei (v. 25-26), (2) făţărnicia jutregaiului ascuns (v. 27-28) şi (3) făţărnicia respectului de formă 'aţă de mesagerii lui Dumnezeu (v. 29-36).
w *ir- c'i* *2 ,,mnp;*
PARTEA 2
° Judecată radicală **vW:**
-■■*j h*

Realităţi interioare şi exterioare, v. 25-28
1. Ce legătură este între prima făţărnicie a religiei „din afară" (v. 25-26) şi cea de a doua, religia „mormintelor văruite" (v. 27-28)?
Consideraţi-L pe Isus contemporanul nostru. Cum ar ilustra El nepriceperea fariseilor de a face deosebire între realităţile interioare şi exterioare?
Respectarea aparentă a mesagerilor lui Dumnezeu, v. 29-36
2. în v. 29-30 Isus se referă la modul pios în care fariseii cinsteau profeţii morţi, dar le arată din nou ce făţarnici sînt.
Rugaţi grupul să analizeze v. 29-34. Discutaţi apoi despre contrastul dintre lăudăroşia fariseilor din v. 30 şi prezicerea lui Isus din v. 32, 34.
Puteţi da un exemplu de „atitudine fariseică" faţă de profeţii şi criticii societăţii din ziua de azi?

4. Studiaţi cuvintele „de aceea" din v. 34 şi „ca să" din v. 35. Care este motivul pentru care Isus trimite profeţi, înţelepţi şi cărturari?
5. De ce consideră Isus că nu este posibilă pocăinţa la cărturari şi farisei?
Ce fel de om vedeţi în spatele cuvintelor caustice din v. 32-33? Ce principii din aceste cuvinte radicaieale lui Isusse pot aplica situaţiei noastre?
211

O lecţie pentru prezent, v. 32-36
6. într-o epocă în care individualismul este puternic, poate că v. 36 nu este uşor de înţeles. Analizaţi versetele precedente care deţin cheia sensului acestei profeţii. Cum trebuie să interpretăm acest verset în lumina contextului? Cum se poate aplica el în ziua de azi?
Ierusalime, Ierusalime v. 37-39
Fără această ultimă parte a capitolului, am fi rămas cu imaginea că Isus este numai judecătorul neînduplecat al conducătorilor evrei.
7. Cum putem vedea în imaginea cu cloşca şi un alt aspect al lui Isus?
8. In final, care este esenţa refuzului lor, după spusele lui Isus, care le atrage judecata viitoare?
-

Rezumat
In ce măsură puteţi să-L recunoaşteţi pe Isus ca radical, dar un radical plin de compasiune?
Recapitulare
1. După studierea întregului capitol, cît de corectă credeţi că este judecata lui Isus împotriva fariseilor şi cărturarilor?
2. Mulţi consideră religia un mijloc facil de evaziune, un narcotic. Ce părere ai tu despre credinţa creştină, după ce L-ai ascultat pe Isus aici?
Meditaţie personală
îl admirăm pe Isus pentru îndrăzneala Sa, dar, inevitabil, apar întrebări. Cum vede El situaţia din vremea noastră? Mai precis, cum mă vede pe mine? Putem evita o întîlnire reală cu El?
bei *&ît*
NOTE
v. 26 „paharul şi blidul" - Referire la ritualul laborios al iudeilor de purificare a vaselor pentru hrană.
v. 30 „sîngele profocilor" - Vechiul Testament relatează multe cazuri cînd trimişii lui Dumnezeu au fost omoriţi de evrei. Vezi şi Evrei 11:35-38, un rezumat.
v. 31 „fii"- Termenul acesta înseamnă „caracteristic lui", „avînd natura lui", fără referire la gradul de rudenie.
v. 32 „umpleţi" - O aluzie profetică la moartea Sa şi a altora prin care se dovedea pe deplin natura lor răzvrătită şi ucigaşă.
v. 34 Faptele Apostolilor ilustrează profeţia lui Isus despre apostoli.
v. 35 Abel şi Zaharia - Primul (Geneza 4:8) şi ultimul (2 Cronici 24:21) martiri din Vechiul Testament. (în ordinea ebraică a *cărţilor, Cronicile este ultima carte.)*
v. 38 „Casa" - De la „casa lui Dumnezeu"; Templul care a fost mai tîrziu profanat, jefuit şi distrus în anul 70 d.Hr. de romani.

teu. ■*v, -'iose^-*
u *e*
E ii explo »>IC> JV.j-î <î'

m.K a'
tiîă â-şi ■alez JJOWf
:. re ez*
eseu ;W!ti i ochi omeneşti, Oui:
pi Ci, ţ p
*f *;,:« ■■":•* **ler:.;** m'iîriiu', pur fii
- moş pi
& .^- _-.,,.. .^ i Şi, aşa **if;". :**
> .. ^ *c:* **;;.-fi** ai
:
* ei >■■ ■a to',:'[1]
ă
'■<■■- rh:

212
213

p

hitwn r

Siiîtajit personala ot-V> 'ur- v .' r:.

G

■CHEMAREA LA UCENICIE

Credinţa creştină nu este un narcotic sau un simplu subiect de meditaţie. Credinţa vie poate să mute munţii, încălzeşte inima omului, îi deschide ochii şi urechile, îi întăreşte picioarele şi mîinile ca să-L urmeze pe învăţătorul său. Ea schimbă direcţia atenţiei omului, obiectivele şi scopurile Lui.
Isus a ales cîţiva pescari şi alţi oameni de aceeaşi condiţie socială pentru a-i face ucenicii Săi. Ei erau oameni obişnuiţi, fără o educaţie aleasă şi probabil aspri şi insensibili. în timpul uceniciei lor ei au devenit ceea ce trebuiau să devină: instrumente în mîinile lui Dumnezeu. Cînd Dumnezeu foloseşte un instrument, o face în mod optim. El nu-l exploatează, nici nu-l distruge, ci îl dezvoltă, îl învaţă şi îl ajută să-şi realizeze întregul potenţial. Dar în Casa lui Dumnezeu, privită cu ochi omeneşti, totul pare să fie răsturnat. Cei blînzi şi slabi vor moşteni pămîntul, primii vor fi ultimii, dragostea este mai puternică decît violenţa. Şi, aşa cum s-a aplicat şi aici, cei ce se dau pe ei înşişi şi renunţă la toate, vor primi mai mult şi devin oameni adevăraţi. Preţul uceniciei este chiar „viaţa" ucenicului, iar răsplata este o „viaţă nouă".

.

215

..... ■■'- <

JuSumo i&îînsffc. stosiib *k&'^âoz* sD v.: '"V:M^VI. eq SSSTHU

-

r

:

ÎL CE ESTE EL,——-?- -■ÎNVĂŢĂTOR SAU DOMN?

::-? ,-

Lwca *5:1-11*

Introducere

Isus a devenit popular încă din primele zile de lucrare publică şi a stîrnit un mare interes în toată ţara. Oamenii de rînd erau convinşi că El rostea cuvinte pline de putere şi autoritate. Isus ştia însă că nu putea să se ocupe personal de toţi, de aceea a chemat cîţiva oameni pe care să-i poată pregăti mai intens pentru a lucra cu El.

tic squO

£t r»'·|uq mivnq sS

H7* *smti* onq svtg^iyoivi

'.im%f«ăi\3isq ■vn ii®2S2fihQ un : •■

:t»tf& p^rsa^ait ^o! aibubr

>a>'. r-in«îos. c,« -r :--,'a«tr--:-...:• ,to;«. -,*<■•■ •■.• -•;'-; sisfeeisv nî euel iu! *-j-te^.. &b* steb alnusnuqali îJsisqmoO *.c t* eiînl fuo0itsq .e-e 90 B©SO sb uita*! îsîoate teoî B rnuO .8

îfioitstoiq iuti sifensloxa 0}®3

■a sfsbsic ©o aC c'uiî3*i 'uo soitiîn*3bi t|oq 9î ăiuesrn &o n; .0

'iBfTţfisî if teol.6-e' h&ageq icfe^os

^nsmeo ÎÎŞSOA &q a^emsrb tî EUE) ,9!BS iiifiicxji ^i^jcisoni aJ A

• U '^ f"• aq^oiqB termu us-J iB .(OS-d r. f 'JCTSM) ssennw Penţru ljder =»ÎQolonoio s©iaQete|r:: nit msîfsonuo ion în această serie ne concentrăm asupra preţului uceniciei. Punctul principal al discuţiei va fi reacţia lui Petru la pescuirea minunată a unei mari cantităţi de peşte (v. 8-11). Discutaţi problema dacă alţii a' fi reacţionat la fel (şi de ce) sau diferit (şi de ce).

217

întrebări de studiu

Doua procedee de a pescui

1. Ce credeţi că vedea mulţimea în Isus? De ce îl îmbulzeau? Ce aşteptau de la El?

2. Textul din capitolul cinci se constituie ca un întreg, deşi introducerea despre mulţime nu pare să aibă vreo legătură cu pescuirea de peşti şi cu chemarea finală a ucenicilor. Care este legătura dintre mulţimea care-L ascultă pe Isus (v. 1), mulţimea de peşti (v. 6) şi afirmaţia lui Isus că de acum încolo ei vor fi pescari de oameni?

jl.

Pescari ocupaţi, v. 1-7

3. Să privim puţin la pescari. După cît se pare, ei îşi cunoşteau bine meseria. în noaptea precedentă nu prinseseră nimic şi erau, probabil, obosiţi şi îngrijoraţi de soarta lor. Observaţi fazele progresive prin care tîmplarul/ învăţătorul a atras nişte pescari de meserie în lucrarea Sa. Ce arată aceste faze despre felul în care pătrunde

Isus în gîndurile lor?
4. Care sînt paşii schimbării de atitudine a pescarilor faţă de Isus?
Comparaţi răspunsurile date de Petru lui Isus în versetele 5 şi 8. Cum a fost afectat Petru de ceea ce s-a petrecut între timp? Este exclamaţia lui profetică?
în ce măsură te poţi identifica cu Petru? De ce credeţi că acestor pescari Ie-a fost şi teamă?
Pescari de oameni, v. 10-11
7. La începutul lucrării Sale, Isus îi chemase pe aceşti oameni să-L urmeze (Marcu 1:16-20). Ei L-au urmat aproape un an (Luca 4).
Dar noi cunoaştem din înţelegerea cronologică a evangheliilor is te c^ e' nu au f°s* într-o legătură strînsă şi constantă. Ce calităţi a **sîş©** văzut Isus în ei în acel an, care L-au determinat să-i aleagă ca **i?) 'f tovarăşi de lucru?** ••- -■;•-■■• ■•- *m* *$*> &-*& smaWcriq s^s-
5.
6.
8. Care a fost răspgnsul final al lui Simon Petru şi al celorlalţi tovarăşi ai săi la chemarea lui Isus? Ce îl poate determina pe un om cu o ocupaţie stabilă „să lase totul" şi să urmeze un învăţător itinerant?
-

Aprofundarea discuţiei
1. Din experienţa lui Petru, ce putem învăţa despre factorii care duc la ucenicie? Ce este mai uşor şi ce este mai greu pentru noi decît pentru el?
Ce putem învăţa din acest pasaj despre Isus ca învăţător şi despre lucrarea Lui de ucenicizare? Ce anume ai dori să poţi face la fel?
2. Cum ai fi răspuns tu în situaţia lui Petru? Ce te frapează în comportamentul lui Isus?
Meditaţie personală
Dacă ţi s-ar pune problema să părăseşti totul pentru a-L urma pe Isus Hristos, ce ar însemna „totul" pentru tine?

NOTE
v. 1 Lacul Ghenezaret ■ Vezi„Galileea" în Lista de cuvinte.
v. 2 „Pescari" - ca şi în v. 7 şi 10. El îi chemase înainte (Marcu 1:16-20)
v. 5 „toată noaptea" - Timpul cînd se pescuia.
v. 8 „pleacă de la mine" - Recunoaşterea din partea lui Simon Petru că Isus era un om cu puteri mult mai mari decît crezuse el.
v. 11 „au lăsat totul" - Inclusiv meseria lor bănoasă (Marcu 120)
web: «■- t
«stea»
, sa^

f:»T 4- .vi
1.■ :"
vi •
.--- *u;*

...te « .

*--. -». /,

1 -J,

' r' .-, ,!.

HJCIEMECniE EAOECALA

Luca 6:27-42

Introducere

Conducătorii religioşi au văzut popularitatea crescîndă a lui Isus. Ei L-au contestat, dar El a continuat să spună adevărul despre Dumnezeu, chiar dacă era împotriva lor. Erau hotărîţi să-L distrugă, în această situaţie, Isus a ales doisprezece bărbaţi dintre ucenici pentru a-i face tovarăşii Săi apropiaţi. Apoi a început să-i înveţe pe ei şi pe alţi căutători sinceri ce înseamnă adevărata ucenicie în împărăţia Sa. HpBfi>i.>'nsK/.--r, i:: *BQ* .Hjluqrnit « *Ic* *!}oq BijButîft sb Bv-i^nim»'^.

ie

Q "■oîBlsvni s,: eue^ s^qeeb isejeq *ÎSBOB &^I<^,* sO

"J

jUl ' ^i:- ar- ■ j-,3 f- 3i

Pentru lider

Textul acesta, care este asemănător Predicii de pe Munte, poate fi uşor interpretat greşit. Unora li se pare că seamănă cu o nouă lege. Pe alţii îi poate descuraja, pentru că standardul creştin de viaţă pare imposibil de atins. Textul ne învaţă cum vrea Dumnezeu să fie viaţa, deşi trebuie să ne fie clar că acest fel de viaţă este într-adevăr imposibil dacă nu acceptăm ajutorul lui Hristos care să ne dea putere să trăim potrivit voii Lui. Atunci pretenţiile şi descurajă'ile nu ne mai deranjează pentru că sîntem bucuroşi de chemare.

221

întrebări de studiu

Ascultători neobişnuiţi

k.1" Cui îi adresează Isus mesajul Său (v. 17, 20)? închipuiţi-vă că ~" sînteţi în mijlocul celor ce ascultau. Ce afirmaţii vă reţin imediat atenţia? Cum aţi reacţiona la ele? De ce? Ce vă face să credeţi **.aur** despre Isus? *,,*.■...* v

¡J»K . .,,-f^y-- >-~

eiqc inoo c ;sb .tefesînoo UJS-J E

Qunvăţătură neobişnuită itoarni iosb isîffo ¡u©s»nrnuC

l&rk Care sînt diferitele situaţii de la om la onnrpe care le abordează sq t Isus? Cum îi învaţă Isus pe ucenicii Săi să-i trateze pe ceilalţi în n> ; fiecare caz?

3. Amintiţi-vă de situaţia politică a timpului. De ce accentuează Isus problema iubirii vrăjmaşului? Credeţi că învăţătura lui Isus se referă la mai mult decît duşmanii noştri naţionali? în ce fel?

4. Ce-i determină pe oameni să creadă că au anumite drepturi să critice şi sâ-şi condamne aproapele? Cu ce atitudine şi acţiuni pozitive înlocuieşte Isus tendinţa de a judeca pe alţii?

5. Cum demonstrează Isus îndurarea lui Dumnezeu? (Vezi **şi Matei** 5:44-48; Iacov2:13; Romani 12:19-21).

Cum putem practica îndurarea?

Un învăţător neobişnuit

6. Ce spune acest pasaj despre Isus ca învăţător? Despre metodele Sale? Despre observaţia Sa asupra naturii umane? Despre preocupările Lui principale? Ce speranţă ne dă pentru a învinge slăbiciunile omeneşti?

isbîî iniii

*Rezumat*** idin ' ao IID1D9îC' ■"<*f*f;»3«E sis® *v'so* .BXSOS lutxsf

^ • *i?* .§- ,on o JO ănBrf!Es?e ăij^^a *&d* ii sponSJ .feaîD işteTristni

pentru Zt^j^ f$)astre,f §g *9,^-3^* i?sb *,Bţm* si! ăs ussantiuO sstv muo ă|svr«i £.;-■& *sn ss* 91B3,30*' ,-; *Imoiu^. mstqsooB* uf! iosb Sidiaoqmi îsvebs-iSnî *etes* ăîsiv Knr: an un slnSjeiuOii.sO iş siiiJnsJsia *ioauSA* .iuJ «ov tivrtfoq misiJ §s sisîuq
.siBmsrio ©b işomoud msJnîe sa mtroq S5.sejnB"i9b

Aprofundarea discuţiei

Cine sînt duşmanii voştri - cei care vă provoacă sentimente de ostilitate? Ce schimbare poate aduce Isus în aceste relaţii?

Care din instrucţiunile date de Isus ucenicilor vi se pare cel mai greu de realizat? De ce?

De ce va fi mare răsplata celor ce fac binele? La ce fel de răsplată se referă Isus (v. 35)? Se poate compara aceasta cu răsplata pentru care lucrează oamenii în viaţa aceasta?

Meditaţie personală

este?

Ce pai din ochiul tău te împiedică să-L vezi pe Isus aşa cum

A/O7E

v. *27„iubiţi pe vrăjmaşi" - La porunca „iubeşte pe aproapele tău" (Levitic 19:18) fariseii au adăugat „urăşte pe duşmanul tău".*

v. 30 „ia cu sila ale tale" - Soldaţii romani care ocupau Palestina pe atunci puteau să pretindă oamenilor o cantitate limitată din bunurile lor.

„dă-i" - Timpul verbului este prezentul continuu, adică „dă încontinuu!" v. 31 Această „Regulă de aur" exista şi înainte, dar interpretată negativ adică, nu face altora ceea ce nu vrei să-ţi facă ei ţie. v. 38 „măsură bună" - Măsură de piaţă pentru cereale şi alte mărfuri. v. 41-42 „pai...bîrnă" - Denotă meseria de tîmplar a lui Isus.

>a refer »,< «• ^ mu!" ded! duşr:.-- vi nc«¥;n na; -.aîP •<";■ t? TtjaJşe:
.

•

. * ' .. *"••]:.* -

ÎN CUME MIE ÎMCM1EO1EM1

Luca 12:13-34

Introducere

După ce l-a omorît pe fratele său Abel, Cain a rătăcit fără odihnă, căutînd un refugiu. El s-a stabilit în Nod (Fugă). Acolo şi-a zidit o cetate în care să fie în siguranţă şi în spatele zidurilor ei să trăiască o viaţă independentă, după pornirile inimii sale (Geneza
4:8-17).

Cetatea - simbolul mulţumirii de sine a omului! Babilonul -simbolul eforturilor omului de a crea o înţelepciune omenească şi de a-şi găsi identitatea umană departe de Dumnezeu! Noi pe ce ne bazăm? Pe zidurile cetăţii, pe societăţile de asigurare, bani, tehnologie, raţiune umană, planificare raţională?

;ih9tho oîifî fequb uisS ^ifBbseo-q 9! SIEO sq ©iehatsfn eiiTuiou

f^f>i^dsta :*^i/J ÎSD sQ .Bdifii ip ktho jdica»! iistei ea sus! ioc|A

- -t*-) ■ ■ ■••■ .-••■ .-.■-. ;. - ■■■ .--■'.'"» "• i ■.;;• ■; ■ „.,;„" ■•^-tp,5 itRi^rnun^ "

Pentru lider

Studiul de faţă are acelaşi subiect cu cel al bogăţiei din Marcu 10:17-22 din C şi Marcu 10:23-31 din B. în aceste trei studii, totuşi, nu avuţiile constituie tema principală a lui Isus, ci ceva dincolo de bogăţii. Fiecare priveşte problema aceasta din situaţii diferite - un tînăr bogat sincer, ucenicii iudei tradiţionalişti şi un materialist. Deoarece în acest pasaj este inclusă o parabolă (pildă), consultă Lista de cuvinte pentru a o interpreta.

e 15 — Isus, unul dintre noi

întrebări de studiu

Cum să nu-ţi salvezi viaţa, v. 13-21

1. Textul nostru prezintă unul din urmaşii spirituali ai lui Cain. De ce vine acest om din mulţime la Isus? La ce răspuns s-ar fi aşteptat pentru problema lui?

2, 3.

De ce îşi începe Isus răspunsul cu o întrebare? Cum răspunde pilda la problema reală a lăcomiei omului?

Marx a spus că orînduirea capitalistă este sursa lăcomiei, care nu este un viciu natural al omului, ci îi este impus de societate. După Marx, omul nu poate să nu fie lacom, date fiind condiţiile actuale ale societăţii. Ce spune Isus despre lăcomie şi sursa ei? Cum poate fi învinsă în lumina textului nostru?

în cine ne încredem, v. 22-31

în această secţiune Isus arată în detaliu înţelesul cuvintelor „a te îmbogăţi faţă de Dumnezeu".

4. Citiţi v. 22-23 şi v. 15b. încercaţi să parafrazaţi învăţătura lui Isus din aceste versete.

5.

6.

Cu ce sistem de valori vă apreciaţi viaţa? După bunurile şi lucrurile materiale pe care le posedaţi? Sau după alte criterii?

Versetul 21 vorbeşte despre „îmbogăţirea faţă de Dumnezeu". Apoi Isus se referă la corbi, crini şi iarbă. De ce? Cum stabileşte Isus legătura între toate acestea şi căutarea împărăţiei lui Dumnezeu?

7. Enumeraţi caracteristicile lui Dumnezeu pe care le găsiţi, citînd şi versetele.

Aprofundarea discuţiei

.

1. Isus ştia că ucenicii Săi au anumite temeri cu privire la avuţii şi viaţă. Care sînt acelea?
Sfatul Său din v. 33 este radical, dar în ce fel arată El că este înţelept să-l urmăm?
2. Comentaţi efectul pe care-l au avuţiile asupra voinţei omului sau a ambiţiei sale şi chiar asupra timpului, sentimentelor, relaţiilor personale şi, în final, asupra inimii sale.
Ce legătură este între inimă, comoară şi teamă?

Meditaţie personaiă

De ce comoară din viaţa ta este legată inima ta? De ce ţi se pare greu să renunţi la această comoară?

NOTE

i v. 13 „moştenire şi bogăţii" - în Evanghelia lui Luca se acordă un interes ; special acestei probleme.

v. 14 „omule" - Singura dată cînd Isus recurge la acest ton sever. 4 *v. 27 Solomon - Regele, fiul lui David,. simbol al bogăţiei, frumuseţii şi* aea *înţelepciunii.* ^"

*v. 31 „împărăţie" - vezi Lista de cuvinte. 'ă&Z v. 34 „inimă" - vezikista de cuvinte. s*XB&Bki* >«8&

"iCiS

"ÎO! M|&&:; 4 joia, ,-îfert »#ISi. -

«. „ t, ,
" ~

aG

)OCOTIEŞT]E FETEŢUL

Luca 14:25-35

Introducere

în această ultimă călătorie la Ierusalim, mulţi dintre cei ce urmau rpe Isus căutau un conducător care să le aducă putere lumească şi

eliberare de asuprirea politică. Isus însă le prezintă o împărăţie spirituală şi le oferă libertatea lăuntrică: eliberarea de egoism, libertatea de dăruire a vieţii în slujba Lui şi a semenilor. Işus oferă invitaţia pentru împărăţia Sa tuturor celor care recunosc smeriţi |nevoia lor. Dar El a mai arătat deschis, tuturor, şi preţul personal al jmblării cu El. ., , !-v.«îv -.£,

,"i|luîT! ism ie:» eq oitj,o se sr> loiuiuf ludoi !u.n«£* ms-m "«; '...r\ •■;:"u de :u*.st ii^eyt.» cuvin*- .;-'e v,.s :■■...•':.:'" ■-..*■-«,.•.% ■;*•■■;
d carcat vi pr«ot»c GViU^i-vâşn^ f^retu; *refi>Z'J!UitJ&* :•*■'„ v;v"" . P«:-irm^i *âiăoq* iş-un 63 loîouilenoo nu intrtsq sta© loîîîîîrriu 60 .^
jineou nu ănuq §. ■;•.: .; •;:• '^ • :'■'■■ ~ *Brun¹*-.* •• SE
îs a

H iui :-B
Pentru lider
Textul are un anumit scop, dar este ispititor să ne abatem de la el, fie poticnindu-ne de asprimea lui, fie concentrîndu-ne asupra sensului literal al parabolei sau comparaţiilor. Prezentaţi pasajul în contextul în care se află. Trebuie să evidenţiaţi scopul principal al pildei. Vezi cuvîntul „pildă" în Lista de cuvinte pentru a şti cum să interpretezi pildele din acest Dasaj.
228
229
11.....

întrebări de studiu

Preţul renunţam, v. 25-27

1. în ce situaţie dragostea pentru oamenii cei mai apropiaţi nouă ar putea părea ură? Ce vrea să exprime Isus prin cuvîntul „ură"? Deci, ce le cere Isus celor ce-L urmează?

2.

3.

De ce a spus Isus aici „ba chiar însăşi viaţa sa"? Cum am putea să ne angajăm la o astfel de renunţare în vieţile noastre?

Isus.nu ne cere mai mult decît ne-a dat. Ce a însemnat crucea pentru El? Ce înseamnă pentru noi „a lua crucea"?

în versetul 27 este o afirmaţie tranşantă care pare să distrugă libertatea personală şi identitatea proprie. De ce credeţi că a spus Isus acest lucru?

Comparaţi versetele 26-27 cu Galateni 5:13 şi 1 Corinteni 9:19. „Voi aţi fost chemaţi la slobozenie, numai nu faceţi din slobozenie o pricină ca să trăiţi pentru firea pămîntească, ci slujiţi-vă unii altora în dragoste ... Căci, măcar că sînt slobod, m-am făcut robul tuturor ca să cîştig pe cei mai mulţi".

Ce principiu fundamental vedeţi în aceste texte referitor la o (adevărată) atitudine umană faţă de aproapele nostru?

Preţul continuării, v. 28-30

4. Ce umilitor este pentru un constructor să nu-şi poată termina lucrarea! Ce fel de „temelie" trebuie să pună un ucenic adevărat al lui Hristos? De ce ar putea să rămînă neterminată lucrarea lui? Ce i-ar lipsi?

Preţul refuzării condiţiilor Lui, v. 31-33

5. Următoarea ilustraţie despre regii beligeranţi este asemănătoare cu cea despre constructor. Dar fiecare istorisire are un punct de vedere uşor diferit. Ce hotârîre trebuie să ia regele cu armata de zece mii de ostaşi? Ce implică aici Isus cînd afirmă că este singura hotârîre înţeleaptă de luat? De ce?

6. Ce credeţi că a vrut Isus să reprezinte prin împăraţi? Deci, ce alt preţ ar vrea Domnul Isus ca să estimeze ucenicii Lui?

7. Aşadar, ce ar însemna „stă mai întîi" şi „să se sfătuiască"? Ce înseamnă să renunţăm la tot ce avem?

Sarea fără gust, v. 34-35

8. Care sînt proprietăţile sării? Cum ilustrează acestea modul în care ar trebui să fie viaţa creştină şi influenţa ei în lume? în ce sens ucenicia ieftină este ca sarea care şi-a pierdut gustul?

Aprofundarea discuţiei

1. Mulţi sînt gata să-L slujească pe Isus Hristos cu buzele, dar nu sînt gata să meargă pe calea crucii. Alţii s-au hotărît în pripă să-L urmeze şi au văzut poate preţul imediat al acestui fapt, dar nu şi pe cel mult mai mare în viitor. Alţii încă încearcă să evite să plătească acest preţ, căutînd o viaţă mai uşoară, „mai ieftină" sau plătindu-le cu bani falşi. Unde te încadrezi tu?

Meditaţie personală

Ai „urechi de auzit" aceste cuvinte ale lui Isus? E nevoie de curaj pentru a aprecia preţul uceniciei - curaj de a renunţa să te prefaci, curaj de a estima realist preţul. Gîndiţi-vâ la preţ în viaţa voastră în mod concret şi practic. Gîndiţi-vă şi la preţul *refuzului de* a-L urma pe Isus Hristos după condiţiile Sale.

- iii .-, "i , ' *O*

,

îM ist
aîîvs *iz* sDissoni eani iijfLA ■'<■ ■

?LJ5J3V U.'~ [^ SSSff'HU J-JS2
3fTî isrn fium iso eq i§ un
,s!ft " *-ji*
£ 'i
•flivUO 9t£-iOS "tiSUB &b s-iDS^U,. iA

TESTUL HM AL AL VEIEŢUH

.«a-[1],

Matei 7:13-29

Introducere

Acest text conţine încheierea Predicii de pe Munte. învăţătura precedentă a lui Isus ar putea fi interpretată de unii ca o meditaţie asupra virtuţilor înalte ale vieţii sau revelaţia unui drum special pentru anumite suflete religioase şi sensibile. Dar aceste cuvinte din urmă ale lui Isus nu lasă loc pentru aşa ceva. Este vorba de o situaţie „ori-ori". De viaţă şi moarte. :.. ^ ^ ,?,^*n* mwan 2(Jg. i'fiissjiiitf »i*sG $vi ?*q iîe *cp.t<ivi :"uiO* TfeslTfiom ?,f[v] •"£; *de rof'Oe* crez.; "â *J •/eow k-ii .:.r<- •[j>] CU?M DC4I i'ocep'v? nu QC! SXS^SBCS sa u;:s ,vi'-;>sîclu.? u*~att"i> 'iu .. î j3 snuoe ■■'vitosido

L « nî

îc;™
.

Pentru lider
Acest studiu final din tema uceniciei creştine în condiţiile puse de Isus, cu El ca Domn, poate fi o „vorbire prea de tot". Dificultatea nu rezidă în înţelegerea Icururilor, ci în faptul că implicaţiile sînt revoluţionare. Este o întoarcere de 180 de grade. Isus prezintă lucrurile în termenii alegerii între mărturisirea şi slujirea Sa ca Domn - calea îngustă şi grea- şi nepăsare, ceea ce înseamnă depărtarea de drumul principal. Dumnezeu poate să lucreze astfel încît, la sfîrşitul acestor serii de studii, unii membri ai grupului să fie gata să facă această alegere.

întrebări de studiu

Două porţi, două căi, v. 13-14

1. Discutaţi mai întîi despre o problemă preliminară importantă: ce ar putea însemna „poarta" în viaţa noastră? Din contextul întregii predici, ce înţelege Isus prin „poartă strîmtă" şi „poartă largă"?
2. Isus spune aici că este grea calea Evangheliei, iar în altă parte spune că este uşoară, înţeleasă numai de copii. De ce?
3. Ce fel de viaţă presupune fiecare din aceste căi? De ce leagă Isus natura fiecărei căi de destinaţia ei finală (viaţa sau moartea)? Cum putem şti pe ce cale sîntem?

Profeţii mincinoşi şi roadele lor, v. 15-20, 28

4. Cum ne învaţă Isus să depistăm prorocii mincinoşi? După cum spune El, este un criteriu subiectiv, sau se bazează pe un fapt obiectiv?
5. în ce constă asemănarea cu lupii a prorocilor mincinoşi? La cine se gîndeşte Isus? Care ar putea fi echivalentul lor în zilele noastre?
6. în contrast, în v. 28, de ce a fost mulţimea atît de impresionată de autoritatea lui Isus? Ce aspecte ale învăţăturii de aici evidenţiază autoritatea Lui?

Două temelii ale vieţii, v. 21-29

7. în v. 23, judecata pronunţată de Isus asupra unor „creştini" pare aspră. în ce condiţii spune El că va fi aşa? Cît vi se pare de corectă?

8. în ce sens pasajul din v. 24-27 se leagă de cele două secţiuni precedente despre profeţii falşi şi „creştinii de profesie"? Reflectaţi asupra v, 24: „aceste cuvinte ale Mele". Mulţi acceptă acest lucru în teorie, dar le este greu să-l practice. Ce anume produce consecvenţă într-un om?
9. Cu ce aseamănă Isus stînca? Ce spune despre El însuşi prin aceasta?

Aprofundarea discuţiei

1. în ce sens găsiţi că Evanghelia este „îngustă" şi „grea"? Lucrurile bune din viaţă sînt de obicei uşor de obţinut?
2. încercaţi să formulaţi în cuvinte concrete şi practice ce înseamnă să „zideşti casa pe stîncă".

Meditaţie personală

Ce fel de roade crezi că ar trebui să produci? Cum poţi începe? ;e condiţii trebuie împlinite pentru a aduce roade bune?

n
NOTE
'
».. ": **'
so u

v. 13 „calea" - Liniile călăuzitoare din viaţă, ţinta pe care o alegem, paşii importanţi pe care îi facem în viaţă.
v. *ÎS „proroci (profeţi) mincinoşi" - Oamenii care par a fi purtătorii de cuvînt ai lui Dumnezeu, dar ale căror motive şi intenţii sînt false.*
v. 22,ziua aceea" - Ziua Domnului, ziua judecăţii, cînd toate faptele ascunse din vieţi/e noastre vor fi date la iveală.
v, 24 „aceste cuvinte ale Mele" - învăţăturile lui Isus din Matei 5:1-7:12.

1 - ,? • .Si
"aqe^m ipq rnuO îioubctq ia iudei* îs Jb issio sfaso- »b ist sO * Cii'r f;a r?ivalii («u'j să 'Jep'star.: nrorocs î'^incîncr,!? Dupâ

ine

H,l' ir. «le
" 2:*:

> atîi "■î ftSîQ" :.:â
p[f]

A;5
r

UM ULTIM CUVBNT

A fost credinţa inventată de om? Nu răspunde în grabă. Dacă ar fi aşa, credinţa n-ar fi decît o proiecţie a propriei noastre imagini despre o persoană destul de insignifiantă din trecut. Creştinismul întreg (inclusiv această carte de studii biblice) nu ar fi decît o colecţie de proiectări individuale comasate. Dorinţa ar da atunci naştere gîndului. La o examinare mai atentă, tot ce ar râmîne ar fi doar deşertăciune, vînt şi nonsens.
Dacă este aşa, atunci credinciosul nu face decît să creadă în el însuşi şi să asculte

de el însuşi, deşi indirect. E ca un cerc: punctul de pornire - nici un Dumnezeu - pretenţia lui Isus de a fi Fiul lui Dumnezeu este un nonsens - credinţa este o iluzie - ucenicia şi evlavia sînt cu totul omeneşti - omul se autoînşeală.
Să examinăm şi cealaltă posibilitate, al doilea cerc: Isus este pentru noi o persoană prea mare ca să-L acuzăm de superficialitate - să-L luăm în serios pentru că este Fiul una cu Tatăl - cum este Fiul, aşa este şi Tatăl.
De-a lungul veacurilor mulţi oameni au mărturisit că Isus este viu, aşa cum a spus El că va fi. Ceea ce spunea despre natura noastră este la fel de adevărat pentru că, după El, şi noi am greşit calea şi ne-am împietrit inima la chemarea Lui. De aceea El şi-a dat viaţa pentru noi. Dacă primeşti cu adevărat cuvintele lui Isus, aşa cum au fost spuse, nu poţi să-l dai decît un singur răspuns.
Credinţa este un dar de la Dumnezeu, dar trebuie *primit.* Aici nu poate fi vorba de un recipient pasiv, pentru că noi trebuie sâ primim în mod activ ceea ce ni se oferă: o putere dinamică ce poate cuceri lumea şi eul; o putere care-l va face pe om în stare să creadă în Dumnezeu şi să-L iubească. Dragostea lui Dumnezeu ne ajută să ne iubim unii pe alţii; nu este numai o idee nobilă, căci în Isus Hristos aceasta este o realitate. Iar pentru cel ce crede, credinţa şi realitatea sînt legate între ele prin păzirea poruncilor lui Dumnezeu.
întrebarea cu care se încheie pasajul de mai jos oferă cheia cu ajutorul căreia putem părăsi primul cerc şi intra în al doilea. Citeşte versetul de două ori şi completează-l cu numele tău. „Oricine crede că Isus este Hristosul este născut cin Dumnezeu şi

oricine iubeşte pe cel ce L-a născut iubeşte şi pe cel născut din El. Cunoaştem câ iubim pe copiii lui Dumnezeu prin aceea că iubim pe Dumnezeu şi păzim poruncile Lui. Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui şi poruncile Lui nu sînt grele, pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruieşte lumea; şi ceea ce cîştigă biruinţa asupra lumii este credinţa noastră. Cine este cel ce a biruit lumea dacă nu cel ce crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu?" (1 loan 5:1-5).
-
-
3 :
fq .:. i«
: fi ■
-,*, ■ r r hH \ b

LISTA DE CUVINTE

^ :

Avraam - Primul evreu pe care l-a chemat Dumnezeu pentru formarea unei noi naţiuni prin care El a putut să binecuvinteze şi restul lumii; a trăit în jurul anilor 2000 - - 1800 Î.Hr.
Capernaum - Un oraş de pescari în partea de NV a ţărmului Mării Galileea, destul de important pentru a avea un vameş şi un post militar roman. Isus a făcut din el sediul lucrării Sale după ce concetăţenii Săi din Nazaret L-au respins.
„cărturari" - învăţători sau avocaţi care studiau şi predau Legea iudaică din Vechiul Testament cu autoritate aproape supremă. Erau asociaţi de obicei cu fariseii. Obiceiul de a împărţi cele 613 porunci ale legii în articole „grele" sau „uşoare" a determinat mari dispute academice pentru a stabili care era mai importantă.
„conducător" - Prezbiter sau preşedinte care organiza serviciile în sinagogă, îi păstra bunurile şi avea grijă de alte activităţi ale comunităţii. Unii erau membri ai consiliului naţional suprem (Sanhedrin).
Decapole - „Zece oraşe", aparţinînd Neamurilor, la E şi S-E de Marea Galileii.
Diavolul- Denumit cîteodatăSatan sau stăpînitorul acestei lumi. Cel ce obstrucţionează şi încearcă să distrugă lucrarea lui Dumnezeu. In loc să asculte de Dumnezeu, Creatorul şi Domnul universului, omul l-a întors spatele şi s-a supus altor

puteri al căror cap este Diavolul.
dinar (plural *dinari)* -Monedă romană care reprezenta plata unei zile de muncă.
Domnul (IAHWE) - titlu ebraic ce accentuează Tratura suverană şi eterna a lui Dumnezeu.
238
'"
draci sau *duhuri rele* sau *demoni* sau *duhuri necurate* - Fiinţe invizibile supuse lui Satan şi de aceea pornite să distrugă personalitatea umană. Noul Testament recunoaşte că posedarea demonică este o realitate, care abia acum începe să fie tratată cu atenţie din nou în lume.
evreii = iudeii - în Evanghelia după loan acest termen se referă la conducătorii religioşi din Iudeea, în special din Ierusalim.
fariseii, „Cei separaţi" - Un partid religios evreiesc influent şi destul de exclusivist, care se mîndrea cu păzirea strictă a legii lui Moise şi a sutelor de interpretări tradiţionale adăugate acesteia de-a lungul secolelor. Făceau parte din clasa de mijloc, erau anti-romani şi oponenţii politico-religioşi ai saducheilor, care erau aristocraţi, pro-romani şi mai puţin populari. Unii farisei au răspuns pozitiv lui Isus şi mesajului Său. Dar, în general, ei erau adversarii cei mai înverşunaţi ai lui Isus, reuşind în final, în colaborare cu alţii, să-L condamne la moarte.
făţarnici - Grecii foloseau cuvîntul acesta pentru a se referi la actorii de teatru. Isus i-a numit deseori aşa pe conducătorii religioşi. Vezi în special Matei 6:1-6 şi 23:13 şi următoarele. în ciuda zelului lor pentru Lege, ei condamnau ceea ce spunea şi făcea Isus, deşi El, de fapt, împlinea spiritul şi scopul Legii.
femeie - Isus foloseşte această formulă de adresare de cinci ori; este un termen mai personal decît cel din limba română.
Fiul lui David - Un nume pentru Mesia, pe care evreii îl aşteptau ca descendent şi urmaş la tron al gloriosului rege David.
Fiul omului- Isus s-a referit de multe ori la El însuşi ca Fiu al omului, un nume pentru Mesia provenit din Daniel 7:13. Aici Fiul Omului este cel ce va avea stăpînire asupra omenirii. Reiese clar că Isus a mai folosit acest nume pentru a-L identifica cu suferinţele şi moartea Sa. El, Fiul lui Dumnezeu, identificat cu omul, a devenit unul dintre oameni, a murit pentru ei, i-a mîntuit şi, ca slujitor al lor, va fi viitorul lor conducător şi păstor.
240
Galileea, Marea Galileii - Cunoscută şi sub denumirea de Marea Tib3riadei sau Lacul Ghenezaret în partea de nord a Galileii (provincia natală a lui Isus), mărginită de oraşele Capernaum, Betsaida etc, un lac cu o lungime de 21 km şi 11 km lăţime, atît de bogat în peşte încît se putea şi exporta. Vînturile care bat nâpraznic, venind dinspre munţii înconjurători spre lacul-crater, produceau deseori furtuni subite şi violente.
Ierusalim - *„Cetatea păcii"* datînd din mileniul 2 î.Hr.; capitala naţională preaiubită a evreilor situată în sudul provinciei Iudeea; folosit deseori ca simbol al naţiunii evreilor; aprins centru politic şi religios al opoziţiei faţă de Isus.
inima - Considerată în Biblie locul intelectului, voinţei şi sentimentelor; centrul personalităţii omului.
loan Botezătorul - (A nu se confunda cu loan „ucenicul iubit", care a scris a patra evanghelie). El a pregătit Israelul pentru venirea lui Isus ca Mesia prin predicile sale puternice şi curajoase şi prin botezul celor ce veneau cu sinceritate mărturisind pocăinţa de păcatele lor. El era vărul lui Isus, cu şase luni mai vîrstnic, dar se pare că nu L-a cunoscut personal, deoarece el trăise ca ascet în deşertul Iudeii.
Isus din Nazaret- Identitatea Sa socială pămîntească (vezi Nazaret).
împărăţia lui Dumnezeu (cerul) - Domnia lui Dumnezeu asupra unei noi comunităţi de oameni răscumpăraţi de mîntuirea oferită prin har de Hristos. Iudeii aşteptaseră cu înfrigurare, de veacuri, această împărăţie mesianică, dar, în zilele lui Isus, conceptul devenise politic şi materialist. Matei foloseşte expresia „împărăţia cerurilor", un obicei

iudeu de a evita familiaritatea excesivă cu numele lui Dumnezeu.
întunericul de afară - Separarea de Dumnezeu care este lumina veşnică; iad.
i învăţător al legii - Vezi „cărturari". *Legea* - Cunoscută şi ca „Legea lui Moise"; primele cinci cărţi ale

Vechiului Testament cuprinzînd evenimentele majore ale istoriei omului, istoria timpurie a naţiunii ebraice şi în mod special regulile şi preceptele date de Dumnezeu lui Moise. Termenul este folosit cîteodată cu sensul general de Vechiul Testament.
Mesia - Cuvîntul ebraic pentru Hristos (Ib. greacă), un titlu special care reprezintă cea mai mare speranţă a evreilor şi anume, Unsul, un împărat eliberator pe care îl va trimite Dumnezeu pentru a-i scăpa de duşmani. Vechiul Testament şi Isus însuşi îl considerau pe Mesia Domnul şi Mîntuitorul universal şi veşnic trimis de Dumnezeu, dar evreii din vremea lui Isus îl vedeau ca pe un influent om politic care îi va elibera de asupritorii romani.
Moise - Eliberatorul poporului evreu din robia egipteană şi legiuitorul din timpul rătăcirii lor prin pustia dintre Egipt şi ţara promisă a Canaanului; a trăit în jurul anului 1400 î.Hr.; a scris primele cinci cărţi ale Vechiului Testament.
Nazaret - Un orăşel comercial care aparţinea seminţiei lui Zabulon, în sudul Galileii. Nu avea o reputaţie grozavă datorită istoriei sale nesemnificative (Isaia 9:1a) şi datorită standardelor morale scăzute, încurajate de negustorii cu caravanele care poposeau peste noapte. Vezi şi Isaia 9:1b.
neamurile - Evreii considerau neamurile (toţi neevreii) lipsiţi de favorurile lui Dumnezeu şi îi dispreţuiau în general. De obicei ei aveau foarte puţine legături cu aceştia. Dacă aveau vreo legătură cu neamurile, evreii cei mai evlavioşi, treceau printr-un riguros ritual de curăţire.
neprihănit, neprihănire - Calitatea de a fi drept, cinstit; acceptare sau justificare înaintea Domnului.
nume - Pentru evrei numele unei persoane era mai mult decît o simplă etichetă sau un număr. Era echivalentul autorităţii sau garanţiei personale. Identitatea adevărată a omului era exprimată în numele său, iar în împărăţia lui Dumnezeu, cînd se va descoperi adevărata identitate a omului, fiecare va primi un nume nou.
parabolă/pildă - O istorisire scurtă şi vivace a ceva concret şi familiar, folosită pentru a ilustra un adevăr peren. Ca şi cu orice limbaj figurativ, trebuie să fim atenţi la interpretarea parabolelor, pentru a nu depăşi comparaţia evidentă din contextul ei. Au de obicei un punct principal pe care îl intensifică detaliile, iar aceste detalii sînt relativ puncte simple.
partida lui Irod, irodienii - Un grup politic care îi sprijinea pe irozii proromani, al căror proromanism i-a înstrăinat de alţi evrei, în special de fariseii antiromani, care căutau şi ei să-L omoare pe Isus pentru că le ataca moralitatea şi le ameninţa securitatea politică.
preoţii cei mai de seamă - Cei mai influenţi conducători religioşi, în special saducheii şi membrii Sanhedrinului, consiliul de conducere a naţiunii.
profet, prooroc - Purtătorul de cuvînt al lui Dumnezeu, care nu făcea numai profeţii asupra evenimentelor importante ce urmau să aibă loc, ci transmitea „analiza" lui Dumnezeu asupra societăţii contemporane şi aplica cuvîntul Său în mod practic la situaţie.
rabin şi *rabuni* - Derivat din cuvîntul ebraic care înseamnă „mare". A primit sensul de „învăţătorul meu" sau „stăpînul meu". Un titlu de mare respect prin care se recunoaşte capacitatea omului de a învăţa legea Vechiului Testament pe alţii, fiind mai puţin un statut academic.
Sabat - Ziua a şaptea din săptămîna evreiască în care Dumnezeu stabilise odihna de munca zilnică obişnuită şi sărbătorirea bunătăţii Lui faţă de poporul Său (Exod 20:8-11). Dintre toate poruncile Vechiului Testament, aceasta a primit ponderea cea mai mare, dar şi sute de interpretări tradiţionale a ceea ce însemna „munca", încărcînd şi

încurcînd oamenii. Aşadar, păzirea lui a devenit miezul disputei înverşunate dintre farisei şi Isus.
saduchei - Un partid religios mai mic, format în principal din aristocraţii din rîndul preoţilor, foarte influent printre bogaţi. Ei acceptau doar cele cinci cărţi ale lui Moise ca autoritate. Aşadar, spre deosebire de partidul adversar al fariseilor, ei respingeau orice
242

243
trecea drept supranatural cum ar fi: îngerii, pedeapsa şi răsplata din ziua judecăţii şi chiar învierea trupului. Pentru ei lumea materială era singura realitate. Din punct de vedere politic ei erau liberali, acceptînd compromisul cu romanii, cu ajutorul cărora îşi vedeau poziţiile în siguranţă. Numărul lor predomina în Sanhedrin.
Samaria, samarrteni- Evreii pur-sînge dispreţuiau samaritenii ai căror străbuni evrei se căsătoriseră cu străini cu 700 de ani înainte, abătîndu-se astfel de la iudaism din punct de vedere cultural şi religios. Samaria se afla între ludea şi Qalilea, iar evreii ortodocşi care călătoreau spre aceste locuri ocoleau mult de-a lungul Iordanului pentru a evita contaminarea, Samaritenii considerau Scriptură numai cele cinci cărţi ale Vechiului^ Testament şi se închinau pe Muntele Gherizim, nu la Ierusalim. în anul 445 î.Hr. ei s-au opus şi şi-au bătut joc de evreii care reconstruiau zidurile Ierusalimului după exil. Mai aproape, între anii 6-9 d.Hr., ei au profanat Templul în timpul sărbătoririi Paştelui, aruncînd oasele animalelor pe podea.
Sanhedrin (Sinedn'utj - Cel mai înalt tribunal evreiesc din Ierusalim, provenind, după tradiţie, din cei şaptezeci de bătrîni care îl ajutau pe Moise (Numeri 11:16-25). Ei aveau un anumit grad de putere şi sub ocupaţie străină. Pe vremea lui Hristos, romanii i-au acordat jurisdicţie extinsă, de exemplu pedeapsa capitală cu confirmare din partea romanilor.
Sărbătoarea Corturilor - O sărbătoare evreiască importantă care aniversa călăuzirea şi purtarea de grifă a nevoilor evreilor cînd trăiau în corturi în timpul călătoriei lor prin pustie. Dura opt zile la începutul lui octombrie.
Sărbătoarea Paştelui - O sărbătoare importantă pentru evrei la începutul primăverii, în care se aniversează eliberarea miraculoasă adusă de Dumnezeu strămoşilor evrei din sclavia egipteană. îngerul morţii a omorît pe întîiul născut din casele egiptene, dar a trecut pe lîngă casele evreilor, care erau stropite cu sînge de miel ca semn al credinţei lor în eliberarea adusă de Dumnezeu. .Aceasta prefigura moartea jertfitoare de mai tîrziu a lui Isus pentru a salva omenirea de

Judecata veşnică. Vezi Exod 12:18-27; Deuteronom 16:5-8.
slujitor • Cuvîntul este des folosit în Noul Testament deoarece societatea de atunci (Imperiul Roman) se baza pe economia de tip sclavagist. Cuvîntul grec este doulos care înseamnă cineva care aparţine unui stăpîn fără vreun drept personal, ca o unealtă. Unii dintre ei aveau o educaţie aleasă, fiind prizonieri de război. Un cuvînt mai puţin obişnuit pentru slujitor este pais, care sugerează o legătură
, mai strînsă cu stăpînul, fiind un fel de asistent personal. Vezi şi Luca
| 7:7 şi Faptele Apostolilor 3:13, 26.
Simon Petru - A fost cel mai proeminent dintre cei doisprezece ucenici apropiaţi ai lui Isus, un pescar, ca şi fratele său Andrei, care l-a adus la Isus. El se trăgea din provincia lui Isus, Galileea. Deşi impetuos uneori, el a devenit un conducător credincios şi evanghelistul misionar al bisericii din secolul I.
sinagogă - Centrul de întrunire locală a evreilor pentru închinare, învăţare a Legii şi îndeplinirea activităţilor comunităţii. A început să aibă o importanţă religioasă majoră pentru evrei de pe vremea cînd au fost exilaţi din Ierusalim şi departe de Templu.
talant- Echivalentul a 6000 dinari romani. Un talant putea fi în mare venitul pe care muncitorul mediu îl realiza în timpul vieţii sale.
Templu - Centrul naţional al închinării la Dumnezeu, în special în zilele de sărbători

mari, cînd preoţii aduceau jertfe de animale. Cel care era pe vremea lui Isus fusese construit de Irod cel Mare, început în anul 9 î.Hr. şi terminat în anul 64 d.Hr., dar distrus în anul 70 d.Hr. de romani.
vameş - Urîţi de compatrioţii lor pentru că lucrau pentru coloniştii romani şi pentru că erau foarte necinstiţi.
veacul care va veni- Viaţa în ceruri cu Dumnezeu, sau timpul în care Isus Hristos va face toate lucrurile noi în împărăţia Sa vizibilă.
viaţa veşnică - Viaţa de cea mai bună calitate, începînd de aici;
244
245
dimensiunea verticală nesfîrşită a vieţii umane, continuînd după aceea în prezenţa sfîntă şi directă a lui Dumnezeu, loan 3:16b explică mai bine viaţa veşnică comparînd-o cu cea pieritoare. Isus \ însuşi o defineşte astfel: „Şi viaţa veşnică este aceasta, să Te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat şi pe Isus Hristos pe care L-ai trimis Tu", (loan 17:3) ■■tb
...w ■ ♦»!,£
■,»le>.- ... ■,/■■ . ... ■■...,.-atee ~
.":■>'■.■:.. vai; ¥..:;# ■'-.-t-.-îr.* ■■iCi.r[1] *«. •"1" •
-uit **9f^.&iH| ,*o ,«K5s«c^.nt.**
,; *?Q* • .«pelieŞ .rfttil. tei ■ «iiţttwif*nfc *-ţ;v". t-.
. ⁝.-v . ■,•■.:■ **exl,y^Cf^J»i9$Wrte 1B**
■.., ...snida^ jaf? ■• ■ ^B»tv# s fitool «linu-tfri. ■ > ie hjq^snf A . -înwmoo
: ,^i«

' -.josrrh:: tsfteş.-.

Q ai ihi
•eG - u\

ei-i rai
■[4]
?nî
■tije je
. >f!tî **3T**
K.-l

i*l

>ta .

246
La Editura Logos va apărea:
C. S. Lewis
Scrisorile lui Zgîndărilă

Scrisorile unui drac bătrîn elitre un drac tînăr în care primul dă sfaturi despre cîştigarea şi păstrarea unui suflet. Un mod original, plin de umor şi imaginaţie de a prezenta nu numai învăţături spirituale, ei şi o perspectivă nouă asupra vieţii omului.

Autorul are marele talent de a prezenta explicit perspectiva dracilor asupra vieţii omului, iar cititorului i se dau suficiente aluzii pentru a putea reconstitui imaginea reală.
Cartea se încheie cu *Zgîndărilă rosteşte un toast,* în care Zgîndărilă, promovat într-o funcţie mai înaltă (sau mai joasă!), ţine un discurs la un banchet al dracilor,
Editura Logos, **Cluj, 3400, OP. Nr. 5, CP. 714**

•

s* t E »
r. ▪_▪% - - :

i

▪
îs ***Zi***

H ^ tg